

GIUDICI Rahlfs A

Le vittorie di Giuda (1,1-7)

1:1 καὶ ἐγένετο μετὰ τὴν τελευτὴν Ἰησοῦ καὶ ἐπηρώτων οἱ υἱοὶ Ισραὴλ ἐν κυρίῳ λέγοντες τίς ἀναβήσεται ἡμῖν πρὸς τὸν Χαναναῖον ἀφηγούμενος¹ τοῦ πολεμῆσαι ἐν αὐτῷ² καὶ εἶπεν κύριος Ιουδας ἀναβήσεται ἵδον δέδωκα τὴν γῆν ἐν χειρὶ αὐτοῦ³ καὶ εἶπεν Ιουδας πρὸς Συμεων τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ ἀνάβηθι μετ' ἐμοῦ ἐν τῷ κλήρῳ μου καὶ πολεμήσωμεν ἐν τῷ Χαναναίῳ καὶ πορεύσομαι καὶ γε ἐγὼ μετὰ σου ἐν τῷ κλήρῳ σου καὶ ἐπορεύθη μετ' αὐτοῦ Συμεων⁴ καὶ ἀνέβη Ιουδας καὶ ἔδωκεν κύριος τὸν Χαναναῖον καὶ τὸν Φερεζαῖον ἐν χειρὶ αὐτοῦ καὶ ἐπάταξεν αὐτοὺς ἐν Βεζεκ δέκα χιλιάδας ἀνδρῶν⁵ καὶ ἐνροι τὸν Αδωνιβεζεκ ἐν Βεζεκ καὶ ἐπολέμησαν ἐν αὐτῷ καὶ ἐπάταξαν τὸν Χαναναῖον καὶ τὸν Φερεζαῖον⁶ καὶ ἔφυγεν Αδωνιβεζεκ καὶ κατεδίωξαν ὅπισω αὐτοῦ καὶ ἔλαβον αὐτὸν καὶ ἀπέκοψαν τὰ ἄκρα² τῶν χειρῶν αὐτοῦ καὶ τῶν ποδῶν αὐτοῦ⁷ καὶ εἶπεν Αδωνιβεζεκ ἐβδομήκοντα βασιλεῖς τὰ ἄκρα τῶν χειρῶν αὐτῶν καὶ τῶν ποδῶν αὐτῶν ἀποκεκομμένοι ἥσαν συλλέγοντες τὰ ὑποκάτω τῆς τραπέζης μου καθὼς οὖν ἐποίησα οὕτως ἀνταπέδωκέν μοι ὁ θεός καὶ ἤγαγον αὐτὸν εἰς Ιερουσαλημ καὶ ἀπέθανεν ἐκεῖ

Conquiste di Giuda. Caleb dona sua figlia Aska a Gotoniel (1,8-15)

1:8 καὶ ἐπολέμησαν οἱ υἱοὶ Ιουδα ἐν Ιερουσαλημ καὶ κατελάβοντο αὐτὴν καὶ ἐπάταξαν αὐτὴν ἐν στόματι ρόμφαιάς καὶ τὴν πόλιν ἐνέπρησαν ἐν πυρὶ⁹ καὶ μετὰ ταῦτα κατέβησαν οἱ υἱοὶ Ιουδα πολεμῆσαν ἐν τῷ Χαναναίῳ τῷ κατοικοῦντι τὴν ὄρειν· καὶ τὸν νότον καὶ τὴν πεδινήν¹⁰ καὶ ἐπορεύθη Ιουδας πρὸς τὸν Χαναναῖον τὸν κατοικοῦντα ἐν Χεβρων καὶ ἐξῆρθεν Χεβρων ἐξ ἔναντίας τὸ δὲ ὄνομα Χεβρων ἦν ἔμπροσθεν Καριαθαρβοκσεφερ καὶ ἐπάταξεν τὸν Σεσι καὶ τὸν Αχιμαν καὶ τὸν Θολμι γεννημάτα τοῦ Ενακ¹¹ καὶ ἐπορεύθησαν ἐκεῖθεν πρὸς τοὺς κατοικοῦντας Δαβιρ καὶ τὸ ὄνομα Δαβιρ ἦν ἔμπροσθεν Πόλις γραμμάτων¹² καὶ εἶπεν Χαλεβ ὃς ἀν πατάξῃ τὴν Πόλιν τῶν γραμμάτων καὶ προκαταλάβηται³ αὐτὴν δώσω αὐτῷ τὴν Ασχαν θυγατέρα μου εἰς γυναῖκα¹³ καὶ προκατελάβετο αὐτὴν Γοθονιηλ υἱὸς Κενες ἀδελφὸς Χαλεβ ὃ νεώτερος καὶ ἔδωκεν αὐτῷ τὴν Ασχαν θυγατέρα αὐτοῦ εἰς γυναῖκα¹⁴ καὶ ἐγένετο ἐν τῷ εἰσπορεύεσθαι αὐτὴν καὶ ἐπέσεισεν αὐτὴν αἴτησαι παρὰ τοῦ πατρὸς αὐτῆς τὸν ἄγρον καὶ ἐγόγγυζεν ἐπάνω τοῦ ὑποζυγίου καὶ ἔκραξεν ἀπὸ τοῦ ὑποζυγίου εἰς γῆν νότου ἐκδέδοσαι⁴ καὶ εἶπεν αὐτῇ Χαλεβ τί ἐστίν σοι¹⁵ καὶ εἶπεν αὐτῷ Ασχα δός μοι εὐλογίαν ὅτι εἰς γῆν νότου ἐκδέδοσαι με καὶ δώσεις μοι λύτρωσιν⁵ ὑδατος καὶ ἔδωκεν αὐτῇ Χαλεβ κατὰ τὴν καρδίαν αὐτῆς τὴν λύτρωσιν μετεώρων καὶ τὴν λύτρωσιν ταπεινῶν⁶

L'allargarsi di Giuda e insuccesso di Beniamino (1,16-21)

1:16 καὶ οἱ υἱοὶ Ιωβαβ τοῦ Κιναίου πειθεροῦ Μωυσῆ ἀνέβησαν ἐκ τῆς πόλεως τῶν φοινίκων πρὸς τὸν υἱὸν Ιουδα εἰς τὴν ἔρημον τὴν οὖσαν ἐν τῷ νότῳ ἐπὶ καταβάσεως Αραδ καὶ ἐπορεύθη καὶ κατώκησεν μετὰ τοῦ λαοῦ¹⁷ καὶ ἐπορεύθη Ιουδας μετὰ Συμεων τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ καὶ ἐπάταξαν τὸν Χαναναῖον τὸν κατοικοῦντα Σεφεθ καὶ ἀνεθεμάτισαν αὐτὴν καὶ ἐξωλέθρευσαν αὐτὴν καὶ ἐκάλεσαν τὸ ὄνομα τῆς πόλεως Ἐξολέθρευσις¹⁸ καὶ οὐκ ἐκληρονόμησεν Ιουδας τὴν Γάζαν καὶ τὸ ὅριον αὐτῆς καὶ τὴν Ἀσκαλῶνα καὶ τὸ ὅριον αὐτῆς καὶ τὴν Ακκαρων καὶ τὸ ὅριον αὐτῆς καὶ τὴν Ἀζωτον καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς¹⁹ καὶ ἦν κύριος μετὰ Ιουδα καὶ ἐκληρονόμησεν τὸ ὅρος

¹ prendendo la guida

² le estremità

³ la prenderà per primo

⁴ ad una terra del sud mi hai assegnata

⁵ una compensazione

⁶ la compensazione delle superiori e la compensazione delle inferiori

⁷ presso

ὅτι οὐκ ἐδύνατο κληρονομῆσαι τοὺς κατοικοῦντας τὴν κοιλάδα ὅτι Ρηχαβ διεστείλατο αὐτῇν⁸ καὶ ἔδωκεν τῷ Χαλεψὶ τὴν Χεβρών καθὰ ἐλάλησεν Μωυσῆς καὶ ἐκληρονόμησεν ἐκεῖθεν τὰς τρεῖς πόλεις καὶ ἐξῆρεν ἐκεῖθεν τοὺς τρεῖς υἱοὺς Ενακ⁹ καὶ τὸν Ιεβουσαῖον τὸν κατοικοῦντα ἐν Ιερουσαλημ οὐκ ἐξῆραν οἱ υἱοὶ Βενιαμιν καὶ κατώκησεν ὁ Ιεβουσαῖος μετὰ τῶν υἱῶν Βενιαμιν ἔως τῆς ἡμέρας ταύτης

Successo e insuccesso delle altre tribù: Giuseppe, Zabulon, Aser, Neftali e Dan (1,22-36)

1:22 καὶ ἀνέβησαν οἱ υἱοὶ Ιωσῆφ καὶ γε αὐτοὶ εἰς Βαιθηλ καὶ Ιουδας μετ' αὐτῶν²³ καὶ παρενέβαλον οἶκος Ισραὴλ κατὰ Βαιθηλ τὸ δὲ ὄνομα τῆς πόλεως ἦν ἔμπροσθεν Λουζα²⁴ καὶ εἶδον οἱ φυλάσσοντες ἄνδρα ἐκπορευόμενον ἐκ τῆς πόλεως καὶ ἔλαβαν αὐτὸν καὶ εἶπον αὐτῷ δεῖξον ἡμῖν τὴν εἴσοδον τῆς πόλεως καὶ ποιήσομεν μετὰ σου ἔλεος²⁵ καὶ ἐδειξεν αὐτοῖς τὴν εἴσοδον τῆς πόλεως καὶ ἐπάταξαν τὴν πόλιν ἐν στόματι ῥομφαίας τὸν δὲ ἄνδρα καὶ τὴν συγγένειαν αὐτοῦ ἐξαπέστειλαν²⁶ καὶ ἀπῆλθεν ὁ ἀνὴρ εἰς γῆν Χεττιμ καὶ ὠκοδόμησεν ἐκεῖ πόλιν καὶ ἐκάλεσεν τὸ ὄνομα αὐτῆς Λουζα τοῦτο ὄνομα αὐτῆς ἔως τῆς ἡμέρας ταύτης

27 καὶ οὐκ ἐκληρονόμησεν Μανασσῆς τὴν Βαιθησαν ἥ ἐστιν Σκυθῶν πόλις οὐδὲ τὰς θυγατέρας αὐτῆς οὐδὲ τὰ περισπόρια αὐτῆς οὐδὲ τὴν Εκθανααδ καὶ τὰς θυγατέρας αὐτῆς οὐδὲ τοὺς κατοικοῦντας Δωρ καὶ τὰς θυγατέρας αὐτῆς καὶ τοὺς κατοικοῦντας Βαλααμ καὶ τὰς θυγατέρας αὐτῆς καὶ τοὺς κατοικοῦντας Μαγεδών καὶ τὰς θυγατέρας αὐτῆς οὐδὲ τοὺς κατοικοῦντας Ιεβλααμ οὐδὲ τὰς θυγατέρας αὐτῆς καὶ ἤρξατο ὁ Χαναναῖος κατοικεῖν ἐν τῇ γῇ ταύτῃ²⁸ καὶ ἐγένετο ὅτε ἐνίσχυσεν Ισραὴλ καὶ ἐθέτο τὸν Χαναναῖον εἰς φόρον καὶ ἔξαίρων οὐκ ἐξῆρεν αὐτόν

29 καὶ Εφραϊμ οὐκ ἐξῆρεν τὸν Χαναναῖον τὸν κατοικοῦντα ἐν Γαζερ καὶ κατώκει ὁ Χαναναῖος ἐν μέσῳ αὐτοῦ ἐν Γαζερ καὶ ἐγένετο εἰς φόρον

30 καὶ Ζαβουλων οὐκ ἐξῆρεν τοὺς κατοικοῦντας Κεδρων καὶ τοὺς κατοικοῦντας Ενααλα καὶ κατώκησεν ὁ Χαναναῖος ἐν μέσῳ αὐτοῦ καὶ ἐγένετο εἰς φόρον

31 καὶ Ασηρ οὐκ ἐξῆρεν τοὺς κατοικοῦντας Ακχω καὶ ἐγένετο αὐτῷ εἰς φόρον καὶ τοὺς κατοικοῦντας Δωρ καὶ τοὺς κατοικοῦντας Σιδῶνα καὶ τοὺς κατοικοῦντας Ααλαφ καὶ τὸν Αχαζιβ καὶ τὴν Χελβα καὶ τὴν Αφεκ καὶ τὴν Ροωβ³² καὶ κατώκησεν Ασηρ ἐν μέσῳ τοῦ Χαναναίου τοῦ κατοικοῦντος τὴν γῆν ὅτι οὐκ ἐδυνάσθη ἐξῆραι αὐτόν

33 καὶ Νεφθαλὶ οὐκ ἐξῆρεν τοὺς κατοικοῦντας Βαιθεσαμυς οὐδὲ τοὺς κατοικοῦντας Βαιθενεθ καὶ κατώκησεν Ισραὴλ ἐν μέσῳ τοῦ Χαναναίου τοῦ κατοικοῦντος τὴν γῆν οἱ δὲ κατοικοῦντες Βαιθεσαμυς καὶ τὴν Βαιθενεθ ἐγενήθησαν αὐτοῖς εἰς φόρον

34 καὶ ἐξέθλιψεν⁹ ὁ Αμορραῖος τοὺς υἱοὺς Δαν εἰς τὸ ὄρος ὅτι οὐκ ἀφῆκεν αὐτὸν καταβῆναι εἰς τὴν κοιλάδα³⁵ καὶ ἤρξατο ὁ Αμορραῖος κατοικεῖν ἐν τῷ ὄρει τοῦ Μυρσινῶνος οὗ αἱ ἄρκοι καὶ αἱ ἀλώπεκες¹⁰ καὶ ἐβαρύνθη ἡ χεὶρ οἴκου Ιωσῆφ ἐπὶ τὸν Αμορραῖον καὶ ἐγένετο εἰς φόρον³⁶ καὶ τὸ ὄριον τοῦ Αμορραίου ὁ Ιδουμαῖος ἐπάνω Ακραβιν ἐπὶ τῆς Πέτρας καὶ ἐπάνω

Seconda esposizione: A Bethèl, un angelo del Signore pronuncia un oracolo sulla condotta d'Israele durante il periodo dei giudici (2,1-5).

2:1 καὶ ἀνέβη ἄγγελος κυρίου ἀπὸ Γαλγαλ ἐπὶ τὸν Κλαυθμῶνα¹¹ καὶ ἐπὶ Βαιθηλ καὶ ἐπὶ τὸν οἶκον Ισραὴλ καὶ εἶπεν πρὸς αὐτούς κύριος κύριος ἀνεβίβασεν ὑμᾶς ἐξ Αἰγύπτου καὶ εἰσήγαγεν ὑμᾶς εἰς τὴν γῆν ἣν ὥμοσεν τοῖς πατράσιν ὑμῶν τοῦ δούναι ὑμῖν καὶ εἶπεν ὑμῖν οὐ διασκεδάσω τὴν διαθήκην μου τὴν μεθ' ὑμῶν εἰς τὸν αἰώνα² καὶ ὑμεῖς οὐ διαθήσεσθε διαθήκην τοῖς ἐγκαθημένοις εἰς τὴν γῆν ταύτην οὐδὲ τοῖς θεοῖς αὐτῶν οὐ μὴ προσκυνήσητε ἀλλὰ τὰ γλυπτὰ αὐτῶν συντρίψετε καὶ τὰ θυσιαστήρια αὐτῶν κατασκάψετε¹² καὶ οὐκ εἰσηκούσατε τῆς φωνῆς μου

⁸ perché Rekab ne aveva fatto oggetto di prescrizione. I Rekabiti (cfr. Gr 35) rifiutavano la vita delle città e abitavano nomadi nel deserto. Essi vedevano la sedenterizzazione nelle città come una contaminazione per cui la conquista da parte di Giuda si delimitò ai monti e non raggiunse la pianura, per consiglio di Rekab.

⁹ respinse

¹⁰ dove sono gli orsi e le volpi

¹¹ Pianto

¹² abbatterete

ὅτε ταῦτα ἐποιήσατε³ καὶ ἐγὼ εἶπα οὐ προσθήσω τοῦ μετοικίσαι¹³ τὸν λαόν ὃν εἶπα τοῦ ἔξολεθρεῦσαι αὐτοὺς ἐκ προσώπου ὑμῶν καὶ ἔσονται ὑμῖν εἰς συνοχάς¹⁴ καὶ οἱ θεοὶ αὐτῶν ἔσονται ὑμῖν εἰς σκάνδαλον⁴ καὶ ἐγένετο ὡς ἐλάλησεν ὁ ἄγγελος κυρίου τοὺς λόγους τούτους πρὸς πάντα Ισραὴλ καὶ ἐπῆρεν ὁ λαὸς τὴν φωνὴν αὐτῶν καὶ ἔκλαυσαν⁵ διὰ τοῦτο ἐκλήθη τὸ ὄνομα τοῦ τόπου ἐκείνου Κλαυθμῶν καὶ ἔθυσαν ἐκεῖ τῷ κυρίῳ

Morte di Gesù (2,6-10)

^{2:6} καὶ ἐξαπέστειλεν Ἰησοῦς τὸν λαόν καὶ ἀπῆλθαν οἱ υἱοὶ Ισραὴλ ἔκαστος εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ καὶ εἰς τὴν κληρονομίαν αὐτοῦ τοῦ κατακληρονομῆσαι τὴν γῆν⁷ καὶ ἐδούλευσεν ὁ λαὸς τῷ κυρίῳ πάσας τὰς ἡμέρας Ἰησοῦ καὶ πάσας τὰς ἡμέρας τῶν πρεσβυτέρων ὅσοι ἐμακροπέρευσαν μετὰ Ἰησοῦν ὅσοι ἔγνωσαν πᾶν τὸ ἔργον κυρίου τὸ μέγα ὃ ἐποίησεν τῷ Ισραὴλ⁸ καὶ ἐτελεύτησεν Ἰησοῦς υἱὸς Ναυη δοῦλος κυρίου υἱὸς ἐκατὸν δέκα ἑτῶν⁹ καὶ ἔθαψαν αὐτὸν ἐν ὄριῳ τῆς κληρονομίας αὐτοῦ ἐν Θαμναθαρες ἐν ὅρει Εφραϊμ ἀπὸ βορρᾶ τοῦ ὄρους Γαας¹⁰ καὶ πᾶσα ἡ γενεὰ ἐκείνη προστέθησαν πρὸς τοὺς πατέρας αὐτῶν καὶ ἀνέστη γενεὰ ἐτέρα μετ' αὐτούς ὅσοι οὐκ ἔγνωσαν τὸν κύριον καὶ τὸ ἔργον ὃ ἐποίησεν τῷ Ισραὴλ

Visione d'insieme sulle caratteristiche del libro e del periodo che esso abbraccia (2,11-23)

^{2:11} καὶ ἐποίησαν οἱ υἱοὶ Ισραὴλ τὸ ποιηρὸν ἐναντίον κυρίου καὶ ἐλάτρευον τοῖς Βααλιμ¹² καὶ ἐγκατέλιπον τὸν κύριον θεὸν τῶν πατέρων αὐτῶν τὸν ἔξαγαγόντα αὐτοὺς ἐκ γῆς Αἰγύπτου καὶ ἐπορεύθησαν ὀπίσω θεῶν ἐτέρων ἀπὸ τῶν θεῶν τῶν λαῶν τῶν περικύκλῳ αὐτῶν καὶ προσεκύνησαν αὐτοῖς καὶ παρώργισαν τὸν κύριον¹³ καὶ ἐγκατέλιπον τὸν κύριον καὶ ἐλάτρευσαν τῇ Βααλ καὶ ταῖς Ἀστάρταις¹⁴ καὶ ὥργίσθη θυμῷ κύριος τῷ Ισραὴλ καὶ παρέδωκεν αὐτοὺς ἐν χειρὶ προνομευόντων¹⁵ καὶ ἐπρονόμευσαν αὐτούς καὶ ἀπέδοτο αὐτοὺς ἐν χειρὶ τῶν ἔχθρων αὐτῶν κυκλόθεν καὶ οὐκ ἡδυνάσθησαν ἀντιστῆναι κατὰ πρόσωπον τῶν ἔχθρων αὐτῶν¹⁵ ἐν πᾶσιν οἷς ἐπόρινευον καὶ χειρὶ κυρίου ἦν αὐτοῖς εἰς κακά καθὼς ἐλάλησεν κύριος καὶ καθὼς ὅμοσεν κύριος καὶ ἐξέθλιψεν αὐτοὺς σφόδρᾳ¹⁶ καὶ ἤγειρεν αὐτοῖς κύριος κριτὰς καὶ ἔσωσεν αὐτοὺς ἐκ χειρὸς τῶν προνομευόντων αὐτούς¹⁷ καὶ γε τῶν κριτῶν αὐτῶν οὐκ ἐπήκουσαν ὅτι ἐξεπόρινευσαν ὀπίσω θεῶν ἐτέρων καὶ προσεκύνησαν αὐτοῖς καὶ παρώργισαν τὸν κύριον καὶ ἐξέκλιναν ταχὺ ἐκ τῆς ὁδοῦ ἡς ἐπορεύθησαν οἱ πατέρες αὐτῶν τοῦ εἰσακούειν ἐντολὰς κυρίου οὐκ ἐποίησαν οὕτως¹⁸ καὶ ὅτι ἤγειρεν αὐτοῖς κύριος κριτάς καὶ ἦν κύριος μετὰ τοῦ κριτοῦ καὶ ἔσωσεν αὐτοὺς ἐκ χειρὸς τῶν ἔχθρων αὐτῶν πάσας τὰς ἡμέρας τοῦ κριτοῦ ὅτι παρεκλήθη κύριος ἀπὸ τοῦ στεναγμοῦ αὐτῶν ἀπὸ προσώπου τῶν πολιορκούντων¹⁶ αὐτοὺς καὶ κακούντων αὐτούς¹⁹ καὶ ἐγένετο ὡς ἀπέθηκσεν ὁ κριτής καὶ ἀπέστρεψαν καὶ πάλιν διέφθειραν ὑπὲρ τοὺς πατέρας αὐτῶν πορευθῆμαι ὀπίσω θεῶν ἐτέρων λατρεύειν αὐτοῖς καὶ προσκυνεῖν αὐτοῖς οὐκ ἀπέρριψαν τὰ ἐπιτηδεύματα¹⁷ αὐτῶν καὶ οὐκ ἀπέστησαν ἀπὸ τῆς ὁδοῦ αὐτῶν τῆς σκληρᾶς²⁰ καὶ ὥργίσθη θυμῷ κύριος ἐν τῷ Ισραὴλ καὶ εἶπεν ἀνθ' ὧν ὅσα ἐγκατέλιπαν τὸ ἔθνος τοῦτο τὴν διαθήκην μου ἦν ἐνετειλάμην τοῖς πατράσιν αὐτῶν καὶ οὐχ ὑπῆκουσαν τῆς φωνῆς μου²¹ καὶ ἐγὼ οὐ προσθήσω τοῦ ἔξαραι ἄνδρα ἐκ προσώπου αὐτῶν ἀπὸ τῶν ἔθνων ὧν κατέλιπεν Ἰησοῦς καὶ ἀφῆκεν²² τοῦ πειράσαι ἐν αὐτοῖς τὸν Ισραὴλ εἰ φυλάσσονται τὴν ὁδὸν κυρίου πορεύεσθαι ἐν αὐτῇ ὃν τρόπον ἐφυλάξαντο οἱ πατέρες αὐτῶν ἢ οὐ²³ καὶ ἀφῆκεν κύριος τὰ ἔθνη ταῦτα τοῦ μὴ ἔξαραι αὐτὰ τὸ τάχος καὶ οὐ παρέδωκεν αὐτὰ ἐν χειρὶ Ἰησοῦ

Quadro di sintesi: Issae non ha potuto sconfiggere tutti i popoli perché quelli rimasti sono per lui una verifica della sua fedeltà al Signore (3,1-6)

^{3:1} καὶ ταῦτα τὰ ἔθνη ἀφῆκεν Ἰησοῦς ὡστε πειράσαι ἐν αὐτοῖς τὸν Ισραὴλ πάντας τοὺς μὴ

¹³ deportare, far cambiare casa

¹⁴ cause di oppressione

¹⁵ uscire a foraggiare, a saccheggiare

¹⁶ li assediavano

¹⁷ non rigettarono i loro costumi

ἐγνωκότας πάντας τοὺς πολέμους Χανααν² πλὴν διὰ τὰς γενεὰς τῶν υἱῶν Ισραηλ τοῦ διδάξαι αὐτὸὺς πόλεμον πλὴν οἱ ἔμπροσθεν αὐτῶν οὐκ ἔγνωσαν αὐτά^{18 3} τὰς πέντε σατραπείας τῶν ἀλλοφύλων καὶ πάντα τὸν Χαναναῖον καὶ τὸν Σιδώνιον καὶ τὸν Ευαῖον τὸν κατοικοῦντα τὸν Λίβανον ἀπὸ τοῦ ὄρους τοῦ Βαλαερμων ἔως Λοβωημαθ⁴ καὶ ἐγένετο ὥστε πειράσαι ἐν αὐτοῖς τὸν Ισραηλ γυνῶναι εἰς ἀκούσονται τὰς ἐντολὰς κυρίου ἃς ἐνετέλατο τοῖς πατράσιν αὐτῶν ἐν χειρὶ Μωυσῆ⁵ καὶ οἱ υἱοὶ Ισραηλ κατώκησαν ἐν μέσῳ τοῦ Χαναναίου καὶ τοῦ Χετταίου καὶ τοῦ Αμορραίου καὶ τοῦ Φερεζαίου καὶ τοῦ Ευαίου καὶ τοῦ Ιεβουσαίου⁶ καὶ ἔλαβον τὰς θυγατέρας αὐτῶν ἑαυτοῖς εἰς γυναῖκας καὶ τὰς θυγατέρας αὐτῶν ἔδωκαν τοῖς υἱοῖς αὐτῶν καὶ ἐλάτρευσαν τοῖς θεοῖς αὐτῶν

Gotoniel salva Israele dalla dominazione del re di Aram e giudica Israele per cinquant'anni (3,7-11)

3:7 καὶ ἐποίησαν οἱ υἱοὶ Ισραηλ τὸ ποιηρὸν ἔναντι κυρίου καὶ ἐπελάθοντο κυρίου θεοῦ αὐτῶν καὶ ἐλάτρευσαν ταῖς Βααλιμ καὶ τοῖς ἄλσεσιν^{19 8} καὶ ὡργίσθη θυμῷ κύριος ἐν τῷ Ισραηλ καὶ ἀπέδοτο αὐτὸὺς εἰς χεῖρας Χουσαρσαθωμ βασιλέως Συρίας ποταμῶν καὶ ἐδούλευσαν αὐτῷ ὁκτὼ ἔτη⁹ καὶ ἐκέκραξαν οἱ υἱοὶ Ισραηλ πρὸς κύριον καὶ ἤγειρεν κύριος σωτῆρα τῷ Ισραηλ καὶ ἔσωσεν αὐτοὺς τὸν Γοθονιηλ υἱὸν Κενεζ ἀδελφὸν Χαλεψ τὸν νεώτερον αὐτοῦ καὶ εἰσήκουσεν αὐτοῦ¹⁰ καὶ ἐγένετο ἐπ’ αὐτὸν πνεῦμα κυρίου καὶ ἔκρινεν τὸν Ισραηλ καὶ ἐξῆλθεν ἐπὶ τὸν πόλεμον καὶ παρέδωκεν κύριος ἐν χειρὶ αὐτοῦ τὸν Χουσαρσαθωμ βασιλέα Συρίας καὶ ἐκραταιώθη ἡ χεὶρ αὐτοῦ ἐπὶ τὸν Χουσαρσαθωμ¹¹ καὶ ἡσύχασεν ἡ γῆ ἔτη πεντήκοντα καὶ ἀπέθανεν Γοθονιηλ υἱὸς Κενεζ

Aod salva Israele dalla dominazione del re di Moab e giudica Issale sino alla sua morte (3,12-30)

3:12 καὶ προσέθεντο οἱ υἱοὶ Ισραηλ ποιῆσαι τὸ ποιηρὸν ἔναντι κυρίου καὶ ἐνίσχυσεν κύριος τὸν Εγλωμ βασιλέα Μωαβ ἐπὶ τὸν Ισραηλ διὰ τὸ πεποιηκέναι αὐτὸὺς τὸ ποιηρὸν ἔναντι κυρίου¹³ καὶ προσῆγαγεν²⁰ πρὸς αὐτὸν πάντας τοὺς υἱοὺς Αμμων καὶ Αμαληκ καὶ ἐπορεύθη καὶ ἐπάταξεν τὸν Ισραηλ καὶ ἐκληρονόμησεν τὴν πόλιν τῶν φοινίκων¹⁴ καὶ ἐδούλευσαν οἱ υἱοὶ Ισραηλ τῷ Εγλωμ βασιλεῖ Μωαβ ἔτη δέκα ὁκτώ¹⁵ καὶ ἐκέκραξαν οἱ υἱοὶ Ισραηλ πρὸς κύριον καὶ ἤγειρεν αὐτοῖς κύριος σωτῆρα τὸν Αωδ υἱὸν Γηρα υἱὸν τοῦ Ιεμενι ἄνδρα ἀμφοτεροδέξιον καὶ ἀπέστειλαν οἱ υἱοὶ Ισραηλ δῶρα ἐν χειρὶ αὐτοῦ τῷ Εγλωμ βασιλεῖ Μωαβ¹⁶ καὶ ἐποίησεν ἑαυτῷ Αωδ μάχαιραν δίστομον σπιθαμῆς τὸ μῆκος²¹ καὶ περιεζώσατο αὐτὴν ὑπὸ τὸν μανδύαν²² ἐπὶ τὸν μηρὸν τὸν δεξιὸν αὐτοῦ¹⁷ καὶ προσήνεγκεν τὰ δῶρα τῷ Εγλωμ βασιλεῖ Μωαβ καὶ Εγλωμ ἀνὴρ ἀστεῖος²³ σφόδρα¹⁸ καὶ ἐγένετο ὡς συνετέλεσεν Αωδ προσφέρων τὰ δῶρα καὶ ἐξαπέστειλεν τοὺς αἴροντας τὰ δῶρα¹⁹ καὶ Εγλωμ ἀνέστρεψεν ἀπὸ τῶν γλυπτῶν μετὰ τῆς Γαλγαλ²⁴ καὶ εἶπεν Αωδ λόγος μοι κρύφιος πρὸς σὲ βασιλεῦν καὶ εἶπεν Εγλωμ πᾶσιν ἐκ μέσου καὶ ἐξῆλθον ἀπ’ αὐτοῦ πάντες οἱ παραστήκοντες αὐτῷ²⁰ καὶ Αωδ εἰσῆλθεν πρὸς αὐτόν καὶ αὐτὸς ἐκάθητο ἐν τῷ ὑπερώῳ τῷ θερινῷ²⁵ αὐτοῦ μονώτατος καὶ εἶπεν Αωδ λόγος θεοῦ μοι πρὸς σὲ βασιλεῦν καὶ ἐξανέστη ἀπὸ τοῦ θρόνου Εγλωμ ἐγγὺς αὐτοῦ²¹ καὶ ἐγένετο ἄμμα τοῦ ἀναστῆναι ἐξέτεινεν Αωδ τὴν χεῖρα τὴν ἀριστερὰν αὐτοῦ καὶ ἔλαβεν τὴν μάχαιραν ἀπὸ τοῦ μηροῦ τοῦ δεξιοῦ αὐτοῦ καὶ ἐνέπηξεν²⁶ αὐτὴν εἰς τὴν κοιλίαν Εγλωμ²² καὶ ἐπεισήνεγκεν καί γε τὴν λαβὴν ὄπίσω τῆς φλογός²⁷ καὶ ἀπέκλεισεν τὸ

¹⁸ per questo lungo le generazioni dei figli d'Israele, questi apprendessero [l'arte della] guerra; dal momento che quelli che li avevano preceduto non le avevano conosciute. Nota come il neutro αὐτά si riferisce a τὰ ἔθνη del v. 1

¹⁹ le Baalim e i pali sacri

²⁰ e condusse

²¹ una spanna di lunghezza

²² casacca, parola rara in greco.

²³ deriva da ΑΣΤΥ città, quindi urbano, cortese e anche bello. "Qui ἀστεῖος può essere considerato un eufemismo. BA. palntureux.

²⁴ dalle statue, che erano presso Galgal

²⁵ estiva

²⁶ piantò

²⁷ e s'infossò anche l'impugnatura dietro la lama

στέαρ κατὰ τῆς φλογός²⁸ ὅτι οὐκ ἔξεσπασεν τὴν μάχαιραν ἐκ τῆς κοιλίας αὐτοῦ²³ καὶ ἔξηλθεν Αωδ εἰς τὴν προστάδα²⁹ καὶ ἀπέκλεισεν τὰς θύρας τοῦ ὑπερώου ἐπ’ αὐτὸν καὶ ἐσφήνωσεν^{30 24} καὶ αὐτὸς ἔξηλθεν καὶ οἱ παῖδες αὐτοῦ εἰσῆλθον καὶ εἶδον καὶ ἵδον αἱ θύραι τοῦ ὑπερώου ἀποκεκλεισμέναι καὶ εἴπαν μήποτε πρὸς δίφρους³¹ κάθηται ἐν τῇ ἀποχωρήσει³² τοῦ κοιτῶνος²⁵ καὶ προσέμειναν αἰσχυνόμενοι καὶ ἵδον οὐκ ἦν ὁ ἀνοίγων τὰς θύρας τοῦ ὑπερώου καὶ ἔλαβον τὴν κλεῖδα καὶ ἤνοιξαν καὶ ἵδον ὁ κύριος αὐτῶν πεπτωκώς ἐπὶ τὴν γῆν τεθνηκώς²⁶ καὶ Αωδ διεσώθη ἔως ἐθορυβοῦντο³³ καὶ οὐκ ἦν ὁ προσνοῶν αὐτῷ καὶ αὐτὸς παρῆλθεν τὰ γλυπτὰ καὶ διεσώθη εἰς Σεϊρωθα²⁷ καὶ ἐγένετο ἡνίκα ἥλθεν καὶ ἐσάλπισεν κερατίνη ἐν ὅρει Εφραίμ καὶ κατέβησαν σὺν αὐτῷ οἱ υἱοὶ Ισραὴλ καὶ αὐτὸς ἔμπροσθεν αὐτῶν²⁸ καὶ εἶπεν πρὸς αὐτούς καταβαίνετε ὅπίσω μου ὅτι παρέδωκεν κύριος ὁ θεὸς τοὺς ἔχθροὺς ὑμῶν τὴν Μωαβ ἐν χειρὶ ὑμῶν καὶ κατέβησαν ὅπίσω αὐτοῦ καὶ προκατελάβοντο τὰς διαβάσεις τοῦ Ιορδάνου τῆς Μωαβ καὶ οὐκ ἀφῆκαν ἄνδρα διαβῆναι²⁹ καὶ ἐπάταξαν τὴν Μωαβ ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ὡσεὶ δέκα χιλιάδας ἄνδρων πάντας τοὺς μαχητὰς τοὺς ἐν αὐτοῖς καὶ πάντα ἄνδρα δυνάμεως καὶ οὐ διεσώθη ἀνήρ³⁰ καὶ ἐνετράπη³⁴ Μωαβ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ὑπὸ τὴν χεῖρα Ισραὴλ καὶ ἡσύχασεν ἡ γῆ ὅγδοήκοντα ἔτη καὶ ἔκρινεν αὐτοὺς Αωδ ἔως οὖ ἀπέθαινεν

Samegar (3,31)

^{3:31} καὶ μετὰ τοῦτον ἀνέστη Σαμεγαρ υἱὸς Αναθ καὶ ἐπάταξεν τοὺς ἀλλοφύλους εἰς ἔξακοσίους ἄνδρας ἐκτὸς³⁵ μόσχων τῶν βοῶν καὶ ἔσωσεν αὐτὸς τὸν Ισραὴλ

Lotta tra le tribù del nord e Sisara, ufficiale dei cananei (cc. 4-5)

I figli d'Israele sotto il dominio dei cananei (4,1-3)

^{4:1} καὶ προσέθεντο οἱ υἱοὶ Ισραὴλ ποιῆσαι τὸ ποιηρὸν ἔναντι κυρίου² καὶ ἀπέδοτο αὐτοὺς κύριος ἐν χειρὶ Ιαβιν βασιλέως Χανααν ὃς ἐβασίλευσεν ἐν Ασωρ καὶ ὁ ἄρχων τῆς δυνάμεως αὐτοῦ Σισαρα καὶ αὐτὸς κατώκει ἐν Αρισωθ τῶν ἐθνῶν³ καὶ ἐκέραξαν οἱ υἱοὶ Ισραὴλ πρὸς κύριον ὅτι ἐννακόσια³⁶ ἄρματα σιδηρᾶ ἦν αὐτῷ καὶ αὐτὸς ἔθλιψεν τὸν Ισραὴλ κατὰ κράτος εἴκοσι ἔτη

Debora, profetessa e giudice ordina a Barak di mobilizzare le tribù di Neftali e Zabulon (4,4-11)

^{4:4} καὶ Δεββωρα γυνὴ προφῆτις γυνὴ Λαφιδωθ αὐτὴ ἔκρινεν τὸν Ισραὴλ ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ⁵ καὶ αὐτὴ ἐκάθητο ὑπὸ φοίνικα Δεββωρα ἀνὰ μέσον Ραμα καὶ ἀνὰ μέσον Βαιθηλ ἐν ὅρει Εφραίμ καὶ ἀνέβαινον πρὸς αὐτὴν οἱ υἱοὶ Ισραὴλ ἐκεὶ τοῦ κρίνεσθαι⁶ καὶ ἀπέστειλεν Δεββωρα καὶ ἐκάλεσεν τὸν Βαρακ υἱὸν Αβινεεμ ἐκ Κεδες Νεφθαλί καὶ εἶπεν πρὸς αὐτόν οὐχὶ σοὶ ἐνετείλατο κύριος ὁ θεὸς Ισραὴλ καὶ ἀπελεύσῃ εἰς ὅρος Θαβωρ καὶ λήμψῃ μετὰ σεαυτοῦ δέκα χιλιάδας ἄνδρων ἀπὸ τῶν υἱῶν Νεφθαλί καὶ ἀπὸ τῶν υἱῶν Ζαβουλων⁷ καὶ ἀπάξω πρὸς σὲ εἰς τὸν χειμάρρουν Κισων τὸν Σισαρα ἄρχοντα τῆς δυνάμεως Ιαβιν καὶ τὰ ἄρματα αὐτοῦ καὶ τὸ πλῆθος αὐτοῦ καὶ παραδώσω αὐτὸν ἐν τῇ χειρὶ σου⁸ καὶ εἶπεν πρὸς αὐτὴν Βαρακ ἐὰν πορευθῆς μετ’ ἐμοῦ πορεύσομαι καὶ ἐὰν μὴ πορευθῆς μετ’ ἐμοῦ οὐ πορεύσομαι ὅτι οὐκ οἶδα τὴν ἡμέραν ἐν ᾧ εὔοδοι³⁷ κύριος τὸν ἄγγελον μετ’ ἐμοῦ⁹ καὶ εἶπεν πρὸς αὐτὸν Δεββωρα πορεύομένη πορεύσομαι μετὰ σοῦ πλὴν γίνωσκε ὅτι οὐκ ἔσται τὸ προτέρημά³⁸ σου εἰς τὴν ὁδὸν ἦν σὺ πορεύῃ ὅτι ἐν χειρὶ

²⁸ e si rinchiese il grasso sulla lama

²⁹ vestibolo

³⁰ le chiuse con il chiavistello

³¹ sedile

³² ritirata, cesso

³³ facevano chiasso

³⁴ e fu umiliato

³⁵ eccetto, senza contare

³⁶ novecento

³⁷ metterà l'angelo sulla buona strada con me

³⁸ onore, apax nei LXX

γυναικὸς ἀποδώσεται κύριος τὸν Σισαρα καὶ ἀνέστη Δεββωρα καὶ ἐπορεύθη μετὰ τοῦ Βαρακ εἰς Κεδες¹⁰ καὶ παρήγγειλεν³⁹ Βαρακ τῷ Ζαβουλων καὶ τῷ Νεφθαλὶ εἰς Κεδες καὶ ἀνέβησαν κατὰ πόδας⁴⁰ αὐτοῦ δέκα χιλιάδες ἀνδρῶν καὶ Δεββωρα ἀνέβη μετ' αὐτοῦ¹¹ καὶ οἱ πλησίον τοῦ Κιναίου ἔχωρίσθησαν ἀπὸ τῶν υἱῶν Ιωβαβ γαμβροῦ Μωυσῆ καὶ ἔπηξεν τὴν σκηνὴν αὐτοῦ πρὸς δρῦν ἀναπαυομένων⁴¹ ἥ ἐστιν ἔχόμενα Κεδες

Vittoria di Barak su Sisara. Giæle uccide Sisara (4,12-24)

4:12 καὶ ἀνήγγειλαι τῷ Σισαρα ὅτι ἀνέβη Βαρακ υἱὸς Αβινεεμ ἐπ' ὄρος Θαβωρ¹³ καὶ ἐκάλεσεν Σισαρα πάντα τὰ ἄρματα αὐτοῦ ὅτι ἐννακόσια ἄρματα σιδηρᾶ ἦν αὐτῷ καὶ πάντα τὸν λαὸν τὸν μετ' αὐτοῦ ἀπὸ Αρισωθ τῶν ἐθνῶν εἰς τὸν χειμάρρουν Κισων¹⁴ καὶ εἶπεν Δεββωρα πρὸς Βαρακ ἀνάστηθι ὅτι αὕτη ἡ ἡμέρα ἐν ᾧ παρέδωκεν κύριος τὸν Σισαρα ἐν χειρὶ σου οὐκ ἴδου κύριος ἐλεύσεται ἔμπροσθέν σου καὶ κατέβῃ Βαρακ ἀπὸ τοῦ ὄρους Θαβωρ καὶ δέκα χιλιάδες ἀνδρῶν ὁπίσω αὐτοῦ¹⁵ καὶ ἔξεστησεν⁴² κύριος τὸν Σισαρα καὶ πάντα τὰ ἄρματα αὐτοῦ καὶ πᾶσαν τὴν παρεμβολὴν αὐτοῦ ἐν στόματι ῥομφαίας ἐνώπιον Βαρακ καὶ κατέβῃ Σισαρα ἀπὸ τοῦ ἄρματος αὐτοῦ καὶ ἔφυγεν τοῖς ποσὶν αὐτοῦ¹⁶ καὶ Βαρακ διώκων ὁπίσω τῶν ἄρμάτων καὶ ὁπίσω τῆς παρεμβολῆς ἔως δρυμοῦ τῶν ἐθνῶν⁴³ καὶ ἔπεσεν πᾶσα ἡ παρεμβολὴ Σισαρα ἐν στόματι ῥομφαίας οὐ κατελείφθη ἔως ἐνός¹⁷ καὶ Σισαρα ἀνεχώρησεν τοῖς ποσὶν αὐτοῦ εἰς σκηνὴν Ιαηλ γυναικὸς Χαβερ τοῦ Κιναίου ὅτι εἰρήνη ἀνὰ μέσον Ιαβιν βασιλέως Ασωρ καὶ ἀνὰ μέσον οἴκου Χαβερ τοῦ Κιναίου¹⁸ καὶ ἔξηλθεν Ιαηλ εἰς ἀπάντησιν Σισαρα καὶ εἶπεν πρὸς αὐτόν ἔκινευσον⁴⁴ κύριέ μου ἔκινευσον πρός με μὴ φοβοῦ καὶ ἔξενευσεν πρὸς αὐτὴν εἰς τὴν σκηνὴν καὶ συνεκάλυψεν αὐτὸν ἐν τῇ δέρρει αὐτῆς¹⁹ καὶ εἶπεν Σισαρα πρὸς αὐτήν πότισόν με δὴ μικρὸν ὕδωρ ὅτι ἐδίψησα καὶ ἤνοιξεν τὸν ἀσκὸν τοῦ γάλακτος καὶ ἐπότισεν αὐτὸν καὶ συνεκάλυψεν τὸ πρόσωπον αὐτοῦ²⁰ καὶ εἶπεν πρὸς αὐτήν στῆθι ἐν τῇ θύρᾳ τῆς σκηνῆς καὶ ἔσται ἐάν τις ἔλθῃ πρὸς σὲ καὶ ἐρωτήσῃ σε καὶ εἴπῃ σοι ἔστιν ἐνταῦθα ἀνήρ καὶ ἐρεῖς οὐκ ἔστιν καὶ συνεκάλυψεν αὐτὸν ἐν τῇ δέρρει αὐτῆς²¹ καὶ ἔλαβεν Ιαηλ γυνὴ Χαβερ τὸν πάσσαλον⁴⁵ τῆς σκηνῆς καὶ ἔθηκεν τὴν σφῆραν⁴⁶ ἐν τῇ χειρὶ αὐτῆς καὶ εἰσῆλθεν πρὸς αὐτὸν ἡσυχῇ καὶ ἐνέκρουσεν⁴⁷ τὸν πάσσαλον ἐν τῇ γυνάθῳ⁴⁸ αὐτοῦ καὶ διήλασεν⁴⁹ ἐν τῇ γῇ καὶ αὐτὸς ἀπεσκάρισεν⁵⁰ ἀνὰ μέσον τῶν γονάτων αὐτῆς καὶ ἔξεψεν καὶ ἀπέθανεν²² καὶ ἵδον Βαρακ διώκων τὸν Σισαρα καὶ ἔξηλθεν Ιαηλ εἰς ἀπαντὴν αὐτοῦ καὶ εἶπεν αὐτῷ δεῦρο καὶ δείξω σοι τὸν ἄνδρα δὸν σὺ ζητεῖς καὶ εἰσῆλθεν πρὸς αὐτὴν καὶ ἵδον Σισαρα πεπτωκὼς καὶ ὁ πάσσαλος ἐν τῇ γυνάθῳ αὐτοῦ²³ καὶ ἐταπείνωσεν κύριος ὁ θεὸς τὸν Ιαβιν βασιλέα Χανααν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐνώπιον υἱῶν Ισραηλ²⁴ καὶ ἐπορεύθη χεὶρ τῶν υἱῶν Ισραηλ πορευομένη καὶ σκληρυνομένη ἐπὶ Ιαβιν βασιλέα Χανααν ἔως ἔξωλέθρευσαν αὐτόν

Il cantico di Debora (c. 5)

5:1 καὶ ἦσεν Δεββωρα καὶ Βαρακ υἱὸς Αβινεεμ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ καὶ εἶπεν² ἐν τῷ ἄρξασθαι ἀρχηγὸν³ ἐν Ισραηλ ἐν προαιρέσει⁵¹ λαοῦ εὐλογεῖτε τὸν κύριον³ ἀκούσατε βασιλεῖς ἐνωτίζεσθε σατράπαι δυνατοί ἐγὼ τῷ κυρίῳ ἄσομαι ψαλῶ τῷ θεῷ Ισραηλ⁴ κύριε ἐν τῇ ἔξοδῷ σου ἐκ Σηιρ ἐν τῷ ἀπαίρειν⁵² σε ἐξ ἀγροῦ Εδώμ γῆ ἐσείσθη καὶ ὁ οὐρανὸς ἐξεστάθη καὶ αἱ νεφέλαι ἐσταξαν⁵³

³⁹ convoco

⁴⁰ sui suoi piedi cioè passi

⁴¹ la quercia delle Pause

⁴² mise in rotta

⁴³ fino alla Foresta delle Genti

⁴⁴ spostarsi di lato: declina verso di me

⁴⁵ picchetto

⁴⁶ martello

⁴⁷ conficcò

⁴⁸ mascella

⁴⁹ fissò

⁵⁰ si dibattè

⁵¹ spontaneità

⁵² partire

νῦνωρ⁵ ὅρη ἐσαλεύθησαν ἀπὸ προσώπου κυρίου τοῦτο Σιναὶ ἀπὸ προσώπου κυρίου θεοῦ Ισραὴλ⁶ ἐν ἡμέραις Σαμεγαρ υἱοῦ Αναθ ἐν ἡμέραις Ιαηλ ἐξέλιπον βασιλεῖς καὶ ἐπορεύθησαν τρίβους ἐπορεύθησαν δόδοὺς διεστραμμένας⁵⁴⁷ ἐξέλιπεν φραζῶν⁵⁵ ἐν τῷ Ισραὴλ ἐξέλιπεν ἔως οὗ ἐξανέστη Δεββωρα ὅτι ἀνέστη μῆτηρ ἐν τῷ Ισραὴλ⁸ ἥρέτισαν⁵⁶ θεοὺς καὶ ινὸς ὡς ἄρτον κρίθινον σκέπην ἐὰν ἵδω σιρομαστῶν ἐν τεσσαράκοντα χιλιάσιν⁵⁷⁹ ἡ καρδία μου ἐπὶ τὰ διατεταγμένα τῷ Ισραὴλ⁵⁸ οἵ δυνάσται τοῦ λαοῦ εὐλογεῖτε τὸν κύριον¹⁰ ἐπιβεβηκότες ἐπὶ ὑποζυγίων⁵⁹ καθήμενοι ἐπὶ λαμπτηῶν⁶⁰¹¹ φθέγξασθε φωνὴν ἀνακρουομένων⁶¹ ἀνὰ μέσον εὐφραινομένων ἐκεῖ δῶσουσιν δικαιοσύνην κυρίῳ δίκαιοι ἐνίσχυσαν ἐν τῷ Ισραὴλ τότε κατέβη εἰς τὰς πόλεις αὐτοῦ ὁ λαὸς κυρίου

¹² ἐξεγείρου ἐξεγείρου Δεββωρα ἐξέγειρον μυριάδας μετὰ λαοῦ ἐξεγείρου ἐξεγείρου λάλει μετ' ὠδῆς ἐνισχύων ἐξανίστασο⁶² Βαρακ καὶ ἐνίσχυσον Δεββωρα τὸν Βαρακ αἰχμαλώτις εἰς αἰχμαλωσίαν σου⁶³ νὶὸς Αβινεεμ

¹³ πότε⁶⁴ ἐμεγαλύνθη ἡ ἴσχυς αὐτοῦ κύριε ταπείνωσόν μοι τοὺς ἴσχυροτέρους μου¹⁴ λαὸς Εφραὶμ ἐτιμωρήσατο⁶⁵ αὐτοὺς ἐν κοιλάδι ἀδελφοῦ σου Βενιαμιν ἐν λαοῖς σου ἐξ ἐμοῦ Μαχιρ κατέβησαν ἐξερευνῶντες καὶ ἐκ Ζαβουλων κύριος ἐπολέμει μοι ἐν δυνατοῖς⁶⁶ ἐκεῖθεν ἐν σκήπτρῳ ἐνισχύοντος ἡγγῆσως⁶⁷¹⁵ ἐν Ισαχαρ μετὰ Δεββωρας ἐξαπέστειλεν πεζοὺς αὐτοῦ εἰς τὴν κοιλάδα ἵνα τί σὺ κατοικεῖς ἐν μέσῳ χειλέων ἐξέτεινεν⁶⁸ ἐν τοῖς ποσὶν αὐτοῦ ἐν διαιρέσειν⁶⁹ Ρουβην μεγάλοι ἀκριβασμοὶ καρδίας⁷⁰¹⁶ ἵνα τί μοι κάθησαι ἀνὰ μέσον τῶν μοσφαθαῖμ⁷¹ τοῦ εἰσακούειν συρισμοὺς⁷² ἐξεγειρόντων τοῦ διελθεῖν εἰς τὰ τοῦ Ρουβην μεγάλοι ἐξιχνιασμοὶ⁷³ καρδίας¹⁷ Γαλααδ ἐν τῷ πέραν τοῦ Ιορδάνου κατεσκήνωσεν καὶ Δαν ἵνα τί παροικεῖ πλοίοις⁷⁴ Ασηρ παρώκησεν παρ' αἰγαλὸν θαλασσῶν καὶ ἐπὶ τὰς διακοπὰς αὐτοῦ⁷⁵ κατεσκήνωσεν¹⁸ Ζαβουλων λαὸς ὀνειδίσας ψυχὴν αὐτοῦ εἰς θάνατον καὶ Νεφθαλὶμ ἐπὶ ὑψη ἀγροῦ

¹⁹ ἥλθον βασιλεῖς καὶ παρετάξαντο τότε ἐπολέμησαν βασιλεῖς Χαιναῖν ἐν Θεινναχ ἐπὶ ὕδατος Μαγεδδώ πλεονεξίαν ἀργυρίου οὐκ ἔλαβον²⁰ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἐπολέμησαν ἀστέρες ἐκ τῆς τάξεως αὐτῶν ἐπολέμησαν μετὰ Σισαρα²¹ χειμάρρους Κισων ἐξέβαλεν αὐτούς χειμάρρους καδημιμ χειμάρρους Κισων καταπατήσει⁷⁶ αὐτοὺς ψυχή μου δυνατή²² τότε ἀπεκόπησαν⁷⁷ πτέρναι⁷⁸ ὑπου αμαδαρωθ δυνατῶν αὐτοῦ

²³ καταράσασθε Μαρως εἶπεν ὁ ἄγγελος κυρίου καταράσει καταράσασθε τοὺς ἐνοίκους αὐτῆς ὅτι

⁵³ stillarono

⁵⁴ storte

⁵⁵ porta parola, chi parla con autorità

⁵⁶ avevano scelto

⁵⁷ se vedevano una protezione di alabarde in quarantamila (BA)

⁵⁸ Il mio cuore agli ordini per Israele

⁵⁹ asine

⁶⁰ carri coperti (*Nm* 7,3)

⁶¹ préludeurs

⁶² svegliati

⁶³ imprigiona la tua prigionia, cioè i tuoi prigionieri

⁶⁴ allora

⁶⁵ si è vendicato

⁶⁶ contro i potenti

⁶⁷ lo scettro della guida di colui che si afferma

⁶⁸ si è steso

⁶⁹ spartizioni

⁷⁰ grandi sondaggi di cuore

⁷¹ parola non tradotta e di difficile significato. In 15b è tradotta con spartizioni

⁷² sifflements

⁷³ investigazioni

⁷⁴ risiede presso le navi

⁷⁵ ses défilés

⁷⁶ calpesterà

⁷⁷ furono recisi

⁷⁸ garretti

οὐκ ἥλθοσαν εἰς τὴν βοήθειαν κυρίου βοηθὸς ἡμῶν κύριος ἐν μαχηταῖς ⁷⁹ δυνατός ²⁴ εὐλογηθείη ἐκ γυναικῶν Ιαηλ γυνὴ Χαβέρ τοῦ Κιναίου ἐκ γυναικῶν ἐν σκηνῇ εὐλογηθείη ²⁵ ὕδωρ ἥτησεν αὐτῆν καὶ γάλα ἔδωκεν αὐτῷ ἐν λακάνῃ ⁸⁰ ἵσχυρῶν προσήγγισεν βούτυρον ²⁶ τὴν χεῖρα αὐτῆς τὴν ἀριστερὰν εἰς πάσσαλον ἔξετεινεν τὴν δεξιὰν αὐτῆς εἰς ἀποτομὰς κατακόπων ⁸¹ καὶ ἀπέτεμεν Σισαρα ἀπέτριψεν τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ καὶ συνέθλασεν καὶ διήλασεν τὴν γνάθον αὐτοῦ ^{82 27} ἀνὰ μέσον τῶν ποδῶν αὐτῆς συγκάμψας ⁸³ ἔπεσεν ἐκοιμήθη μεταξὺ ποδῶν αὐτῆς ἐν ὦ ἔκαμψεν ⁸⁴ ἐκεῖ ἔπεσεν ταλαίπωρος

²⁸ διὰ τῆς θυρίδος διέκυπτεν ἡ μήτηρ Σισαρα διὰ τῆς δικτυωτῆς ⁸⁵ ἐπιβλέπουσα ἐπὶ τοὺς μεταστρέφοντας μετὰ Σισαρα διὰ τί ἡσχάτισεν ⁸⁶ τὸ ἄρμα αὐτοῦ παραγενέσθαι διὰ τί ἐχρόνισαν ἵχνη ἀρμάτων αὐτοῦ ²⁹ σοφαὶ ἀρχουσῶν αὐτῆς ἀνταπεκρίναντο πρὸς αὐτήν καὶ αὐτὴ ἀπεκρίνατο ἐν ῥήμασιν αὐτῆς ³⁰ οὐχὶ εὐρήσουσιν αὐτὸν διαμερίζοντα σκῦλα φιλιάζων φίλοις εἰς κεφαλὴν δυνατοῦ ⁸⁷ σκῦλα βαμμάτων ⁸⁸ Σισαρα σκῦλα βαμμάτων ποικιλίας ⁸⁹ βαφὴ ποικίλων περὶ τράχηλον αὐτοῦ σκῦλοιν ⁹⁰

³¹ οὕτως ἀπόλοιντο πάντες οἱ ἔχθροί σου κύριε καὶ οἱ ἀγαπῶντες αὐτὸν καθὼς ἡ ἀνατολὴ τοῦ ἡλίου ἐν δυναστείαις αὐτοῦ καὶ ἡσύχασεν ἡ γῆ τεσσαράκοντα ἔτη

Le imprese di Gedeone (c. 6-8)

Oppression di Madijan su Israele (6,1-10)

^{6:1} καὶ ἐποίησαν οἱ υἱοὶ Ισραὴλ τὸ πονηρὸν ἔναντι κυρίου καὶ παρέδωκεν αὐτοὺς κύριος ἐν χειρὶ Μαδιαμ ἔτη ἑπτά ² καὶ κατίσχυσεν χεὶρ Μαδιαμ ἐπὶ Ισραὴλ καὶ ἐποίησαν ἑαυτοῖς οἱ υἱοὶ Ισραὴλ ἀπὸ προσώπου Μαδιαμ μάνδρας ⁹¹ ἐν τοῖς ὅρεσιν καὶ τοῖς σπηλαίοις καὶ τοῖς ὄχυρώμασιν ^{92 3} καὶ ἐγένετο ὅταν ἔσπειρεν ἀνὴρ Ισραὴλ καὶ ἀνέβαινεν Μαδιαμ καὶ Αμαλὴκ καὶ οἱ υἱοὶ ἀνατολῶν καὶ ἀνέβαινον ἐπ' αὐτόν ⁴ καὶ παρενέβαλλον ἐπ' αὐτοὺς ⁹³ καὶ διέφθειραν τὰ ἐκφόρια ⁹⁴ τῆς γῆς ἔως τοῦ ἐλθεῖν εἰς Γάζαν καὶ οὐχ ὑπελείποντο ὑπόστασιν ⁹⁵ ζωῆς ἐν Ισραὴλ καὶ ποίμνιον καὶ μόσχον καὶ ὄνοιν ⁵ ὅτι αὐτοὶ καὶ τὰ κτήνη αὐτῶν ἀνέβαινον καὶ τὰς σκηνὰς αὐτῶν παρέφερον καὶ παρεγίνοντο ⁹⁶ ὡς ἀκρὶς εἰς πλῆθος καὶ αὐτοῖς καὶ ταῖς καμήλοις αὐτῶν οὐκ ἦν ἀριθμός καὶ παρεγίνοντο ἐν τῇ γῇ Ισραὴλ τοῦ διαφθείρειν αὐτήν ⁶ καὶ ἐπτώχευσεν Ισραὴλ σφόδρα ἀπὸ προσώπου Μαδιαμ καὶ ἐκέραξαν οἱ υἱοὶ Ισραὴλ πρὸς κύριον ⁷ καὶ ἐγένετο ἐπεὶ ἐκέραξαν οἱ υἱοὶ Ισραὴλ πρὸς κύριον διὰ Μαδιαμ

⁸ καὶ ἔξαπέστειλεν κύριος ἄνδρα προφήτην πρὸς τοὺς υἱοὺς Ισραὴλ καὶ εἶπεν αὐτοῖς τάδε λέγει κύριος ὁ θεὸς Ισραὴλ ἐγὼ εἴμι ὁ ἀναβιβάσας ὑμᾶς ἐξ Αἰγύπτου καὶ ἔξήγαγον ὑμᾶς ἐξ οἴκου δουλείας ⁹ καὶ ἔξειλάμην ὑμᾶς ἐκ χειρὸς Αἰγύπτου καὶ ἐκ χειρὸς πάντων τῶν θλιβόντων ὑμᾶς καὶ ἔξέβαλον αὐτοὺς ἐκ προσώπου ὑμῶν καὶ ἔδωκα ὑμῖν τὴν γῆν αὐτῶν ¹⁰ καὶ εἶπα ὑμῖν ἐγὼ κύριος ὁ

⁷⁹ tra i combattenti

⁸⁰ coppa

⁸¹ verso i tagli degli sfiniti

⁸² ha trafilato la sua mascella

⁸³ addormentatosi

⁸⁴ si è curvato

⁸⁵ persiane

⁸⁶ è l'ultimo

⁸⁷ Non l'avranno forse trovato a dividere il bottino? attaccandosi ad amici per la testa del potente?

⁸⁸ stoffe di porpora

⁸⁹ stoffe di porpora variegata

⁹⁰ colori variegati attorno al suo collo, bottino.

⁹¹ rifugi

⁹² luoghi fortificati

⁹³ si accampavano contro di loro

⁹⁴ prodotti

⁹⁵ sostentamento

⁹⁶ portavano le loro tende e arrivavano

Θεὸς ὑμῶν οὐ φοβηθήσεσθε τοὺς θεοὺς τοῦ Αμορραίου ἐν οἷς ὑμεῖς ἐνοικεῖτε ἐν τῇ γῇ αὐτῶν καὶ οὐκ εἰσηκούσατε τῆς φωνῆς μου

Chiamata di Gedeone, della tribù di Manasse (6,11-24)

¹¹ καὶ ἥλθεν ἄγγελος κυρίου καὶ ἐκάθισεν ὑπὸ τὴν δρῦν τὴν οὖσαν ἐν Εφραθα τὴν τοῦ Ιωας πατρὸς Αβιεζρι καὶ Γεδεων ὁ υἱὸς αὐτοῦ ἐρράβδιζεν ⁹⁷ πυρὸν τὸν ληνῷ τοῦ ἐκφυγεῖν ἐκ προσώπου Μαδιαμ ¹² καὶ ὥφθη αὐτῷ ἄγγελος κυρίου καὶ εἶπεν πρὸς αὐτόν κύριος μετὰ σοῦ δυνατὸς τῇ ἴσχυί ¹³ καὶ εἶπεν πρὸς αὐτὸν Γεδεων ἐν ἐμοὶ κύριε καὶ εἰ ἔστιν κύριος μεθ' ἡμῶν ἵνα τί εὑρεν ἡμᾶς πάντα τὰ κακὰ ταῦτα καὶ ποὺ ἔστιν πάντα τὰ θαυμάσια αὐτοῦ ὅσα διηγήσαντο ἡμῖν οἱ πατέρες ἡμῶν λέγοντες οὐχὶ ἐξ Αἰγύπτου ἀνήγαγεν ἡμᾶς κύριος καὶ νῦν ἀπώσατο ἡμᾶς καὶ παρέδωκεν ἡμᾶς ἐν χειρὶ Μαδιαμ ¹⁴ καὶ ἐπέβλεψεν πρὸς αὐτὸν ὁ ἄγγελος κυρίου καὶ εἶπεν αὐτῷ πορεύου ἐν τῇ ἴσχυί σου καὶ σώσεις τὸν Ισραὴλ καὶ ἵδοὺ ἔξαπέστειλά σε ¹⁵ καὶ εἶπεν πρὸς αὐτὸν Γεδεων ἐν ἐμοὶ κύριε ἐν τίνι σώσω τὸν Ισραὴλ ἵδού ἡ χιλιάς μου ταπεινοτέρα ἐν Μανασση καὶ ἐγώ εἴμι μικρὸς ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ πατρός μου ¹⁶ καὶ εἶπεν πρὸς αὐτὸν ὁ ἄγγελος κυρίου κύριος ἔσται μετὰ σοῦ καὶ πατάξεις τὴν Μαδιαμ ὡσεὶ ἄνδρα ἔνα ¹⁷ καὶ εἶπεν πρὸς αὐτὸν Γεδεων καὶ εἰ εὑροι χάριν ἐν ὀφθαλμοῖς σου καὶ ποιήσεις μοι σημεῖον ὅτι σὺ λαλεῖς μετ' ἐμοῦ ¹⁸ μὴ κινηθῆς ἐντεῦθεν ἔως τοῦ ἐλθεῖν με πρὸς σέ καὶ οἶσα τὴν θυσίαν μου καὶ θήσω ἐνώπιόν σου καὶ εἶπεν ἐγώ εἴμι καθήσομαι ἔως τοῦ ἐπιστρέψαι σε ¹⁹ καὶ Γεδεων εἰσῆλθεν καὶ ἐποίησεν ἔριφον αἰγῶν καὶ οιφι ἀλεύρου ἀζυμα καὶ τὰ κρέα ἐπέθηκεν ἐπὶ τὸ κανοῦν ⁹⁸ καὶ τὸν ζωμὸν ⁹⁹ ἐνέχεεν εἰς χύτραιν ¹⁰⁰ καὶ ἐξήνεγκεν πρὸς αὐτὸν ὑπὸ τὴν δρῦν καὶ προσεκύνησεν ²⁰ καὶ εἶπεν πρὸς αὐτὸν ὁ ἄγγελος κυρίου λαβὲ τὰ κρέα καὶ τοὺς ἄρτους τοὺς ἀζύμους καὶ θὲς πρὸς τὴν πέτραν ἐκείνην καὶ τὸν ζωμὸν ἔκχεον καὶ ἐποίησεν οὕτως ²¹ καὶ ἐξέτεινεν ὁ ἄγγελος κυρίου τὸ ἄκρον τῆς ῥάβδου τῆς ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ καὶ ἤψατο τῶν κρεῶν καὶ τῶν ἀζύμων καὶ ἀνήφθη πῦρ ἐκ τῆς πέτρας καὶ κατέφαγεν τὰ κρέα καὶ τοὺς ἀζύμους καὶ ὁ ἄγγελος κυρίου ἀπῆλθεν ἐξ ὀφθαλμῶν αὐτοῦ ²² καὶ εἶδεν Γεδεων ὅτι ἄγγελος κυρίου ἔστιν καὶ εἶπεν Γεδεων ἀ ἀ κύριε κύριε ὅτι εἶδον τὸν ἄγγελον κυρίου πρόσωπον πρὸς πρόσωπον ²³ καὶ εἶπεν αὐτῷ κύριος εἰρήνη σοι μὴ φοβοῦ μὴ ἀποθάνῃ ²⁴ καὶ ὠκοδόμησεν ἐκεῖ Γεδεων θυσιαστήριον τῷ κυρίῳ καὶ ἐκάλεσεν αὐτὸν Εἰρήνη κυρίου ἔως τῆς ἡμέρας ταύτης ἔτι αὐτοῦ ὅντος ἐν Εφραθα πατρὸς τοῦ Εζρι

Demolizione dell'altare di Baal da parte di Gedeone (6,25-32)

^{6:25} καὶ ἐγενήθη τῇ νυκτὶ ἐκείνῃ καὶ εἶπεν αὐτῷ κύριος λαβὲ τὸν μόσχον τὸν σιτευτὸν τοῦ πατρός σου μόσχον τὸν ἐπταετῆ καὶ καθελεῖς τὸ θυσιαστήριον τοῦ Βααλ ὃ ἔστιν τοῦ πατρός σου καὶ τὸ ἄλσος τὸ ἐπ' αὐτῷ ἐκκόψεις ²⁶ καὶ οἰκοδομήσεις θυσιαστήριον κυρίῳ τῷ θεῷ σου τῷ ὀφθέντι σοι ἐπὶ τῆς κορυφῆς τοῦ ὄρους Μαως τούτου ἐν τῇ παρατάξει ¹⁰¹ καὶ λήμψῃ τὸν μόσχον καὶ ἀνοίσεις ὄλοκαύτωμα ἐν τοῖς ξύλοις τοῦ ἄλσους οὐ ἐκκόψεις ²⁷ καὶ ἔλαβεν Γεδεων τρεῖς καὶ δέκα ἄνδρας ἀπὸ τῶν δούλων αὐτοῦ καὶ ἐποίησεν καθὰ ἐλάλησεν πρὸς αὐτὸν κύριος καὶ ἐγένετο ὡς ἐφοβήθη τὸν οἶκον τοῦ πατρὸς αὐτοῦ καὶ τοὺς ἄνδρας τῆς πόλεως μὴ ποιῆσαι ἡμέρας καὶ ἐποίησεν νυκτός ²⁸ καὶ ὠρθρισαν οἱ ἄνδρες τῆς πόλεως τὸ πρωί καὶ ἵδοὺ κατεσκαμμένον ¹⁰² τὸ θυσιαστήριον τοῦ Βααλ καὶ τὸ ἄλσος τὸ ἐπ' αὐτῷ ἐκκεκομμένον καὶ ὁ μόσχος ὁ σιτευτὸς ἀνηνεγμένος εἰς ὄλοκαύτωμα ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον τὸ ὠκοδομημένον ²⁹ καὶ εἶπεν ἀνὴρ πρὸς τὸν πλησίον αὐτοῦ τίς ἐποίησεν τὸ πρᾶγμα τοῦτο καὶ ἀνήταξον καὶ ἐξεζήτουν καὶ εἶπαν Γεδεων ὁ υἱὸς Ιωας ἐποίησεν τὸ πρᾶγμα τοῦτο ³⁰ καὶ εἶπαν οἱ ἄνδρες τῆς πόλεως πρὸς Ιωας ἐξάγαγε τὸν υἱόν σου καὶ ἀποθανέτω ὅτι κατέσκαψεν τὸ θυσιαστήριον τοῦ Βααλ καὶ ὅτι ἔκοψεν τὸ ἄλσος τὸ ἐπ' αὐτῷ ³¹ καὶ εἶπεν Ιωας πρὸς τοὺς ἄνδρας τοὺς ἐσταμένους ἐπ' αὐτόν μὴ ὑμεῖς νῦν δικάζεσθε περὶ τοῦ Βααλ ἡ ὑμεῖς σφόδρας αὐτόν ὃς ἀντεδίκησεν αὐτόν ἀποθανεῖται ἔως πρωί εἰ ἔστιν θεός αὐτὸς ἐκδικήσει αὐτόν

⁹⁷ batteva

⁹⁸ corbeille

⁹⁹ brodo

¹⁰⁰ pot

¹⁰¹ ?

¹⁰² abbattuto

ὅτι κατέσκαψεν τὸ θυσιαστήριον αὐτοῦ³² καὶ ἐκάλεσεν αὐτὸν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ Δικαστήριον τοῦ Βααλ ὅτι κατέσκαψεν τὸ θυσιαστήριον αὐτοῦ

Preparazione della campagna contro Madian (6,33-40)

6:33 καὶ πᾶσα Μαδιαμ καὶ Αμαληκ καὶ υἱοὶ ἀνατολῶν συνήχθησαν ἐπὶ τὸ αὐτὸν καὶ διέβησαν καὶ παρενέβαλον ἐν τῇ κοιλάδι Ιεζαελ³⁴ καὶ πινεῦμα θεοῦ ἐνέδυσεν τὸν Γεδεων καὶ ἐσάλπισεν ἐν κερατίνῃ καὶ ἐβόησεν Αβιεζέρ ὄπισω αὐτοῦ³⁵ καὶ ἀγγέλους ἔξαπέστειλεν ἐν παντὶ Μανασσῆ καὶ ἐβόησεν καὶ αὐτὸς ὄπισω αὐτοῦ καὶ ἔξαπέστειλεν ἀγγέλους ἐν Ασηρ καὶ ἐν Ζαβουλων καὶ ἐν Νεφθαλὶ καὶ ἀνέβησαν εἰς συνάντησιν αὐτοῦ³⁶ καὶ εἶπεν Γεδεων πρὸς τὸν θεόν εἰ σώζεις ἐν τῇ χειρὶ μου τὸν Ισραὴλ ὃν τρόπον ἐλάλησας³⁷ ἵδού ἐγὼ ἀπερείδομαι¹⁰³ τὸν πόκον¹⁰⁴ τῶν ἑρίων ἐν τῷ ἄλωνι καὶ ἐὰν δρόσος γένηται ἐπὶ τὸν πόκον μόνον καὶ ἐπὶ πᾶσαι τὴν γῆν ξηρασία¹⁰⁵ καὶ γινώσκω μου ὅτι σώζεις ἐν τῇ χειρὶ μου τὸν Ισραὴλ ὃν τρόπον ἐλάλησας³⁸ καὶ ἐγένετο οὕτως καὶ ὥρθησεν Γεδεων τῇ ἐπαύριον καὶ ἀπεπίασεν¹⁰⁶ τὸν πόκον καὶ ἀπερρύῃ¹⁰⁷ ἡ δρόσος ἐκ τοῦ πόκου πλήρης λεκάνη¹⁰⁸ ὕδατος³⁹ καὶ εἶπεν Γεδεων πρὸς τὸν θεόν μὴ ὄργισθήτω ὁ θυμός σου ἐν ἐμοί καὶ λαλήσω ἔτι ἀπαξ καὶ πειράσω ἔτι ἀπαξ ἐν τῷ πόκῳ καὶ γενιθήτω ξηρασία ἐπὶ τὸν πόκον μόνον ἐπὶ δὲ πᾶσαι τὴν γῆν γενιθήτω δρόσος⁴⁰ καὶ ἐποίησεν ὁ θεὸς οὕτως ἐν τῇ νυκτὶ ἐκείνῃ καὶ ἐγένετο ξηρασία ἐπὶ τὸν πόκον μόνον ἐπὶ δὲ πᾶσαι τὴν γῆν ἐγένετο δρόσος

Gedeone elimina molti uomini dalle sue truppe e ne tiene solo trecento (7,1-8)

7:1 καὶ ὥρθησεν Ιεροβααλ αὐτός ἐστιν Γεδεων καὶ πᾶς ὁ λαὸς ὁ μετ' αὐτοῦ καὶ παρενέβαλεν ἐπὶ τὴν γῆν Αρωεδ καὶ παρεμβολὴ Μαδιαμ καὶ Αμαληκ ἦν αὐτῷ ἀπὸ βορρᾶ ἀπὸ τοῦ βουνοῦ τοῦ Αβωρ ἐν τῇ κοιλάδι² καὶ εἶπεν κύριος πρὸς Γεδεων πολὺς ὁ λαὸς ὁ μετὰ σοῦ ὥστε μὴ παραδοῦναι με τὴν Μαδιαμ ἐν χειρὶ αὐτῶν μήποτε καυχήσηται Ισραὴλ ἐπ' ἐμὲ λέγων ἡ χείρ μου ἔσωσέν με³ καὶ εἶπεν κύριος πρὸς αὐτόν λάλησον δὴ εἰς τὰ ὡτα τοῦ λαοῦ λέγων τίς δειλὸς καὶ φοβούμενος ἀποστραφήτω καὶ ἔξωρμησαν¹⁰⁹ ἀπὸ τοῦ ὅρους τοῦ Γαλααδ καὶ ἀπεστράφησαν ἀπὸ τοῦ λαοῦ ἔκοσι καὶ δύο χιλιάδες καὶ δέκα χιλιάδες ὑπελείφθησαν¹¹⁰⁴ καὶ εἶπεν κύριος πρὸς Γεδεων ἔτι ὁ λαὸς πολὺς κατάγαγε αὐτοὺς εἰς τὸ ὕδωρ καὶ δοκιμῶ αὐτούς σοι ἐκεῖ καὶ ἐσται ὃν ἐὰν εἴπω πρὸς σέ οὗτος πορεύσεται μετὰ σοῦ αὐτὸς πορεύσεται μετὰ σοῦ καὶ ὃν ἐὰν εἴπω σοι ὅτι οὐ πορεύσεται μετὰ σοῦ αὐτὸς οὐ πορεύσεται μετὰ σοῦ⁵ καὶ κατεβίβασεν τὸν λαὸν εἰς τὸ ὕδωρ καὶ εἶπεν κύριος πρὸς Γεδεων πᾶς ὃς ἂν λάψῃ¹¹¹ τῇ γλώσσῃ αὐτοῦ ἐκ τοῦ ὕδατος ὡς ἐὰν λάψῃ ὁ κύων στήσεις αὐτὸν κατὰ μόνας καὶ πᾶς ὃς ἂν κάμψῃ ἐπὶ τὰ γόνιατα αὐτοῦ τοῦ πιεῖν μεταστήσεις αὐτὸν καθ' αὐτόν⁶ καὶ ἐγένετο πᾶς ὁ ἀριθμὸς τῶν λαφάντων ἐν τῇ γλώσσῃ αὐτῶν τριακόσιοι ἄνδρες καὶ πᾶς ὁ ἐπίλοιπος τοῦ λαοῦ ἔκαμψαν ἐπὶ τὰ γόνιατα αὐτῶν τοῦ πιεῖν ὕδωρ⁷ καὶ εἶπεν κύριος πρὸς Γεδεων ἐν τοῖς τριακοσίοις ἄνδρασιν τοῖς λάφασιν σώσω ὑμᾶς καὶ παραδώσω τὴν Μαδιαμ ἐν χειρὶ σου καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἀποτρεχέτω ἀνὴρ εἰς τὸν τόπον αὐτοῦ⁸ καὶ ἔλαβον τὸν ἐπισιτισμὸν τοῦ λαοῦ ἐν τῇ χειρὶ αὐτῶν καὶ τὰς κερατίνας αὐτῶν καὶ πάντα ἄνδρα Ισραὴλ ἔξαπέστειλεν ἄνδρα εἰς τὸ σκήνωμα αὐτοῦ τῶν δὲ τριακοσίων ἄνδρων ἐκράτησεν ἡ δὲ παρεμβολὴ Μαδιαμ ἦν ὑποκάτωθεν αὐτοῦ ἐν τῇ κοιλάδι

Discesa notturna di Gedeone al campo di Madian e sua vittoria (7,9-23)

7:9 καὶ ἐγενήθη ἐν τῇ νυκτὶ ἐκείνῃ καὶ εἶπεν πρὸς αὐτὸν κύριος ἀνάστα κατάβηθι τὸ τάχος

¹⁰³ vado a porre

¹⁰⁴ vello

¹⁰⁵ secco

¹⁰⁶ spremette

¹⁰⁷ scorse

¹⁰⁸ ?

¹⁰⁹ tolsero l'accampamento

¹¹⁰ rimasero

¹¹¹ lambirà

ἐντεῦθεν εἰς τὴν παρεμβολήν ὅτι παρέδωκα αὐτὴν ἐν τῇ χειρί σου¹⁰ εὶ δὲ φοβῇ σὺ καταβῆμαι κατάβηθι σὺ καὶ Φαρα τὸ παιδάριόν σου εἰς τὴν παρεμβολήν¹¹ καὶ ἀκούσῃ τί λαλοῦσιν καὶ μετὰ ταῦτα ἴσχύσουσιν αἱ χεῖρές σου καὶ καταβήσῃ ἐν τῇ παρεμβολῇ καὶ κατέβῃ αὐτὸς καὶ Φαρα τὸ παιδάριον αὐτοῦ εἰς μέρος τῶν πεντήκοντα¹¹² τῶν ἐν τῇ παρεμβολῇ¹² καὶ Μαδιαμ καὶ Αμαληκ καὶ πάντες οἱ οὐλοὶ ἀνατολῶν παρεμβεβλήκεισαν ἐν τῇ κοιλάδι ὡς ἀκρὶς εἰς πλῆθος καὶ ταῖς καμήλοις αὐτῶν οὐκ ἦν ἀριθμός ἀλλ’ ἥσσαν ὕσπερ ἡ ἄμμος ἡ ἐπὶ τὸ χεῖλος τῆς θαλάσσης εἰς πλῆθος¹³ καὶ εἰσῆλθεν Γεδεων καὶ ἵδον ἀνὴρ ἔξηγειτο τῷ πλησίον αὐτοῦ τὸ ἐνύπνιον καὶ εἶπεν ἵδον τὸ ἐνύπνιον ὃ ἡνυπνιάσθην καὶ ἵδον μαγὶς¹¹³ ἄρτου κριθίνου κυλιομένη¹¹⁴ ἐν τῇ παρεμβολῇ Μαδιαμ καὶ ἥλθεν ἔως τῆς σκηνῆς Μαδιαμ καὶ ἐπάταξεν αὐτὴν καὶ κατέστρεψεν αὐτήν καὶ ἔπεσεν ἡ σκηνή¹⁴ καὶ ἀπεκρίθη ὁ πλησίον αὐτοῦ καὶ εἶπεν οὐκ ἔστιν αὕτη ἀλλ’ ἡ ῥομφαία Γεδεων υἱὸν Ιωας ἀνδρὸς Ισραὴλ παρέδωκεν κύριος ἐν χειρὶ αὐτοῦ τὴν Μαδιαμ καὶ πᾶσαν τὴν παρεμβολήν¹⁵ καὶ ἐγένετο ὡς ἥκουσεν Γεδεων τὴν διήγησιν τοῦ ἐνύπνιου καὶ τὴν σύγκρισιν αὐτοῦ καὶ προσεκύνησεν κύριον καὶ ἐπέστρεψεν εἰς τὴν παρεμβολὴν Ισραὴλ καὶ εἶπεν ἀνάστητε ὅτι παρέδωκεν κύριος ἐν χερσὶν ὑμῶν τὴν παρεμβολὴν Μαδιαμ¹⁶ καὶ διεῖλεν τοὺς τριακοσίους ἄνδρας τρεῖς ἀρχαῖς καὶ ἔδωκεν κερατίνας ἐν χειρὶ πάντων καὶ ὑδρίας κενάς καὶ λαμπάδας ἐν μέσῳ τῶν ὑδριῶν¹⁷ καὶ εἶπεν πρὸς αὐτούς ἀπ’ ἐμοῦ ὄψεσθε καὶ οὕτως ποιήσετε καὶ ἵδον ἐγὼ εἰσπορεύομαι ἐν μέσῳ τῆς παρεμβολῆς καὶ ἔσται ὡς ἐάν ποιήσω οὕτως ποιήσετε¹⁸ καὶ σαλπιῶ τῇ κερατίνῃ ἐγὼ καὶ πάντες οἱ μετ’ ἐμοῦ καὶ σαλπιεῖτε ταῖς κερατίναις καὶ ὑμεῖς κύκλῳ τῆς παρεμβολῆς καὶ ἐρεῖτε τῷ κυρίῳ καὶ τῷ Γεδεων¹⁹ καὶ εἰσῆλθεν Γεδεων καὶ ἐκατὸν ἄνδρες μετ’ αὐτοῦ ἐν μέρει¹¹⁵ τῆς παρεμβολῆς ἀρχομένης τῆς φυλακῆς τῆς μεσούσης πλὴν ἐγέρσει ἥγειρεν τοὺς φυλάσσοντας¹¹⁶ καὶ ἐσάλπισαν ταῖς κερατίναις καὶ ἔξετίναξαν τὰς ὑδρίας τὰς ἐν ταῖς χερσὶν αὐτῶν²⁰ καὶ ἐσάλπισαν αἱ τρεῖς ἀρχαὶ ἐν ταῖς κερατίναις καὶ συνιέτριψαν τὰς ὑδρίας καὶ ἐλάβοντο ἐν τῇ χειρὶ τῇ ἀριστερᾷ αὐτῶν τῶν λαμπάδων καὶ ἐν τῇ χειρὶ τῇ δεξιᾷ αὐτῶν αἱ κερατίναι τοῦ σαλπίζειν καὶ ἀνέκραξαν ῥομφαία τῷ κυρίῳ καὶ τῷ Γεδεων²¹ καὶ ἔστησαν ἔκαστος καθ’ ἑαυτὸν κύκλῳ τῆς παρεμβολῆς καὶ ἔδραμον πᾶσα ἡ παρεμβολὴ καὶ ἐσήμαναν¹¹⁷ καὶ ἔφυγον²² καὶ ἐσάλπισαν αἱ τριακόσιαι κερατίναι καὶ ἔθετο κύριος μάχαιραν ἀνδρὸς ἐν τῷ πλησίον αὐτοῦ καὶ ἐν ὅλῃ τῇ παρεμβολῇ καὶ ἔφυγεν ἡ παρεμβολὴ ἔως τῆς Βαιθασεττα καὶ συνηγμένη¹¹⁸ ἔως χείλους Αβελμεούλα καὶ ἐπὶ Ταβαθ²³ καὶ ἐβόήσεν ἀνὴρ Ισραὴλ ἐκ Νεφθαλιμ καὶ ἐξ Ασηρ καὶ ἐκ παντὸς Μανασση καὶ κατεδίωξαν ὄπισω Μαδιαμ

Compimento della vittoria (7,24-25)

7:24 καὶ ἀγγέλους ἔξαπέστειλεν Γεδεων ἐν παντὶ ὁρίῳ Εφραὶμ λέγων κατάβητε εἰς συνάντησιν Μαδιαμ καὶ καταλάβετε ἑαυτοῖς τὸ ὄντωρ ἔως Βαιθηρα καὶ τὸν Ιορδάνην καὶ ἐβόήσεν πᾶς ἀνὴρ Εφραὶμ καὶ προκατελάβοντο τὸ ὄντωρ ἔως Βαιθηρα καὶ τὸν Ιορδάνην²⁵ καὶ συνέλαβον τοὺς δύο ἄρχοντας Μαδιαμ τὸν Ωρηβ καὶ τὸν Ζηβ καὶ ἀπέκτειναν τὸν Ωρηβ ἐν Σουριν καὶ τὸν Ζηβ ἀπέκτειναν ἐν Ιακεφζηβ καὶ κατεδίωξαν Μαδιαμ καὶ τὴν κεφαλὴν Ωρηβ καὶ Ζηβ ἤνεγκαν πρὸς Γεδεων ἐκ τοῦ πέραν τοῦ Ιορδάνου

Alterco tra gli Efraimiti e Gedeone (8,1-3)

8:1 καὶ εἶπεν πρὸς αὐτὸν ἀνὴρ Εφραὶμ τί τὸ ῥῆμα τοῦτο ἐποίησας ἡμῖν τοῦ μὴ καλέσαι ἡμᾶς ὅτε ἐξεπορεύοντο πολεμῆσαι ἐν τῇ Μαδιαμ καὶ ἐκρίνοντο¹¹⁹ μετ’ αὐτοῦ κραταιῶς² καὶ εἶπεν πρὸς αὐτούς τί ἐποίησα νῦν καθὼς ὑμεῖς οὐχὶ κρείττω ἐπιφυλλίδες¹²⁰ Εφραὶμ ἡ τρυγητὸς¹²¹ Αβιεζερ

¹¹² ai bordi dei cinquanta

¹¹³ boule

¹¹⁴ rotolava

¹¹⁵ ai bordi

¹¹⁶ proprio nel momento della sveglia di coloro che andavano a montare la guardia (circa le ore 23 nostre)

¹¹⁷ e diedero il segnale

¹¹⁸ stretto da vicino

¹¹⁹ discussero

¹²⁰ grappilli. Questa parola è nuova in *Giudici*. La si ritrova solo nei libri profetici (BA)

³ἐν χειρὶ ὑμῶν παρέδωκεν κύριος τὸν ἄρχοντας Μαδιαμ τὸν Ωρηβ καὶ τὸν Ζηβ καὶ τί ἥδυνάσθην ποιῆσαι καθὼς ὑμεῖς καὶ κατέπαυσαν τότε ἀνήκε τὸ πινεῦμα αὐτῶν ¹²² ἀπ' αὐτοῦ ἐν τῷ λαλῆσαι αὐτὸν τὸν λόγον τοῦτον

Continua la campagna contro i Madianiti al di là del Giordano (8,4-21)

^{8:4} καὶ ἦλθεν Γεδεων ἐπὶ τὸν Ιορδάνην καὶ διέβη αὐτὸς καὶ οἱ τριακόσιοι ἄνδρες μετ' αὐτοῦ ὄλιγοψυχοῦντες ¹²³ καὶ πεινῶντες ⁵ καὶ εἶπεν τοῖς ἀνδράσιν Σοκχωθ δότε δὴ ἄρτους τῷ λαῷ τῷ μετ' ἔμοι ὅτι πεινῶσιν ἐγὼ δὲ διώκω ὅπίσω Ζεβεε καὶ Σαλμανα βασιλέων Μαδιαμ ⁶ καὶ εἶπαν οἱ ἄρχοντες Σοκχωθ μὴ χειρ Ζεβεε καὶ Σαλμανα νῦν ἐν τῇ χειρὶ σου ὅτι δώσομεν τῇ στρατιᾷ σου ἄρτους ⁷ καὶ εἶπεν Γεδεων οὐχ οὔτως ¹²⁴ ἐν τῷ δοῦναι κύριον τὸν Ζεβεε καὶ Σαλμανα ἐν τῇ χειρὶ μου καὶ καταξανῶ ¹²⁵ τὰς σάρκας ὑμῶν ἐν ταῖς ἀκάνθαις τῆς ἐρήμου καὶ ἐν ταῖς βαρκονιμ ^{126 8} καὶ ἀνέβη ἐκεῖθεν εἰς Φανουηλ καὶ ἐλάλησεν πρὸς αὐτοὺς κατὰ ταῦτα καὶ ἀπεκρίθησαν αὐτῷ οἱ ἄνδρες Φανουηλ ὃν τρόπον ἀπεκρίθησαν αὐτῷ οἱ ἄνδρες Σοκχωθ ⁹ καὶ εἶπεν τοῖς ἀνδράσιν Φανουηλ λέγων ἐν τῷ ἐπιστρέφειν με μετ' εἰρήνης κατασκάψω ¹²⁷ τὸν πύργον τοῦτον

¹⁰ καὶ Ζεβεε καὶ Σαλμανα ἐν Καρκαρ καὶ ἡ παρεμβολὴ αὐτῶν μετ' αὐτῶν ὡσεὶ πεντεκαίδεκα χιλιάδες οἱ καταλειφθέντες ἐν πάσῃ παρεμβολῇ υἱῶν ἀνατολῶν καὶ οἱ πεπτωκότες ἥσαν ἐκατὸν καὶ εἴκοσι χιλιάδες ἀνδρῶν ἐσπασμένων ρόμφαιαν ¹¹ καὶ ἀνέβη Γεδεων ὁδὸν κατοικούντων ἐν σκηναῖς ἀνατολῶν τῆς Ναβεθ ἐξ ἐναντίας Ζεβεε καὶ ἐπάταξεν τὴν παρεμβολὴν ἡ δὲ παρεμβολὴ ἥν πεποιθυῖα ¹² καὶ ἔφυγεν Ζεβεε καὶ Σαλμανα καὶ ἐδίωξεν ὅπίσω αὐτῶν καὶ ἐκράτησεν τοὺς δύο βασιλεῖς Μαδιαμ τὸν Ζεβεε καὶ τὸν Σαλμανα καὶ πᾶσαν τὴν παρεμβολὴν αὐτῶν ἐξέτριψεν ¹³ καὶ ἀνέστρεψεν Γεδεων υἱὸς Ιωας ἐκ τοῦ πολέμου ἀπὸ ἀναβάσεως Αρες ¹⁴ καὶ συνέλαβον παιδάριον ἐκ τῶν ἀνδρῶν Σοκχωθ καὶ ἐπηρώτησεν αὐτόν καὶ ἀπεγράψατο ¹²⁸ πρὸς αὐτοὺς τοὺς ἄρχοντας Σοκχωθ καὶ τοὺς πρεσβυτέρους αὐτῆς ἐβδομήκοντα ἐπτὰ ἄνδρας ¹⁵ καὶ παρεγένετο Γεδεων πρὸς τοὺς ἄρχοντας Σοκχωθ καὶ εἶπεν αὐτοῖς ἵδού Ζεβεε καὶ Σαλμανα δι' οὓς ὠνειδίσατε με λέγοντες μὴ χειρ Ζεβεε καὶ Σαλμανα νῦν ἐν τῇ χειρὶ σου ὅτι δώσομεν τοῖς ἀνδράσιν σου τοῖς ἐκλελυμένοις ¹²⁹ ἄρτους ¹⁶ καὶ ἔλαβεν τοὺς ἄρχοντας καὶ τοὺς πρεσβυτέρους τῆς πόλεως καὶ κατέξανεν ¹³⁰ αὐτοὺς ἐν ταῖς ἀκάνθαις τῆς ἐρήμου καὶ ταῖς βαρακηνιμ καὶ κατέξανεν ἐν αὐτοῖς ἄνδρας Σοκχωθ ¹⁷ καὶ τὸν πύργον Φανουηλ κατέσκαψεν καὶ ἀπέκτεινεν τοὺς ἄνδρας τῆς πόλεως ¹⁸ καὶ εἶπεν πρὸς Ζεβεε καὶ Σαλμανα ποῦ οἱ ἄνδρες οὓς ἀπέκτεινατε ἐν Θαβωρ καὶ εἶπαν ὡσεὶ σύ ὅμοιος σοί ὅμοιος αὐτῶν ως εἶδος μορφὴ υἱῶν βασιλέων ¹⁹ καὶ εἶπεν Γεδεων ἀδελφοί μου καὶ υἱοί τῆς μητρός μού εἰσιν καὶ ὅμοσεν αὐτοῖς ζῆτε κύριος εἰ ἐζωογονήσατε αὐτούς οὐκ ἀνέπτεινα ὑμᾶς ²⁰ καὶ εἶπεν τῷ Ιεθερ τῷ πρωτοτόκῳ αὐτοῦ ἀναστὰς ἀπόκτεινον αὐτούς καὶ οὐκ ἐσπασεν τὸ παιδάριον αὐτοῦ τὴν μάχαιραν αὐτοῦ ὅτι ἐφοβήθη ὅτι ἥν νεώτερος ²¹ καὶ εἶπεν Ζεβεε καὶ Σαλμανα ἀνάστα δὴ σὺ καὶ ἀπάντησον ἡμῖν ὅτι ως ἀνὴρ ἡ δύναμις αὐτοῦ καὶ ἀνέστη Γεδεων καὶ ἀνεῖλεν τὸν Ζεβεε καὶ τὸν Σαλμανα καὶ ἔλαβεν τοὺς μηνίσκους ¹³¹ τοὺς ἐν τοῖς τραχήλοις τῶν καμήλων αὐτῶν

L'efod di Gedeone (8,22-32)

^{8:22} καὶ εἶπεν ἀνὴρ Ισραηλ πρὸς Γεδεων ἄρχε ἐν ἡμῖν σὺ καὶ οἱ υἱοί σου ὅτι σέσωκας ἡμᾶς ἐκ χειρὸς Μαδιαμ ²³ καὶ εἶπεν πρὸς αὐτοὺς Γεδεων οὐκ ἄρξω ἐγὼ ὑμῶν καὶ οὐκ ἄρξει ὁ υἱός μου

¹²¹ vendemmia

¹²² allora il loro spirito (= animosità) si rilassò

¹²³ di poco animo, cioè molto stanchi

¹²⁴ non sarà così

¹²⁵ scorticcherò

¹²⁶ parola incomprensibile, traslitterata; L traduce cardi (cfr. Gn 3,18) (BA)

¹²⁷ abbatterò

¹²⁸ fece loro il conto

¹²⁹ sfiniti

¹³⁰ écorcha

¹³¹ lunette

νῦμῶν κύριος ἄρξει νῦμῶν²⁴ καὶ εἶπεν πρὸς αὐτοὺς Γεδεων αἰτήσομαι παρ' νῦμῶν αἴτησιν καὶ δότε μοι ἀνὴρ ἐνώτιον τῶν σκύλων αὐτοῦ ὅτι ἐνώτια χρυσᾶ πολλὰ ἥν αὐτοῖς ὅτι Ισμαηλῖται ἥσαν²⁵ καὶ εἶπαν διδόντες δώσομεν καὶ ἀνέπτυξεν τὸ ἴματιον αὐτοῦ καὶ ἔρριψεν ἑκεῖ ἀνὴρ ἐνώτιον χρυσοῦν τῶν σκύλων αὐτοῦ²⁶ καὶ ἐγενήθη ὁ σταθμὸς τῶν ἐνώτιων τῶν χρυσῶν ὧν ἡτήσατο σίκλοι χίλιοι καὶ ἐπτακόσιοι χρυσοῦ πλὴν τῶν σιρώνων καὶ τῶν ὀρμίσκων¹³² εινφωθ καὶ τῶν περιβολαίων τῶν πορφυρῶν τῶν ἐπὶ τοῖς βασιλέυσιν Μαδιαμ καὶ πλὴν τῶν κλοιῶν¹³³ τῶν χρυσῶν τῶν ἐν τοῖς τραχήλοις τῶν καμῆλων αὐτῶν²⁷ καὶ ἐποίησεν αὐτὸς Γεδεων εἰς εφουδ καὶ ἔστησεν αὐτὸς ἐν πόλει αὐτοῦ ἐν Εφραθα καὶ ἐξεπόρνευσεν πᾶς Ισραὴλ ὅπίσω αὐτοῦ ἑκεῖ καὶ ἐγένετο τῷ Γεδεων καὶ τῷ οἶκῳ αὐτοῦ εἰς σκάνδαλον²⁸ καὶ ἐνετράπη Μαδιαμ ἐνώπιον υἱῶν Ισραὴλ καὶ οὐ προσέθεντο ἄραι κεφαλὴν αὐτῶν καὶ ἡσύχασεν ἡ γῆ ἔτη τεσσαράκοντα ἐν ἡμέραις Γεδεων

²⁹ καὶ ἐπορεύθη Ιεροβααλ υἱὸς Ιωας καὶ κατώκησεν ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ³⁰ καὶ τῷ Γεδεων ἥσαν ἐβδομήκοντα υἱοὶ ἐκπορευόμενοι ἐκ μηρῶν αὐτοῦ ὅτι γυναικες πολλαὶ ἥσαν αὐτῷ³¹ καὶ ἡ παλλακὴ αὐτοῦ ἡ ἐν Σικιμοῖς ἔτεκεν αὐτῷ καὶ γε αὐτὴ υἱόν καὶ ἐπέθηκεν τὸ ὄνομα αὐτοῦ Αβιμελεχ³² καὶ ἀπέθανεν Γεδεων υἱὸς Ιωας ἐν πολιᾳ ἀγαθῇ καὶ ἐτάφη ἐν τῷ τάφῳ Ιωας τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ἐν Εφραθα πατρὸς Αβιεζρι

I figli d'Israele si prostituiscono di nuovo ai Baalim (8,33-35)

8:33 καὶ ἐγενήθη ὡς ἀπέθανεν Γεδεων καὶ ἀπεστράφησαν οἱ υἱοὶ Ισραὴλ καὶ ἐξεπόρνευσαν ὅπίσω τῶν Βααλιμ καὶ ἔθεντο αὐτοῖς τὸν Βααλβεριθ εἰς διαθήκην τοῦ εἶναι αὐτοῖς αὐτὸν εἰς θεόν³⁴ καὶ οὐκ ἐμνήσθησαν οἱ υἱοὶ Ισραὴλ κυρίου τοῦ θεοῦ αὐτῶν τοῦ ρύσαμένου αὐτοὺς ἐκ χειρὸς πάντων τῶν ἔχθρων αὐτῶν κυκλόθεν³⁵ καὶ οὐκ ἐποίησαν ἔλεος μετὰ τοῦ οἴκου Ιεροβααλ Γεδεων κατὰ πᾶσαν τὴν ἀγαθωσύνην ἥν ἐποίησεν μετὰ Ισραὴλ

Abimelek s'impadronisce di Sichem (9,1-5)

9:1 καὶ ἐπορεύθη Αβιμελεχ υἱὸς Ιεροβααλ εἰς Σικιμα πρὸς τοὺς ἀδελφοὺς τῆς μητρὸς αὐτοῦ καὶ ἐλάλησεν πρὸς αὐτοὺς καὶ πρὸς πᾶσαν τὴν συγγένειαν τοῦ οἴκου τῆς μητρὸς αὐτοῦ λέγων² λαλήσατε δὴ ἐν ὡσὶν τῶν ἀνδρῶν Σικιμων ποῖον βέλτιόν ἔστιν τὸ ἄρχειν νῦμῶν ἐβδομήκοντα ἄνδρας πάντας υἱοὺς Ιεροβααλ ἦ κυριεύειν νῦμῶν ἄνδρα ἔνα καὶ μνήσθητε ὅτι σὰρξ νῦμῶν καὶ ὁστοῦν νῦμῶν ἐγὼ εἴμι³ καὶ ἐλάλησαν περὶ αὐτοῦ οἱ ἀδελφοὶ τῆς μητρὸς αὐτοῦ ἐν τοῖς ὡσὶν πάντων τῶν ἀνδρῶν Σικιμων πάντας τοὺς λόγους τούτους καὶ ἔκλινεν καρδία αὐτῶν ὅπίσω Αβιμελεχ ὅτι εἶπαν ἀδελφὸς ἡμῶν ἔστιν⁴ καὶ ἔδωκαν αὐτῷ ἐβδομήκοντα ἀργυρίου ἐκ τοῦ οἴκου Βααλ διαθήκης καὶ ἐμισθώσατο ἐν αὐτοῖς Αβιμελεχ ἄνδρας κενοὺς καὶ θαμβουμένους¹³⁴ καὶ ἐπορεύθησαν ὅπίσω αὐτοῦ⁵ καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἴκον τοῦ πατρὸς αὐτοῦ εἰς Εφραθα καὶ ἀπέκτεινεν τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ υἱοὺς Ιεροβααλ ἐβδομήκοντα ἄνδρας ἐπὶ λίθοι ἔνα καὶ ἀπελείφθη Ιωαθαμ υἱὸς Ιεροβααλ ὁ νεώτερος ὅτι ἐκρύβη

Regalità di Abimelek e apologeto di Ioatam (9,6-21)

9:6 καὶ συνήχθησαν πάντες οἱ ἄνδρες Σικιμων καὶ πᾶς ὁ οἶκος Μααλλων καὶ ἐπορεύθησαν καὶ ἐβασίλευσαν τὸν Αβιμελεχ εἰς βασιλέα πρὸς τῇ βαλάνῳ τῆς στάσεως¹³⁵ ἐν Σικιμοῖς⁷ καὶ ἀνήγγειλαν τῷ Ιωαθαμ καὶ ἐπορεύθη καὶ ἔστη ἐπὶ τῆς κορυφῆς τοῦ ὄρους Γαριζιν καὶ ἐπῆρεν τὴν φωνὴν αὐτοῦ καὶ ἐκάλεσεν καὶ εἶπεν αὐτοῖς ἀκούσατέ μου ἄνδρες Σικιμων καὶ ἀκούσαι νῦμῶν ὁ θεός⁸ πορευόμενα ἐπορεύθησαν τὰ ξύλα τοῦ χρῖσαι ἐαυτοῖς βασιλέα καὶ εἶπον τῇ ἐλαίᾳ βασίλευσον ἐφ' ἡμῶν⁹ καὶ εἶπεν αὐτοῖς ἡ ἐλαία ἀφεῖσα τὴν πιότητά μου ἥν ἐν ἐμοὶ ἐδόξασεν ὁ θεὸς καὶ ἄνθρωποι πορευθῶ ἄρχειν τῶν ξύλων¹⁰ καὶ εἶπαν τὰ ξύλα τῇ συκῇ δεῦρο βασίλευσον ἐφ'

¹³² le piccole collane

¹³³ collari

¹³⁴ des tetes brûlées

¹³⁵ presso la quercia della stele

ἡμῶν¹¹ καὶ εἶπεν αὐτοῖς ἡ συκῆ ἀφεῖσα τὴν γλυκύτητά μου καὶ τὸ γένημά¹³⁶ μου τὸ ἀγαθὸν πορευθῶ ἄρχειν ἐπὶ ξύλων¹² καὶ εἶπαν τὰ ξύλα τῇ ἀμπέλῳ δεῦρο βασίλευσον ἐφ' ἡμῶν¹³ καὶ εἶπεν αὐτοῖς ἡ ἀμπελος ἀφεῖσα τὸν οἰνόν μου τὴν εὐφροσύνην τὴν παρὰ τοῦ θεοῦ τῶν ἀνθρώπων πορευθῶ ἄρχειν ξύλων¹⁴ καὶ εἶπαν τὰ ξύλα πρὸς τὴν ράμνον¹³⁷ δεῦρο σὺ βασίλευσον ἐφ' ἡμῶν¹⁵ καὶ εἶπεν ἡ ράμνος πρὸς τὰ ξύλα εἰ ἐν ἀληθείᾳ ὑμεῖς χρίετε με εἰς βασιλέα ἐφ' ὑμῶν δεῦτε πεποίθατε ἐν τῇ σκέπῃ μου καὶ εἰ μή ἔξελθοι πῦρ ἐκ τῆς ράμνου καὶ καταφάγοι τὰς κέδρους τοῦ Λιβάνου¹⁶ καὶ ιῦν εἰ ἐν ἀληθείᾳ καὶ ἐν τελειότητι ἐποιήσατε καὶ ἐβασιλεύσατε τὸν Αβιμελεχ καὶ εἰ καλῶς ἐποιήσατε μετὰ Ιεροβααλ καὶ μετὰ τοῦ οἴκου αὐτοῦ καὶ εἰ κατὰ τὸ ἀνταπόδομα τῆς χειρὸς αὐτοῦ ἐποιήσατε αὐτῷ¹⁷ ὡς ἐπολέμησεν ὁ πατήρ μου ὑπὲρ ὑμῶν καὶ ἔρριψεν τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἐξ ἐναντίας¹³⁸ καὶ ἔξειλατο ὑμᾶς ἐκ χειρὸς Μαδιαμ¹⁸ καὶ ὑμεῖς ἐπανέστητε ἐπὶ τὸν οἴκον τοῦ πατρός μου σῆμερον καὶ ἀπεκτείνατε τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ ἐβδομήκοντα ἄνδρας ἐπὶ λίθον ἔνα καὶ ἐβασιλεύσατε τὸν Αβιμελεχ υἱὸν τῆς παιδίσκης αὐτοῦ ἐπὶ τοὺς ἄνδρας Σικιμων ὅτι ἀδελφὸς ὑμῶν ἐστιν¹⁹ καὶ εἰ ἐν ἀληθείᾳ καὶ τελειότητι ἐποιήσατε μετὰ Ιεροβααλ καὶ τοῦ οἴκου αὐτοῦ τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ εὐλογηθείητε ὑμεῖς καὶ εὐφρανθείητε ἐν Αβιμελεχ καὶ εὐφρανθείη καὶ αὐτὸς ἐν ὑμῖν²⁰ καὶ εἰ μή ἔξελθοι πῦρ ἐξ Αβιμελεχ καὶ καταφάγοι τοὺς ἄνδρας Σικιμων καὶ τὸν οἴκον Μααλλων καὶ εἰ μή ἔξελθοι πῦρ ἀπὸ ἀνδρῶν Σικιμων καὶ ἐκ τοῦ οἴκου Μααλλων καὶ καταφάγοι τὸν Αβιμελεχ²¹ καὶ ἀπέδρα Ιωαθαμ καὶ ἐπορεύθη ἐν ὁδῷ καὶ ἔφυγεν εἰς Ραρα καὶ κατώκησεν ἐκεῖ ἀπὸ προσώπου Αβιμελεχ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ

La rivolta degli abitanti di Sichem contro Abimelech (9,22-49)

9:22 καὶ ἦρξεν Αβιμελεχ ἐπὶ Ισραηλ τρία ἔτη²³ καὶ ἐξαπέστειλεν ὁ θεὸς πνεῦμα ποιηρὸν ἀνὰ μέσον Αβιμελεχ καὶ ἀνὰ μέσον τῶν ἀνδρῶν Σικιμων καὶ ἥθέτησαν¹³⁹ οἱ ἄνδρες Σικιμων ἐν τῷ οἴκῳ Αβιμελεχ²⁴ τοῦ ἐπαγαγεῖν τὴν ἀδικίαν τῶν ἐβδομήκοντα υἱῶν Ιεροβααλ καὶ τὸ αἷμα αὐτῶν ἐπιθεῖναι ἐπὶ Αβιμελεχ τὸν ἀδελφὸν αὐτῶν τὸν ἀποκτείναντα αὐτοὺς καὶ ἐπὶ τοὺς ἄνδρας Σικιμων τοὺς κατισχύσαντας τὰς χειρας αὐτοῦ ὥστε ἀποκτεῖναι τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ²⁵ καὶ ἔθεντο αὐτῷ οἱ ἄνδρες Σικιμων ἔνεδρα ἐπὶ τὰς κεφαλὰς τῶν ὄρέων καὶ ἀνήρπαζον πάντας τοὺς διαπορευομένους ἐπ' αὐτοὺς ἐν τῇ ὁδῷ καὶ ἀπηγγέλη τῷ Αβιμελεχ²⁶ καὶ ἥλθεν Γααλ υἱὸς Αβεδ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ εἰς Σικιμων καὶ ἐπεποίθησαν ἐν αὐτῷ οἱ ἄνδρες Σικιμων²⁷ καὶ ἥλθον εἰς ἀγρὸν καὶ ἐτρύγησαν τοὺς ἀμπελῶνας αὐτῶν καὶ κατεπάτουν¹⁴⁰ καὶ ἐποίησαν χοροὺς καὶ εἰσῆλθον εἰς οἶκον θεοῦ αὐτῶν καὶ ἔφαγον καὶ ἔπιον καὶ κατηρώντο τὸν Αβιμελεχ²⁸ καὶ εἶπεν Γααλ υἱὸς Αβεδ τί ἐστιν Αβιμελεχ καὶ τίς ἐστιν ὁ υἱὸς Συχεμ ὅτι δουλεύσομεν αὐτῷ οὐχ οὗτος υἱὸς Ιεροβααλ καὶ Ζεβουλ ἐπίσκοπος¹⁴¹ αὐτοῦ δοῦλος αὐτοῦ σὺν τοῖς ἀνδράσιν Εμμωρ πατρὸς Συχεμ καὶ τί ὅτι δουλεύσομεν αὐτῷ ἡμεῖς²⁹ καὶ τίς δώῃ τὸν λαὸν τοῦτον ἐν χειρί μου καὶ μεταστήσω¹⁴² τὸν Αβιμελεχ καὶ ἐρῶ τῷ Αβιμελεχ πλήθυνον τὴν δύναμίν σου καὶ ἔξελθε³⁰ καὶ ἥκουσεν Ζεβουλ ὁ ἄρχων τῆς πόλεως τοὺς λόγους Γααλ υἱοῦ Αβεδ καὶ ἐθυμώθη ὁργῇ³¹ καὶ ἀπέστειλεν ἀγγέλους πρὸς Αβιμελεχ μετὰ δώρων λέγων ἵδού Γααλ υἱὸς Αβεδ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ παραγεγόνασιν εἰς Σικιμων καὶ οὕδε πολιορκοῦσιν¹⁴³ τὴν πόλιν ἐπὶ σέ³² καὶ ιῦν ἀνάστηθι νυκτὸς σὺ καὶ ὁ λαὸς ὁ μετὰ σοῦ καὶ ἐνέδρευσον ἐν τῷ ἀγρῷ³³ καὶ ἔσται τὸ πρωὶ ἄμα τῷ ἀνατεῖλαι τὸν ἥλιον καὶ ὁρθίσεις καὶ ἐκτενεῖς¹⁴⁴ ἐπὶ τὴν πόλιν καὶ ἵδού αὐτὸς καὶ ὁ λαὸς ὁ μετ' αὐτοῦ ἐκπορεύονται πρὸς σέ καὶ ποιήσεις αὐτῷ καθάπερ ἐὰν εὕρῃ ἡ χείρ σου³⁴ καὶ ἀνέστη Αβιμελεχ καὶ πᾶς ὁ λαὸς ὁ μετ' αὐτοῦ νυκτὸς καὶ ἐνέδρευσαν ἐπὶ Σικιμων τέσσαρας ἄρχας³⁵ καὶ ἐγένετο πρωὶ καὶ ἔξῆλθεν Γααλ υἱὸς Αβεδ καὶ ἔστη πρὸς τῇ θύρᾳ τῆς πύλης τῆς πόλεως καὶ

¹³⁶ prodotto

¹³⁷ pruno

¹³⁸ ha esposto la sua vita faccia a faccia

¹³⁹ vennero meno al loro patto

¹⁴⁰ les foulèrent

¹⁴¹ luogotenente

¹⁴² allontanerò

¹⁴³ assediano

¹⁴⁴ ti getterai contro

ἀνέστη Αβιμελεχ καὶ ὁ λαὸς ὁ μετ' αὐτοῦ ἐκ τῶν ἐνέδρων³⁶ καὶ εἶδεν Γααλ υἱὸς Αβεδ τὸν λαὸν καὶ εἶπεν πρὸς Ζεβουλ ἵδον λαὸς καταβαίνων ἀπὸ τῶν κορυφῶν τῶν ὄρέων καὶ εἶπεν πρὸς αὐτὸν Ζεβουλ τὴν σκιὰν τῶν ὄρέων σὺ ὄρᾶς ὡς ἄνδρας³⁷ καὶ προσέθετο ἔτι Γααλ τοῦ λαλῆσαι καὶ εἶπεν ἵδον λαὸς καταβαίνων κατὰ θάλασσαν ἀπὸ τοῦ ἔχόμενα³⁸ τοῦ ὄμφαλοῦ τῆς γῆς³⁹ καὶ ἀρχὴ μία παραγίνεται ἀπὸ ὅδοῦ δρυὸς ἀποβλεπόντων⁴⁰ καὶ εἶπεν πρὸς αὐτὸν Ζεβουλ ποῦ ἔστιν οὐν τὸ στόμα σου τὸ λέγον τίς ἔστιν Αβιμελεχ ὅτι δουλεύσομεν αὐτῷ οὐκ ἵδον οὔτος ἔστιν ὁ λαός ὃν ἔξουδενωσας ἔξελθε οὐν καὶ πολέμει πρὸς αὐτόν⁴¹ καὶ ἔξηλθεν Γααλ ἀπὸ προσώπου τῶν ἀνδρῶν Σικιμων καὶ ἐπολέμησεν ἐν Αβιμελεχ⁴² καὶ κατεδίωξεν αὐτὸν Αβιμελεχ καὶ ἔφυγεν ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ καὶ ἔπεισον τραυματίαι πολλοὶ ἔως θυρῶν τῆς πόλεως⁴³ καὶ ἐκάθισεν Αβιμελεχ ἐν Αριμα καὶ ἔξεβαλεν Ζεβουλ τὸν Γααλ καὶ τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ τοῦ μὴ οἰκεῖν ἐν Σικιμοῖς⁴⁴ καὶ ἐγενήθη τῇ ἐπαύριον καὶ ἔξηλθεν ὁ λαὸς εἰς τὸ πεδίον καὶ ἀπηγγέλη τῷ Αβιμελεχ⁴⁵ καὶ παρέλαβεν τὸν λαὸν καὶ διεῖλεν αὐτὸν τρεῖς ἀρχὰς καὶ ἐνήδρευσεν ἐν αὐτῷ καὶ εἶδεν καὶ ἵδον λαὸς ἔξηλθεν ἐκ τῆς πόλεως καὶ ἐπανέστη αὐτοῖς καὶ ἐπάταξεν αὐτούς⁴⁶ καὶ Αβιμελεχ καὶ αἱ ἀρχαὶ αἱ μετ' αὐτοῦ ἔξετάθησαν⁴⁷ καὶ ἔστησαν παρὰ τὴν πύλην τῆς πόλεως καὶ αἱ δύο ἀρχαὶ ἔξεχύθησαν ἐπὶ πάντας τοὺς ἐν τῷ ἀγρῷ καὶ ἐπάταξεν αὐτούς⁴⁸ καὶ Αβιμελεχ ἐπολέμει ἐν τῇ πόλει ὅλην τὴν ἡμέραν ἐκείνην καὶ κατελάβοντο τὴν πόλιν καὶ τὸν λαὸν τὸν ἐν αὐτῇ ἀνεῖλεν καὶ τὴν πόλιν καθεῖλεν καὶ ἔσπειρεν αὐτὴν ἄλας⁴⁹ καὶ ἤκουσαν πάντες οἱ ἄνδρες πύργου Σικιμων καὶ εἰσῆλθον εἰς τὸ ὄχυρωμα οἴκου⁵⁰ τοῦ Βααλ διαθήκης⁵¹ καὶ ἀπηγγέλη τῷ Αβιμελεχ ὅτι συνήχθησαν πάντες οἱ ἄνδρες τοῦ πύργου Σικιμων⁵² καὶ ἀνέβη Αβιμελεχ εἰς ὅρος Σελμῶν αὐτὸς καὶ πᾶς ὁ λαὸς ὁ μετ' αὐτοῦ καὶ ἔλαβεν Αβιμελεχ ἀξίνην ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ καὶ ἔκοψεν φορτίον⁵³ ξύλων καὶ ἔλαβεν αὐτὸν καὶ ἐπέθηκεν ἐπὶ τοὺς ὄμοιους αὐτοῦ καὶ εἶπεν πρὸς τὸν λαὸν τὸν μετ' αὐτοῦ τί εἴδετέ με ποιοῦντα ταχέως ποιήσατε ὡς καὶ ἔγω⁵⁴ καὶ ἔκοψαν καὶ αὐτοὶ ἔκαστος φορτίον καὶ ἥραν καὶ ἐπορεύθησαν ὅπισω Αβιμελεχ καὶ ἐπέθηκαν ἐπὶ τὸ ὄχυρωμα καὶ ἐνέπρησαν ἐπ' αὐτοὺς τὸ ὄχυρωμα ἐν πυρὶ καὶ ἀπέθανον πάντες οἱ ἄνδρες πύργου Σικιμων ὡσεὶ χίλιοι ἄνδρες καὶ γυναῖκες

Uccisione di Abimelek (9,50-57)

9:50 καὶ ἐπορεύθη Αβιμελεχ εἰς Θεβες καὶ περιεκάθισεν ἐπ' αὐτὴν καὶ προκατελάβετο αὐτὴν⁵¹ καὶ πύργος ἦν ὄχυρὸς ἐν μέσῳ τῆς πόλεως καὶ ἔφυγον ἐκεῖ πάντες οἱ ἄνδρες καὶ αἱ γυναῖκες καὶ πάντες οἱ ἡγούμενοι τῆς πόλεως καὶ ἀπέκλεισαν ἐφ' ἐαυτὸὺς καὶ ἀνέβησαν ἐπὶ τὸ δῶμα τοῦ πύργου⁵² καὶ ἥλθεν Αβιμελεχ ἔως τοῦ πύργου καὶ ἔξεπολέμησαν αὐτὸν καὶ ἤγγισεν Αβιμελεχ ἔως τῆς θύρας τοῦ πύργου ἐμπρῆσαι αὐτὸν ἐν πυρὶ⁵³ καὶ ἔρριψεν γυνὴ μία κλάσμα⁵⁴ μύλου⁵⁵ ἐπὶ τὴν κεφαλὴν Αβιμελεχ καὶ συνέθλασεν τὸ κρανίον αὐτοῦ⁵⁶ καὶ ἐβόησεν τὸ τάχος πρὸς τὸ παιδάριον τὸν αἴροντα τὰ σκεύη αὐτοῦ καὶ εἶπεν αὐτῷ σπάσαι τὴν μάχαιράν σου καὶ θανάτωσόν με μήποτε εἴπωσιν γυνὴ ἀπέκτεινεν αὐτὸν καὶ ἔξεκέντησεν αὐτὸν τὸ παιδάριον αὐτοῦ καὶ ἀπέθανεν Αβιμελεχ⁵⁷ καὶ εἶδεν ἀνὴρ Ισραὴλ ὅτι ἀπέθανεν Αβιμελεχ καὶ ἀπῆλθον ἀνὴρ εἰς τὸν τόπον αὐτοῦ⁵⁸ καὶ ἀπέστρεψεν ὁ θεὸς τὴν κακίαν Αβιμελεχ ἦν ἐποίησεν τῷ πατρὶ αὐτοῦ ἀποκτεῖναι τοὺς ἔβδομήκοντα ἀδελφοὺς αὐτοῦ⁵⁹ καὶ πᾶσαν κακίαν ἀνδρῶν Σικιμων ἐπέστρεψεν ὁ θεὸς εἰς τὴν κεφαλὴν αὐτῶν καὶ ἐπῆλθεν ἐπ' αὐτοὺς ἡ κατάρα Ιωαθαμ τοῦ υἱοῦ Ιεροβααλ

Thola della tribù d'Issakar giudice (10,1-2)

10:1 καὶ ἀνέστη μετὰ Αβιμελεχ τοῦ σῶσαι τὸν Ισραὴλ Θωλα υἱὸς Φουα υἱὸς πατραδέλφου¹⁵² αὐτοῦ

¹⁴⁵ dal lato

¹⁴⁶ omelico della terra, così è chiamata un'altura vicina a Sichem; questo nome ritorna una volta ancora in Ez 38,12. Targum: la forza della terra (BA).

¹⁴⁷ si schierarono a battaglia

¹⁴⁸ luogo fortificato della casa

¹⁴⁹ carica

¹⁵⁰ pezzo

¹⁵¹ mola

¹⁵² zio paterno

ἀνὴρ Ισσαχαρ καὶ αὐτὸς κατώκει ἐν Σαμαρείᾳ ἐν ὄρει Εφραὶμ² καὶ ἔκρινεν τὸν Ισραὴλ εἴκοσι καὶ τρία ἔτη καὶ ἀπέθανεν καὶ ἐτάφη ἐν Σαμαρείᾳ

Iair del Galaad giudice (10,3-5)

10:3 καὶ ἀνέστη μετ' αὐτὸν Ιαϊρ ὁ Γαλααδίτης καὶ ἔκρινεν τὸν Ισραὴλ εἴκοσι καὶ δύο ἔτη⁴ καὶ ἐγένοντο αὐτῷ τριάκοντα καὶ δύο υἱοὶ ἐπιβεβηκότες ἐπὶ τριάκοντα καὶ δύο πώλους καὶ τριάκοντα καὶ δύο πόλεις αὐτοῖς καὶ ἐκάλεσεν αὐτὰς Ἐπαύλεις Ιαϊρ ἔως τῆς ἡμέρας ταύτης αἵ εἰσιν ἐν τῇ γῇ Γαλααδ⁵ καὶ ἀπέθανεν Ιαϊρ καὶ ἐτάφη ἐν Ραμω

Gli ammoniti opprimono Israele (10,6-16)

10:6 καὶ προσέθεντο οἱ υἱοὶ Ισραὴλ ποιῆσαι τὸ ποιηρὸν ἔναντι κυρίου καὶ ἐλάτρευσαν ταῖς Βααλιμ καὶ ταῖς Ασταρωθ καὶ τοῖς θεοῖς Σιδῶνος καὶ τοῖς θεοῖς Μωαβ καὶ τοῖς θεοῖς υἱῶν Αμμων καὶ τοῖς θεοῖς τῶν ἀλλοφύλων καὶ ἐγκατέλιπον τὸν κύριον καὶ οὐκ ἐδούλευσαν αὐτῷ⁷ καὶ ἐθυμώθη ὄργῃ κύριος ἐν τῷ Ισραὴλ καὶ ἀπέδοτο αὐτοὺς ἐν χειρὶ ἀλλοφύλων καὶ ἐν χειρὶ υἱῶν Αμμων⁸ καὶ ἐσάθρωσαν¹⁵³ καὶ ἔθλασαν τοὺς υἱὸν Ισραὴλ ἐν τῷ ἐνιαυτῷ ἐκείνῳ ὀκτωκαίδεκα ἔτη πάντας τοὺς υἱὸν Ισραὴλ ἐν τῷ πέραν τοῦ Ιορδάνου ἐν τῇ γῇ τοῦ Αμορραίου ἐν τῇ Γαλααδίτιδι⁹ καὶ διέβησαν οἱ υἱοὶ Αμμων τὸν Ιορδάνην ἐκπολεμήσαι καὶ ἐν τῷ Ιουδα καὶ Βενιαμιν καὶ ἐν τῷ οἴκῳ Εφραὶμ καὶ ἔθλιβησαν οἱ υἱοὶ Ισραὴλ σφόδρα¹⁰ καὶ ἐκέραξαν οἱ υἱοὶ Ισραὴλ πρὸς κύριον λέγοντες ἡμάρτομέν σοι ὅτι ἐγκατελίπομεν τὸν θεὸν ἡμῶν καὶ ἐλατρεύσαμεν ταῖς Βααλιμ¹¹ καὶ εἶπεν κύριος πρὸς τοὺς υἱὸν Ισραὴλ οὐχὶ οἱ Αἰγύπτιοι καὶ οἱ Αμορραίοι καὶ οἱ υἱοὶ Αμμων καὶ Μωαβ καὶ οἱ ἀλλοφύλοι¹² καὶ Σιδῶνιοι καὶ Μαδιαμ καὶ Αμαληκ ἐξέθλιψαν ὑμᾶς καὶ ἐκεκράξατε πρός με καὶ ἔσωσα ὑμᾶς ἐκ χειρὸς αὐτῶν¹³ καὶ ὑμεῖς ἐγκατελίπετε με καὶ ἐλατρεύσατε θεοῖς ἑτέροις διὰ τοῦτο οὐ προσθήσω τοῦ σῶσαι ὑμᾶς¹⁴ βαδίζετε¹⁵⁴ καὶ βοᾶτε πρὸς τοὺς θεούς οὓς ἐξελέξασθε ἑαυτοῖς καὶ αὐτοὶ σωσάτωσαν ὑμᾶς ἐν καιρῷ θλίψεως ὑμῶν¹⁵ καὶ εἶπαν οἱ υἱοὶ Ισραὴλ πρὸς κύριον ἡμάρτομεν ποίησον σὺ ἡμῖν κατὰ πάντα ὅσα ἂν ἀρέσκῃ ἐνώπιόν σου πλήν κύριε ἐξελοῦ ἡμᾶς ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ¹⁶ καὶ μετέστησαν τοὺς θεοὺς τοὺς ἀλλοτρίους ἐκ μέσου αὐτῶν καὶ ἐλάτρευσαν τῷ κυρίῳ καὶ οὐκ εὐηρέστησεν ἐν τῷ λαῷ καὶ ὠλιγοψύχησεν¹⁵⁵ ἐν τῷ κόπῳ Ισραὴλ

Si cerca un capo in Galaad (10,17-18)

10:17 καὶ ἀνέβησαν οἱ υἱοὶ Αμμων καὶ παρενέβαλον ἐν Γαλααδ καὶ ἐξῆλθον οἱ υἱοὶ Ισραὴλ καὶ παρενέβαλον ἐν τῇ Μασσηφᾳ¹⁸ καὶ εἶπον οἱ ἄρχοντες τοῦ λαοῦ Γαλααδ ἀνὴρ πρὸς τὸν πλησίον αὐτοῦ τίς ἀνήρ ὃς ἄρξεται πολεμῆσαι ἐν τοῖς υἱοῖς Αμμων καὶ ἔσται εἰς κεφαλὴν πᾶσιν τοῖς κατοικοῦσιν Γαλααδ

Jefte (11,1-3)

11:1 καὶ Ιεφθαء ὁ Γαλααδίτης δυνατὸς ἐν ἴσχυι καὶ αὐτὸς ἦν υἱὸς γυναικὸς πόρυνης καὶ ἔτεκεν τῷ Γαλααδ τὸν Ιεφθαء² καὶ ἔτεκεν ἡ γυνὴ Γαλααδ αὐτῷ υἱὸνς καὶ ἡδρύνθησαν¹⁵⁶ οἱ υἱοὶ τῆς γυναικὸς καὶ ἐξέβαλον τὸν Ιεφθαء καὶ εἶπον αὐτῷ οὐ κληρονομήσεις ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ πατρὸς ἡμῶν ὅτι γυναικὸς υἱὸς ἐταίρας¹⁵⁷ εἰς σύ³ καὶ ἀπέδρα Ιεφθαء ἐκ προσώπου τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ καὶ κατώκησεν ἐν γῇ Τωβ καὶ συνελέγοντο πρὸς τὸν Ιεφθαء ἄνδρες λιτοὶ¹⁵⁸ καὶ συνεζεπορεύοντο μετ' αὐτοῦ

¹⁵³ rovinarono. Il verbo è apax nella LXX e nella lingua greca; è un neologismo formato su σαθρος guasto.

¹⁵⁴ andate

¹⁵⁵ e fu a corto di soffio, cioè non poté più resistere

¹⁵⁶ si fecero grandi

¹⁵⁷ straniera (?)

¹⁵⁸ poveri, da poco

Jefte guida Galaad contro gli Ammoniti (10,4-11)

11:4 καὶ ἐγένετο μεθ' ἡμέρας καὶ ἐπολέμησαν οἱ υἱοὶ Αμμων μετὰ Ισραὴλ⁵ καὶ ἐγενήθη ἡνίκα ἐπολέμουν οἱ υἱοὶ Αμμων μετὰ Ισραὴλ καὶ ἐπορεύθησαν οἱ πρεσβύτεροι Γαλααδ παραλαβεῖν τὸν Ιεφθαء ἐν γῇ Τωβ⁶ καὶ εἶπαν πρὸς Ιεφθαء δεῦρο καὶ ἔσῃ ἡμῖν εἰς ἡγούμενον καὶ πολεμήσωμεν ἐν τοῖς υἱοῖς Αμμων⁷ καὶ εἶπεν Ιεφθαء τοῖς πρεσβυτέροις Γαλααδ οὐχ ὑμεῖς ἐμισήσατέ με καὶ ἐξεβάλετέ με ἐκ τοῦ οἴκου τοῦ πατρός μου καὶ ἐξαπεστείλατέ με ἀφ' ὑμῶν καὶ τί ὅτι ἥλθατε πρός με ἡνίκα ἐθλίβητε¹⁵⁹⁸ καὶ εἶπαν οἱ πρεσβύτεροι Γαλααδ πρὸς Ιεφθαء οὐχ οὔτως νῦν ἥλθομεν πρὸς σέ καὶ συμπορεύσῃ ἡμῖν καὶ πολεμήσομεν ἐν τοῖς υἱοῖς Αμμων καὶ ἔσῃ ἡμῖν εἰς κεφαλὴν πᾶσιν τοῖς κατοικοῦσιν Γαλααδ⁹ καὶ εἶπεν Ιεφθαء πρὸς τοὺς πρεσβυτέρους Γαλααδ εἰ ἐπιστρέφετε με ὑμεῖς πολεμῆσαι ἐν τοῖς υἱοῖς Αμμων καὶ παραδῷ κύριος αὐτοὺς ἐνώπιον ἔμοι ἐγὼ ὑμῖν ἔσομαι εἰς κεφαλὴν¹⁰ καὶ εἶπαν οἱ πρεσβύτεροι Γαλααδ πρὸς Ιεφθαء κύριος ἔσται ὁ ἀκούων ἀνὰ μέσον ἡμῶν εἰ μὴ κατὰ τὸ ὄρημά σου οὔτως ποιήσομεν¹¹ καὶ ἐπορεύθη Ιεφθαء μετὰ τῶν πρεσβυτέρων Γαλααδ καὶ κατέστησαν αὐτὸν ἐπ' αὐτῶν εἰς κεφαλὴν εἰς ἡγούμενον καὶ ἐλάλησεν Ιεφθαء πάντας τοὺς λόγους αὐτοῦ ἐνώπιον κυρίου ἐν Μασσηφα

Colloqui di Jefte con il re degli ammoniti (11,12-28)

11:12 καὶ ἀπέστειλεν Ιεφθαء ἀγγέλους πρὸς βασιλέα υἱῶν Αμμων λέγων τί ἔμοὶ καὶ σοί ὅτι ἥκεις πρός με σὺ πολεμῆσαί με ἐν τῇ γῇ μου¹³ καὶ εἶπεν βασιλεὺς υἱῶν Αμμων πρὸς τοὺς ἀγγέλους Ιεφθαء διότι ἐλαβεν Ισραὴλ τὴν γῆν μου ἐν τῇ ἀναβάσει αὐτοῦ ἐξ Αἰγύπτου ἀπὸ Αριων ἔως Ιαβοκ καὶ ἔως τοῦ Ιορδάνου καὶ νῦν ἐπίστρεψον αὐτὰς μετ' εἰρήνης¹⁴ καὶ ἀπέστρεψαν οἱ ἄγγελοι πρὸς Ιεφθαء καὶ ἀπέστειλεν Ιεφθαء ἀγγέλους πρὸς τὸν βασιλέα υἱῶν Αμμων¹⁵ λέγων τάδε λέγει Ιεφθαء οὐκ ἐλαβεν Ισραὴλ τὴν γῆν Μωαβ καὶ τὴν γῆν υἱῶν Αμμων¹⁶ ἐν τῇ ἀναβάσει αὐτῶν ἐξ Αἰγύπτου ἀλλ' ἐπορεύθη Ισραὴλ ἐν τῇ ἐρήμῳ ἔως θαλάσσης ἐρυθρᾶς καὶ ἥλθεν ἔως Καδῆς¹⁷ καὶ ἐξαπέστειλεν Ισραὴλ ἀγγέλους πρὸς βασιλέα Εδωμ λέγων παρελεύσομαι διὰ τῆς γῆς σου καὶ οὐκ ἥκουσεν βασιλεὺς Εδωμ καὶ γε πρὸς βασιλέα Μωαβ ἀπέστειλεν καὶ οὐκ ἥθλησεν καὶ ἐκάθισεν Ισραὴλ ἐν Καδῆς¹⁸ καὶ διῆλθεν ἐν τῇ ἐρήμῳ καὶ ἐκύκλωσεν τὴν γῆν Εδωμ καὶ τὴν γῆν Μωαβ καὶ παρεγένετο κατ' ἀνατολὰς ἡλίου τῆς γῆς Μωαβ καὶ παρενέβαλον ἐν τῷ πέραν Αριων καὶ οὐκ εἰσῆλθον εἰς τὸ ὄριον Μωαβ ὅτι Αριων ἦν ὄριον Μωαβ¹⁹ καὶ ἀπέστειλεν Ισραὴλ ἀγγέλους πρὸς Σηων βασιλέα Εσεβων τὸν Αμορραῖον καὶ εἶπεν αὐτῷ Ισραὴλ παρελεύσομαι διὰ τῆς γῆς σου ἔως τοῦ τόπου μου²⁰ καὶ οὐκ ἥθλησεν Σηων διελθεῖν τὸν Ισραὴλ διὰ τῶν ὄριων αὐτοῦ καὶ συνήγαγεν Σηων πάντα τὸν λαὸν αὐτοῦ καὶ παρενέβαλεν εἰς Ιασσα καὶ ἐπολέμησεν μετὰ Ισραὴλ²¹ καὶ παρέδωκεν κύριος ὁ θεὸς Ισραὴλ τὸν Σηων καὶ πάντα τὸν λαὸν αὐτοῦ ἐν χειρὶ Ισραὴλ καὶ ἐπάταξεν αὐτούς καὶ ἐκληρονόμησεν Ισραὴλ πᾶσαν τὴν γῆν τοῦ Αμορραίου τοῦ κατοικοῦντος ἐν τῇ γῇ²² καὶ ἐκληρονόμησεν πᾶν τὸ ὄριον τοῦ Αμορραίου ἀπὸ Αριων καὶ ἔως τοῦ Ιαβοκ καὶ ἀπὸ τῆς ἐρήμου καὶ ἔως τοῦ Ιορδάνου²³ καὶ νῦν κύριος ὁ θεὸς Ισραὴλ ἐξῆρεν τὸν Αμορραῖον ἐκ προσώπου τοῦ λαοῦ αὐτοῦ Ισραὴλ καὶ σὺ κληρονομήσεις αὐτὸν ἐπὶ σοῦ²⁴ οὐχὶ ὅσα κατεκληρονόμησέν σοι Χαμως ὁ θεός σου αὐτὰ κληρονομήσεις καὶ πάντα ὅσα κατεκληρονόμησεν κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν ἀπὸ προσώπου ἡμῶν αὐτὰ κληρονομήσομεν²⁵ καὶ νῦν μὴ κρείσσων εἰ ὃ σὺ τοῦ Βαλακ υἱοῦ Σεπφωρ βασιλέως Μωαβ μὴ μάχῃ ἐμαχέσατο μετὰ Ισραὴλ ἢ πολεμῶν ἐπολέμησεν αὐτοῖς²⁶ ἐν τῷ οἴκῳ Ισραὴλ ἐν Εσεβων καὶ ἐν ταῖς θυγατράσιν αὐτῆς καὶ ἐν Ιαζηρ καὶ ἐν ταῖς θυγατράσιν αὐτῆς καὶ ἐν πάσαις ταῖς πόλεσιν ταῖς παρὰ τὸν Ιορδάνην τριακόσια ἔτη τί ὅτι οὐκ ἐρρύσαντο αὐτοὺς ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ²⁷ καὶ ἐγὼ οὐχ ἡμαρτόν σοι καὶ σὺ ποιεῖς μετ' ἔμοι πονηρίαν τοῦ πολεμῆσαι ἐν ἔμοι κρίναι κύριος ὁ κρίνων σόμερον ἀνὰ μέσον υἱῶν Ισραὴλ καὶ ἀνὰ μέσον υἱῶν Αμμων²⁸ καὶ οὐκ εἰσήκουσεν βασιλεὺς υἱῶν Αμμων καὶ οὐκ εἰσήκουσεν τῶν λόγων Ιεφθαء ὃν ἀπέστειλεν πρὸς αὐτόν

Il voto di Jefte e la sua vittoria sugli ammoniti (11,29-33)

11:29 καὶ ἐγενήθη ἐπὶ Ιεφθαء πνεῦμα κυρίου καὶ διέβη τὴν γῆν Γαλααδ καὶ τὸν Μανασση καὶ

¹⁵⁹ dal momento che siete tribolati

διέβη τὴν σκοπιὰν¹⁶⁰ Γαλααδ καὶ ἀπὸ σκοπιᾶς Γαλααδ εἰς τὸ πέραν υἱῶν Αμμων³⁰ καὶ ηὔξατο Ιεφθαءε εὐχὴν τῷ κυρίῳ καὶ εἶπεν ἐὰν παραδώσει παραδῷς μοι τοὺς υἱοὺς Αμμων ἐν χειρὶ μου³¹ καὶ ἔσται ὃς ὃν ἔξελθῃ ἐκ τῶν θυρῶν τοῦ οἴκου μου εἰς ἀπάντησίν μου ἐν τῷ ἐπιστρέψαι με ἐν εἰρήνῃ ἀπὸ τῶν υἱῶν Αμμων καὶ ἔσται τῷ κυρίῳ καὶ ἀνοίσω αὐτὸν ὀλοκαύτωμα³² καὶ διέβη Ιεφθαءε πρὸς τοὺς υἱοὺς Αμμων τοῦ πολεμῆσαι πρὸς αὐτούς καὶ παρέδωκεν αὐτοὺς κύριος ἐν χειρὶ αὐτοῦ³³ καὶ ἐπάταξεν αὐτοὺς ἀπὸ Αροηρ καὶ ἦως τοῦ ἐλθεῖν εἰς Σεμωιθ εἴκοσι πόλεις ἔως Αβελ ἀμπελῶνων πληγὴν μεγάλην σφόδρα καὶ ἐνετράπησαν οἱ υἱοὶ Αμμων ἀπὸ προσώπου υἱῶν Ισραὴλ³⁴ καὶ ἥλθεν Ιεφθαءε εἰς Μασσηφα εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ καὶ ἵδον ἡ θυγάτηρ αὐτοῦ ἔξεπορεύετο εἰς ἀπάντησιν αὐτοῦ ἐν τυμπάνοις καὶ χοροῖς καὶ αὕτη μονογενὴς αὐτῷ ἀγαπητή καὶ οὐκ ἔστιν αὐτῷ πλὴν αὐτῆς υἱὸς ἡ θυγάτηρ³⁵ καὶ ἐγενήθη ἡμίκα εἶδεν αὐτήν καὶ διέρρηξεν τὰ ἴματα αὐτοῦ καὶ εἶπεν οἵμμοι θύγατέρη μου ἐμπεποδοστάτηκάς¹⁶¹ με εἰς σκῶλον¹⁶² ἐγένου ἐν ὄφθαλμοῖς μου ἐγὼ δὲ ἤνοιξα τὸ στόμα μου περὶ σοῦ πρὸς κύριον καὶ οὐ δυνήσομαι ἀποστρέψαι³⁶ καὶ εἶπεν πρὸς αὐτόν πάτερ μου εἰ ἐν ἐμοὶ ἤνοιξας τὸ στόμα σου πρὸς κύριον ποίει μοι δὲν τρόπον ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ στόματός σου ἀνθ' ὧν ἐποίησέν σοι κύριος ἐκδικήσεις ἐκ τῶν ἔχθρῶν σου ἐκ τῶν υἱῶν Αμμων³⁷ καὶ εἶπεν πρὸς τὸν πατέρα αὐτῆς καὶ ποίησόν μοι τὸ ῥῆμα τοῦτο ἔασόν με δύο μῆνας καὶ πορεύσομαι καὶ καταβήσομαι ἐπὶ τὰ ὅρη καὶ κλαύσομαι ἐπὶ τὰ παρθένιά μου καὶ ἐγὼ καὶ αἱ συνεταιρίδες μου³⁸ καὶ εἶπεν πορεύου καὶ ἐξαπέστειλεν αὐτὴν δύο μῆνας καὶ ἐπορεύθη αὐτὴ καὶ αἱ συνεταιρίδες αὐτῆς καὶ ἔκλαυσεν ἐπὶ τὰ παρθένια αὐτῆς ἐπὶ τὰ ὅρη³⁹ καὶ ἐγένετο μετὰ τέλος δύο μηνῶν καὶ ἀνέκαμψεν πρὸς τὸν πατέρα αὐτῆς καὶ ἐπετέλεσεν Ιεφθαءε τὴν εὐχὴν αὐτοῦ ἥνην ηὔξατο καὶ αὐτὴ οὐκ ἔγνω ἄνδρα καὶ ἐγενήθη εἰς πρόσταγμα ἐν Ισραὴλ⁴⁰ ἐξ ἡμερῶν εἰς ἡμέρας συνεπορεύοντο αἱ θυγατέρες Ισραὴλ θρηνεῖν τὴν θυγατέρα Ιεφθαءε τοῦ Γαλααδίτου τέσσαρας ἡμέρας ἐν τῷ ἐνιαυτῷ

Guerra fraticida tra Efraim e Galaad (12,1-6)

^{12:1} καὶ συνήχθησαν οἱ υἱοὶ Εφραὶμ καὶ ἥλθον εἰς Σεφινα καὶ εἶπον πρὸς Ιεφθαءε τί ὅτι ἐπορεύθης πολεμεῖν ἐν τοῖς υἱοῖς Αμμων καὶ ἡμᾶς οὐ κέκληκας πορευθῆναι μετὰ σοῦ τὸν οἶκόν σου ἐμπρήσομεν ἐν πυρὶ² καὶ εἶπεν πρὸς αὐτοὺς Ιεφθαءε ἀνήρ ἀντιδικῶν¹⁶³ ἡμην ἐγὼ καὶ ὁ λαός μου καὶ οἱ υἱοὶ Αμμων ἐταπείνουν με σφόδρα καὶ ἐβόησα πρὸς ὑμᾶς καὶ οὐκ ἐσώσατέ με ἐκ χειρὸς αὐτῶν³ καὶ εἶδον ὅτι οὐκ ἦν ὁ σῷζων καὶ ἐθέμην τὴν ψυχήν μου ἐν τῇ χειρὶ μου καὶ διέβην πρὸς τοὺς υἱοὺς Αμμων καὶ παρέδωκεν αὐτοὺς κύριος ἐν χειρὶ μου καὶ ἵνα τί ἀνέβητε πρός με τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ τοῦ πολεμεῖν ἐν ἐμοί⁴ καὶ συνήθροισεν Ιεφθαءε πάντας τοὺς ἄνδρας Γαλααδ καὶ ἐπολέμει τὸν Εφραὶμ καὶ ἐπάταξαν ἄνδρες Γαλααδ τὸν Εφραὶμ ὅτι εἶπαν οἱ διασεωσμένοι¹⁶⁴ τοῦ Εφραὶμ ὑμεῖς Γαλααδ ἐν μέσω Εφραὶμ καὶ ἐν μέσω Μανασσῆ⁵ καὶ προκατελάβοντο ἄνδρες Γαλααδ τὰς διαβάσεις τοῦ Ιορδάνου τοῦ Εφραὶμ καὶ ἐγενήθη ὅτι εἶπαν οἱ διασεωσμένοι τοῦ Εφραὶμ διαβῶμεν καὶ εἶπαν αὐτοῖς οἱ ἄνδρες Γαλααδ μὴ ὑμεῖς ἐκ τοῦ Εφραὶμ καὶ εἶπαν οὐκ ἐσμεν⁶ καὶ εἶπαν αὐτοῖς εἴπατε δὴ σύνθημα¹⁶⁵ καὶ οὐ κατηύθυναν¹⁶⁶ τοῦ λαλῆσαι οὕτως καὶ ἐπελάβοντο αὐτῶν καὶ ἔσφαξαν αὐτοὺς ἐπὶ τὰς διαβάσεις τοῦ Ιορδάνου καὶ ἐπεσαν ἐξ Εφραὶμ ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ δύο τεσσαράκοντα χιλιάδες

Fine di Jefte (12,7)

^{12:7} καὶ ἔκρινεν Ιεφθαءε τὸν Ισραὴλ ἐξ ἔτη καὶ ἀπέθανεν Ιεφθαءε ὁ Γαλααδίτης καὶ ἐτάφη ἐν τῇ πόλει αὐτοῦ Γαλααδ

Tre giudici (12,8-15)

¹⁶⁰ sommità

¹⁶¹ ti sei messa di traverso apax LXX

¹⁶² spina

¹⁶³ uomo in difesa

¹⁶⁴ scampati

¹⁶⁵ convenuto

¹⁶⁶ riuscivano

^{12:8} καὶ ἔκρινεν μετ' αὐτὸν τὸν Ισραὴλ Εσεβων ἐκ Βαιθλεὲμ⁹ καὶ ἐγένοντο αὐτῷ τριάκοντα υἱοὶ καὶ τριάκοντα θυγατέρες ἔξαπεσταλμέναι ἔξω καὶ τριάκοντα γυναῖκας εἰσήγαγεν τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ ἔξωθεν καὶ ἔκρινεν τὸν Ισραὴλ ἐπτὰ ἔτη¹⁰ καὶ ἀπέθανεν Εσεβων καὶ ἐτάφη ἐν Βηθλεὲμ

¹¹ καὶ ἔκρινεν μετ' αὐτὸν τὸν Ισραὴλ Αἰλων ὁ Ζαβουλωνίτης καὶ ἔκρινεν τὸν Ισραὴλ δέκα ἔτη¹² καὶ ἀπέθανεν Αἰλων ὁ Ζαβουλωνίτης ἐν Αἰλιμ καὶ ἔθαψαν αὐτὸν ἐν γῇ Ζαβουλων

¹³ καὶ ἔκρινεν μετ' αὐτὸν τὸν Ισραὴλ Λαβδῶν υἱὸς Σελλῆμ ὁ Φρααθωνίτης¹⁴ καὶ ἐγένοντο αὐτῷ τεσσαράκοντα υἱοὶ καὶ τριάκοντα υἱοὶ τῶν υἱῶν αὐτοῦ ἐπιβεβηκότες ἐπὶ ἔβδομήκοντα πώλους καὶ ἔκρινεν τὸν Ισραὴλ ὀκτὼ ἔτη¹⁵ καὶ ἀπέθανεν Λαβδῶν υἱὸς Σελλῆμ ὁ Φρααθωνίτης καὶ ἐτάφη ἐν Φρααθῶν ἐν γῇ Εφραὶμ ἐν ὅρει Λανακ

Sansone (13-16)

I figli d'Israele sotto il dominio dei filistei e annuncio della nascita di Sansone (13,1-23)

^{13:1} καὶ προσέθεντο οἱ υἱοὶ Ισραὴλ ποιῆσαι τὸ πονηρὸν ἐναντίον κυρίου καὶ παρέδωκεν αὐτοὺς κύριος ἐν χειρὶ ἀλλοφύλων τεσσαράκοντα ἔτη

² καὶ ἐγένετο ἀνὴρ ἐκ Σαραα ἐκ τῆς φυλῆς τοῦ Δαν καὶ ὄνομα αὐτῷ Μανωε καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ στεῖρα καὶ οὐκ ἔτικτεν³ καὶ ὥφθη ἄγγελος κυρίου πρὸς τὴν γυναῖκα καὶ εἶπεν πρὸς αὐτήν ἵδού δὴ σὺ στεῖρα καὶ οὐ τέτοκας καὶ ἐν γαστρὶ ἔξεις καὶ τέξῃ υἱόν⁴ καὶ νῦν φύλαξαι καὶ μὴ πίης οἶνον καὶ σικερα καὶ μὴ φάγης πᾶν ἀκάθαρτον⁵ ὅτι ἵδού σὺ ἐν γαστρὶ ἔξεις καὶ τέξῃ υἱόν καὶ οὐκ ἀναβήσεται σίδηρος ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ ὅτι ἡγιασμένον ναζιραῖον ἔσται τῷ θεῷ τὸ παιδάριον ἐκ τῆς γαστρός καὶ αὐτὸς ἄρξεται σώζειν τὸν Ισραὴλ ἐκ χειρὸς ἀλλοφύλων⁶ καὶ ἥλθεν ἡ γυνὴ καὶ εἶπεν τῷ ἀνδρὶ αὐτῆς λέγουσα ὅτι ἀνθρωπος τοῦ θεοῦ ἥλθεν πρός με καὶ ἡ ὄρασις αὐτοῦ ὡς ὄρασις ἄγγέλου τοῦ θεοῦ ἐπιφανῆς¹⁶⁷ σφόδρα καὶ ἥρωτων πόθεν ἔστιν καὶ τὸ ὄνομα αὐτοῦ οὐκ ἀπήγγειλέν μοι⁷ καὶ εἶπέν μοι ἵδού σὺ ἐν γαστρὶ ἔξεις καὶ τέξῃ υἱόν καὶ νῦν μὴ πίης οἶνον καὶ σικερα καὶ μὴ φάγης πᾶσαν ἀκάθαρσίαν ὅτι ναζιραῖον θεοῦ ἔσται τὸ παιδάριον ἀπὸ τῆς γαστρὸς ἔως ἡμέρας θανάτου αὐτοῦ⁸ καὶ ἐδεήθη Μανωε τοῦ κυρίου καὶ εἶπεν ἐν ἐμοί κύριε ἀνθρωπος τοῦ θεοῦ ὃν ἀπέστειλας πρὸς ἡμᾶς ἐλθέτω δὴ πρὸς ἡμᾶς καὶ φωτισάτω ἡμᾶς τί ποιήσωμεν τῷ παιδαρίῳ τῷ τικτομένῳ⁹ καὶ ἐπήκουσεν ὁ θεὸς τῆς φωνῆς Μανωε καὶ παρεγένετο ὁ ἄγγελος τοῦ θεοῦ ἔτι πρὸς τὴν γυναῖκα αὐτῆς καθημένης ἐν τῷ ἀγρῷ καὶ Μανωε ὁ ἀνὴρ αὐτῆς οὐκ ἡ μετ' αὐτῆς¹⁰ καὶ ἐτάχυνεν ἡ γυνὴ καὶ ἔξέδραμεν καὶ ἀπήγγειλεν τῷ ἀνδρὶ αὐτῆς καὶ εἶπεν πρὸς αὐτόν ἵδού ὧπταί μοι ὁ ἀνὴρ ὁ ἐλθών πρός με τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ¹¹ καὶ ἀνέστη Μανωε καὶ ἐπορεύθη ὅπισω τῆς γυναικὸς αὐτοῦ πρὸς τὸν ἄνδρα καὶ εἶπεν αὐτῷ εἰ σὺ εἶ ὁ ἀνὴρ ὁ λαλήσας πρὸς τὴν γυναῖκα καὶ εἶπεν ὁ ἄγγελος ἐγώ¹² καὶ εἶπεν Μανωε νῦν δὴ ἐλθόντος τοῦ ῥήματός σου τί ἔσται τὸ κρίμα τοῦ παιδαρίου καὶ τὰ ἔργα αὐτοῦ¹³ καὶ εἶπεν ὁ ἄγγελος κυρίου πρὸς Μανωε ἀπὸ πάντων ὧν εἶπα πρὸς τὴν γυναῖκα φυλαξάσθω¹⁴ ἀπὸ πάντων ὅσα ἐκπορεύεται ἐξ ἀμπέλου οὐ φάγεται καὶ οἶνον καὶ σικερα μὴ πιέτω καὶ πᾶν ἀκάθαρτον μὴ φαγέτω πάντα ὅσα ἐνετειλάμην αὐτῇ φυλαξάσθω¹⁵ καὶ εἶπεν Μανωε πρὸς τὸν ἄγγελον κυρίου βιασώμεθα¹⁶⁸ δὴ σε καὶ ποιήσομεν ἐνώπιόν σου ἔριφον αἰγῶν¹⁶ καὶ εἶπεν ὁ ἄγγελος κυρίου πρὸς Μανωε ἐὰν βιάσῃ με οὐ φάγομαι τῶν ἄρτων σου καὶ ἐὰν ποιήσῃς ὀλοκαύτωμα κυρίω ἀνοίσεις αὐτό ὅτι οὐκ ἔγνω Μανωε ὅτι ἄγγελος κυρίου ἔστιν¹⁷ καὶ εἶπεν Μανωε πρὸς τὸν ἄγγελον κυρίου τί ὄνομά σοι ἵνα ὅταν ἐλθῃ τὸ ῥῆμά σου δοξάσωμέν σε¹⁸ καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ ἄγγελος κυρίου ἵνα τί τοῦτο ἐρωτᾶς τὸ ὄνομά μου καὶ αὐτό ἐστιν θαυμαστόν¹⁹ καὶ ἔλαβεν Μανωε τὸν ἔριφον τῶν αἰγῶν καὶ τὴν θυσίαν καὶ ἀνήνεγκεν ἐπὶ τὴν πέτραν τῷ κυρίῳ τῷ θαυμαστᾷ ποιοῦντι κυρίῳ καὶ Μανωε καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ ἐθεώρουν²⁰ καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἀναβήναι τὴν φλόγα ἐπάνωθεν τοῦ θυσιαστηρίου εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ ἀνέβη ὁ ἄγγελος κυρίου ἐν τῇ φλογὶ καὶ Μανωε καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ ἐθεώρουν καὶ ἐπεσον ἐπὶ πρόσωπον αὐτῶν ἐπὶ τὴν γῆν²¹ καὶ οὐ προσέθηκεν ἔτι ὁ ἄγγελος κυρίου ὀφθῆναι πρὸς Μανωε καὶ πρὸς τὴν γυναῖκα αὐτοῦ τότε ἔγνω Μανωε ὅτι ἄγγελος κυρίου ἔστιν²² καὶ εἶπεν Μανωε πρὸς

¹⁶⁷ risplendente

¹⁶⁸ ti facciamo forza, ti costringiamo

τὴν γυναῖκα αὐτοῦ θανάτῳ ἀποθανούμεθα ὅτι θεὸν ἐωράκαμεν²³ καὶ εἶπεν αὐτῷ ἡ γυνὴ αὐτοῦ εἰ ἔβούλετο κύριος θανατώσαι τὴν οὐκ ἀν ἐδέξατο ἐκ τῶν χειρῶν ἡμῶν ὄλοκαύτωμα καὶ θυσίαν καὶ οὐκ ἀν ἐφώτισεν τὴν οὐκ πάντα ταῦτα καὶ οὐκ ἀν ἀκουστὰ ἐποίησεν τὴν ταῦτα

Nascita di Sansone (13,24-25)

13:24 καὶ ἔτεκεν ἡ γυνὴ υἱὸν καὶ ἐκάλεσεν τὸ ὄνομα αὐτοῦ Σαμψων καὶ ηὐλόγησεν αὐτὸν κύριος καὶ ηὔξηθη τὸ παιδάριον²⁵ καὶ ἤρξατο πνεῦμα κυρίου συμπορεύεσθαι αὐτῷ ἐν παρεμβολῇ Δαν ἀνὰ μέσον Σαραα καὶ ἀνὰ μέσον Εσθαολ

Matrimonio di Sansone con una straniera (14,1-20)

14:1 καὶ κατέβη Σαμψων εἰς Θαμναθα καὶ εἶδεν γυναῖκα ἐν Θαμναθα ἐκ τῶν θυγατέρων τῶν ἀλλοφύλων καὶ ἤρεσεν ἐνώπιον αὐτοῦ² καὶ ἀνέβη καὶ ἀπήγγειλεν τῷ πατρὶ αὐτοῦ καὶ τῇ μητρὶ αὐτοῦ καὶ εἶπεν γυναῖκα ἑώρακα ἐν Θαμναθα ἀπὸ τῶν θυγατέρων τῶν ἀλλοφύλων καὶ νῦν λάβετε μοι αὐτὴν εἰς γυναῖκα³ καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ πατὴρ αὐτοῦ καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ μὴ οὐκ ἔστιν ἀπὸ τῶν θυγατέρων τῶν ἀδελφῶν σου καὶ ἐν παντὶ τῷ λαῷ μου γυνὴ ὅτι σὺ πορεύῃ λαβεῖν γυναῖκα ἐκ τῶν ἀλλοφύλων τῶν ἀπεριτμήτων καὶ εἶπεν Σαμψων πρὸς τὸν πατέρα αὐτοῦ ταύτην λαβέ μοι ὅτι ἤρεσεν ἐν ὄφθαλμοῖς μου⁴ καὶ ὁ πατὴρ αὐτοῦ καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ οὐκ ἔγνωσαν ὅτι παρὰ κυρίου ἔστιν ὅτι ἀνταπόδομα αὐτὸς ἐκζητεῖ ἐκ τῶν ἀλλοφύλων καὶ ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἀλλόφυλοι ἐκυρίευον τῶν υἱῶν Ισραὴλ⁵ καὶ κατέβη Σαμψων καὶ ὁ πατὴρ αὐτοῦ καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ εἰς Θαμναθα καὶ ἔξεκλινεν εἰς ἀμπελῶνα Θαμναθα καὶ ἴδου σκύμνος λεόντων ὠρυόμενος εἰς ἀπάντησιν αὐτοῦ⁶ καὶ κατηγύθινεν ἐπ’ αὐτὸν πνεῦμα κυρίου καὶ διέσπασεν¹⁶⁹ αὐτόν ὥσει διασπάσαι ἔριφον αἴγανον καὶ οὐδὲν ἦν τῇ χειρὶ αὐτοῦ καὶ οὐκ ἀπήγγειλεν τῷ πατρὶ αὐτοῦ οὐδὲ τῇ μητρὶ ἂν ἐποίησεν⁷ καὶ κατέβησαν καὶ ἐλάλησαν τῇ γυναικὶ καὶ ἤρεσεν ἐνώπιον Σαμψων⁸ καὶ ἐπέστρεψεν μεθ’ ἡμέρας λαβεῖν αὐτὴν καὶ ἔξεκλινεν ἴδειν τὸ πτῶμα τοῦ λέοντος καὶ ἴδου συστροφὴ μελισσῶν ἐν τῷ στόματι τοῦ λέοντος καὶ μέλι ἦν⁹ καὶ ἔξειλεν αὐτὸς εἰς τὸ στόμα αὐτοῦ καὶ ἐπορεύθη πορεύμενος καὶ ἔσθων καὶ ἐπορεύθη πρὸς τὸν πατέρα αὐτοῦ καὶ πρὸς τὴν μητέρα αὐτοῦ καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς καὶ ἔφαγον καὶ οὐκ ἀπήγγειλεν αὐτοῖς ὅτι ἐκ τῆς ἔξεως¹⁷⁰ τοῦ λέοντος ἔξειλεν τὸ μέλι¹⁰ καὶ κατέβη ὁ πατὴρ αὐτοῦ πρὸς τὴν γυναῖκα καὶ ἐποίησεν ἐκεῖ Σαμψων πότον ἡμέρας ἐπτά ὅτι οὕτως ἐποίουν οἱ νεανίσκοι¹¹ καὶ ἐγένετο ἐν τῷ φοβεῖσθαι αὐτοὺς αὐτὸν προσκατέστησαν¹⁷¹ αὐτῷ ἑταίρους τριάκοντα καὶ ἡσαν μετ’ αὐτοῦ¹² καὶ εἶπεν αὐτοῖς Σαμψων προβαλώ ὑμῖν πρόβλημα καὶ ἐὰν ἀπαγγείλητε μοι τὸ πρόβλημα ἐν ταῖς ἐπταὶ ἡμέραις τοῦ πότου δώσω ὑμῖν τριάκοντα σινδόνας¹⁷² καὶ τριάκοντα στολάς¹⁷³ ¹³ καὶ ἐὰν μὴ δυνασθῆτε ἀπαγγεῖλαί μοι καὶ δώσετε ὑμεῖς ἐμοὶ τριάκοντα σινδόνας καὶ τριάκοντα στολάς ἵματίων καὶ εἶπαν αὐτῷ προβαλοῦ τὸ πρόβλημά σου καὶ ἀκουσόμεθα αὐτοῦ¹⁴ καὶ εἶπεν αὐτοῖς ἐκ τοῦ ἔσθοντος ἐξῆλθεν βρῶσις καὶ ἐξ ἰσχυροῦ ἐξῆλθεν γλυκύ καὶ οὐκ ἡδυνάσθησαν ἀπαγγεῖλαι τὸ πρόβλημα ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας¹⁵ καὶ ἐγένετο ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ τετάρτῃ καὶ εἶπαν τῇ γυναικὶ Σαμψων ἀπάτησον δὴ τὸν ἄνδρα σου καὶ ἀπαγγειλάτω σοι τὸ πρόβλημα μήποτε ἐμπυρίσωμέν σε καὶ τὸν οἶκον τοῦ πατρός σου ἐν πυρὶ ἡ πτωχεῦσαι ἐκαλέσατε ἡμᾶς¹⁶ καὶ ἔκλαυσεν ἡ γυνὴ Σαμψων ἐπ’ αὐτὸν καὶ εἶπεν αὐτῷ μεμίσηκάς με καὶ οὐκ ἡγάπηκάς με ὅτι τὸ πρόβλημα ὃ προεβάλου τοῖς υἱοῖς τοῦ λαοῦ μου κάμοι οὐκ ἀπήγγειλας αὐτό καὶ εἶπεν αὐτῇ Σαμψων ἴδου τῷ πατρὶ μου καὶ τῇ μητρὶ μου οὐκ ἀπήγγειλα αὐτό καὶ σοὶ ἀπαγγελῶ¹⁷ καὶ ἔκλαυσεν ἐπ’ αὐτὸν ἐπὶ τὰς ἐπτὰς ἡμέρας ἐν αἷς ἦν αὐταῖς ὁ πότος καὶ ἐγένετο ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἐβδόμῃ καὶ ἀπήγγειλεν αὐτῇ ὅτι παρηνώχλησεν αὐτόν καὶ αὐτὴ ἀπήγγειλεν τοῖς υἱοῖς τοῦ λαοῦ αὐτῆς¹⁸ καὶ εἶπαν αὐτῷ οἱ ἄνδρες τῆς πόλεως ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἐβδόμῃ πρὶν δῦναι τὸν ἥλιον τί γλυκύτερον μέλιτος καὶ τί ἰσχυρότερον λέοντος καὶ

¹⁶⁹ lo ridusse in pezzi

¹⁷⁰ spoglie

¹⁷¹ posero accanto

¹⁷² camicie

¹⁷³ vesti di sopra

εἶπεν αὐτοῖς Σαμψων εἰ μὴ κατεδαμάσατέ¹⁷⁴ μου τὴν δάμαλιν οὐκ ἀν εὔρετε τὸ πρόβλημά μου¹⁹ καὶ κατεύθυνεν ἐπ' αὐτὸν πνεῦμα κυρίου καὶ κατέβη εἰς Ἀσκαλῶνα καὶ ἔπαισεν ἐκεῖθεν τριάκοντα ἄνδρας καὶ ἔλαβεν τὰς στολὰς αὐτῶν καὶ ἔδωκεν τοῖς ἀπαγγείλασιν τὸ πρόβλημα καὶ ἐθυμώθη ὁργῇ Σαμψων καὶ ἀνέβη εἰς τὸν οἶκον τοῦ πατρὸς αὐτοῦ²⁰ καὶ συνώκησεν ἡ γυνὴ Σαμψων τῷ νυμφαγωγῷ αὐτοῦ ὃς ἦν ἐταῖρος αὐτοῦ

Vendetta di Sansone (15,1-8)

15:1 καὶ ἐγένετο μεθ' ἡμέρας ἐν ἡμέραις θερισμοῦ πυρῶν καὶ ἐπεσκέψατο Σαμψων τὴν γυναῖκα αὐτοῦ φέρων ἔριφον αἰγῶν καὶ εἶπεν εἰσελεύσομαι πρὸς τὴν γυναῖκά μου εἰς τὸν κοιτῶνα καὶ οὐκ ἀφῆκεν αὐτὸν ὁ πατὴρ αὐτῆς εἰσελθεῖν πρὸς αὐτήν² καὶ εἶπεν ὁ πατὴρ αὐτῆς εἴπας εἶπα ὅτι μισῶν ἐμίσησας αὐτήν καὶ ἔδωκα αὐτὴν τῷ συνεταίρῳ σου οὐκ ἴδοιν ἡ ἀδελφὴ αὐτῆς ἡ νεωτέρα κρείσσων αὐτῆς ἔστιν ἔστω δή σοι ἀντὶ αὐτῆς³ καὶ εἶπεν αὐτῷ Σαμψων ἀθῷός εἰμι τὸ ἄπαξ ἀπὸ τῶν ἀλλοφύλων ὅτι ἐγὼ ποιῶ μεθ' ὑμῶν κακά⁴ καὶ ἐπορεύθη Σαμψων καὶ συνέλαβεν τριακοσίας ἀλώπεκας καὶ ἔλαβεν λαμπάδας καὶ συνέδησεν κέρκον¹⁷⁵ πρὸς κέρκον καὶ ἔθηκεν λαμπάδα μίαν ἀνὰ μέσον τῶν δύο κέρκων ἐν τῷ μέσῳ⁵ καὶ ἐξῆψεν πῦρ ἐν ταῖς λαμπάσιν καὶ ἐξαπέστειλεν εἰς τὰ δράγματα¹⁷⁶ τῶν ἀλλοφύλων καὶ ἐνεπύρισεν τοὺς στάχυας καὶ τὰ προτεθερισμένα¹⁷⁷ ἀπὸ στοιβῆς¹⁷⁸ καὶ ἔως ἔστωτος¹⁷⁹ καὶ ἔως ἀμπελῶνος καὶ ἐλαίας⁶ καὶ εἶπαν οἱ ἀλλόφυλοι τίς ἐποίησεν ταῦτα καὶ εἶπαν Σαμψων ὁ γαμβρὸς τοῦ Θαμναθαίου ὅτι ἔλαβεν τὴν γυναῖκα αὐτοῦ καὶ ἔδωκεν αὐτὴν τῷ συνεταίρῳ αὐτοῦ καὶ ἀνέβησαν οἱ ἀλλόφυλοι καὶ ἐνεπύρισαν τὴν οἰκίαν τοῦ πατρὸς αὐτῆς καὶ αὐτὴν καὶ τὸν πατέρα αὐτῆς ἐν πυρὶ⁷ καὶ εἶπεν αὐτοῖς Σαμψων ἐὰν ποιήσῃτε οὕτως οὐκ εὐδοκήσω ἀλλὰ τὴν ἐκδίκησίν μου ἐξ ἐνὸς καὶ ἐκάστου ὑμῶν ποιήσομαι⁸ καὶ ἐπάταξεν αὐτοὺς ἐπὶ μηρὸν¹⁸⁰ πληγὴν μεγάλην καὶ κατέβη καὶ κατώκει παρὰ τῷ χειμάρρῳ ἐν τῷ σπηλαίῳ Ήταμ

Vittoria di Sansone con la mascella d'asino (15,9-20)

15:9 καὶ ἀνέβησαν οἱ ἀλλόφυλοι καὶ παρενεβάλοσαν ἐπὶ τὸν Ιουδαν καὶ ἐξερρίφησαν¹⁸¹ ἐν Λεχι¹⁰ καὶ εἶπαν αὐτοῖς πᾶς ἀνὴρ Ιουδα ἵνα τί ἀνέβητε ἐφ' ἡμᾶς καὶ εἶπαν οἱ ἀλλόφυλοι δῆσαι τὸν Σαμψων καὶ ποιῆσαι αὐτῷ ὃν τρόπον ἐποίησεν ἡμῖν¹¹ καὶ κατέβησαν τρεῖς χιλιάδες ἄνδρων ἐξ Ιουδα ἐπὶ τὴν ὁπὴν¹⁸² τῆς πέτρας Ήταμ καὶ εἶπαν πρὸς Σαμψων οὐκ οἶδας ὅτι ἄρχουσιν ὑμῶν οἱ ἀλλόφυλοι καὶ ἵνα τί ταῦτα ἐποίησας ἡμῖν καὶ εἶπεν αὐτοῖς Σαμψων καθὼς ἐποίησαν ἡμῖν οὕτως ἐποίησα αὐτοῖς¹² καὶ εἶπαν αὐτῷ τοῦ δῆσαι σε κατέβημεν καὶ παραδοῦναί σε εἰς χεῖρας ἀλλοφύλων καὶ εἶπεν αὐτοῖς Σαμψων ὅμοσατέ μοι μὴ ἀποκτεῖναί με ὑμεῖς καὶ παράδοτέ με αὐτοῖς μήποτε ἀπαντήσῃτε ὑμεῖς ἐν ἐμοί¹⁸³¹³ καὶ ὥμοσαν αὐτῷ λέγοντες οὐχί ἀλλὰ δεσμῷ δῆσομέν σε καὶ παραδώσομέν σε εἰς χεῖρας αὐτῶν θανάτῳ δὲ οὐ θανατώσομέν σε καὶ ἔδησαν αὐτὸν δύο καλωδίοις¹⁸⁴ καινοῖς καὶ ἀνήγαγον αὐτὸν ἐκ τῆς πέτρας¹⁴ καὶ αὐτὸς ἥλθεν ἔως Σιαγόνος¹⁸⁵ καὶ οἱ ἀλλόφυλοι ἤλαλαξαν¹⁸⁶ εἰς ἀπάντησιν αὐτοῦ καὶ ἔδραμον εἰς συνάντησιν αὐτοῦ καὶ κατηύθυνεν ἐπ' αὐτὸν πνεῦμα κυρίου καὶ ἐγένοντο τὰ καλώδια τὰ ἐν τοῖς βραχίοσιν αὐτοῦ ὧσεὶ στιππύον¹⁸⁷ ἡνίκα ἀν ὁσφρανθῆ πυρός καὶ διελύθησαν οἱ δεσμοὶ ἀπὸ τῶν βραχιόνων αὐτοῦ¹⁵ καὶ

¹⁷⁴ n'aviez dompté

¹⁷⁵ coda

¹⁷⁶ messi

¹⁷⁷ quanto era stato mietuto prima

¹⁷⁸ covone

¹⁷⁹ il grano ancora in piedi

¹⁸⁰ coscia

¹⁸¹ e furono rigettati. Verbo che anticipa al lettore la vittoria riportata da Sansone su di loro.

¹⁸² apertura

¹⁸³ e consegnatemi a loro affinché non v'imbattiate voi in me

¹⁸⁴ corde

¹⁸⁵ Mascella

¹⁸⁶ gettarono grida

¹⁸⁷ stoppa

εὗρεν σιαγόνα ὄνου ἐρριμμένην ἐν τῇ ὀδῷ καὶ ἔξετεινεν τὴν χεῖρα αὐτοῦ καὶ ἔλαβεν αὐτὴν καὶ ἐπάταξεν ἐν αὐτῇ χιλίους ἄνδρας¹⁶ καὶ εἶπεν Σαμψων ἐν σιαγόνι ὄνου ἐξαλείφων ἔξήλειψα αὐτούς¹⁸⁸ ὅτι ἐν σιαγόνι ὄνου ἐπάταξα χιλίους ἄνδρας¹⁷ καὶ ἐγένετο ἡνίκα συνετέλεσεν λαλῶν καὶ ἐρριψεν τὴν σιαγόνα ἀπὸ τῆς χειρὸς αὐτοῦ καὶ ἐκάλεσεν τὸν τόπον ἐκεῖνον Ἀναίρεσις σιαγόνος¹⁸⁹¹⁸ καὶ ἐδίψησεν σφόδρα καὶ ἐβόησεν πρὸς κύριον καὶ εἶπεν σὺ ἔδωκας ἐν χειρὶ τοῦ δούλου σου τὴν σωτηρίαν τὴν μεγάλην ταύτην καὶ νῦν ἀποθανοῦμαι ἐν δίψῃ καὶ ἐμπεσοῦμαι ἐν χειρὶ τῶν ἀπεριτμήτων¹⁹ καὶ ἥνοιξεν ὁ θεὸς τὸ τραῦμα τῆς σιαγόνος¹⁹⁰ καὶ ἐξῆλθεν ἐξ αὐτοῦ ὕδατα καὶ ἔπιεν καὶ ἐπέστρεψεν τὸ πνεῦμα αὐτοῦ ἐν αὐτῷ καὶ ἀνέψυξεν¹⁹¹ διὰ τοῦτο ἐκλήθη τὸ ὄνομα αὐτῆς Πηγὴ ἐπίκλητος σιαγόνος¹⁹² ἔως τῆς ἡμέρας ταύτης²⁰ καὶ ἐκρινεν τὸν Ισραὴλ ἐν ἡμέραις ἀλλοφύλων ἔτη εἴκοσι

Sansone a Gaza (16,1-3)

^{16:1} καὶ ἐπορεύθη Σαμψων ἐκεῖθεν εἰς Γάζαν καὶ εἶδεν ἐκεῖ γυναῖκα πόρινην καὶ εἰσῆλθεν πρὸς αὐτήν² καὶ ἀπηγγέλη τοῖς Γαζαίοις λέγοντες ἡκει Σαμψων ἐνταῦθα καὶ ἐκύκλωσαν καὶ ἐνήρευσαν αὐτὸν ὅλην τὴν νύκτα ἐπὶ τῆς πύλης τῆς πόλεως καὶ ἐκώφευσαν¹⁹³ ὅλην τὴν νύκτα λέγοντες ἔως φωτὸς πρωὶ μείνωμεν καὶ ἀποκτείνωμεν αὐτὸν³ καὶ ἐκοιμήθη Σαμψων ἔως τοῦ μεσονυκτίου καὶ ἀνέστη περὶ τὸ μεσονύκτιον καὶ ἐπελάβετο τῶν θυρῶν τῆς πύλης τῆς πόλεως καὶ τῶν δύο σταθμῶν¹⁹⁴ καὶ ἀνεβάστασεν αὐτὰς σὺν τῷ μοχλῷ καὶ ἐπέθηκεν ἐπὶ τῷ ὄψιν αὐτοῦ καὶ ἀνήνεγκεν αὐτὰ ἐπὶ τὴν κορυφὴν τοῦ ὄρους ὃ ἐστιν ἐπὶ πρόσωπον Χεβρων καὶ ἔθηκεν αὐτὰ ἐκεῖ

Dalila (16,4-21)

^{16:4} καὶ ἐγένετο μετὰ ταῦτα καὶ ἤγαπησεν γυναῖκα ἐπὶ τοῦ χειμάρρου Σωρηχ καὶ ὄνομα αὐτῇ Δαλιλα⁵ καὶ ἀνέβησαν πρὸς αὐτὴν οἱ σατράπαι τῶν ἀλλοφύλων καὶ εἶπαν αὐτῇ ἀπάτησον αὐτὸν καὶ ἴδε ἐν τίνι ἡ ἰσχὺς αὐτοῦ ἐστιν ἡ μεγάλη καὶ ἐν τίνι δυνησόμεθα πρὸς αὐτὸν καὶ δῆσομεν αὐτὸν ὥστε ταπεινώσαι αὐτόν καὶ ἡμεῖς δώσομέν σοι ἀνὴρ χιλίους καὶ ἐκατὸν ἀργυρίου⁶ καὶ εἶπεν Δαλιλα πρὸς Σαμψων ἀνάγγειλόν μοι ἐν τίνι ἡ ἰσχὺς σου ἡ μεγάλη καὶ ἐν τίνι δεθῆσῃ τοῦ ταπεινωθῆναι σε⁷ καὶ εἶπεν πρὸς αὐτὴν Σαμψων ἐὰν δῆσωσίν με ἐν ἐπτὰ νευραῖς ὑγραῖς μὴ ἡρημωμέναις¹⁹⁵ καὶ ἀσθενήσω καὶ ἔσομαι ὡς εἰς τῶν ἀνθρώπων⁸ καὶ ἀνήνεγκαν αὐτῇ οἱ σατράπαι τῶν ἀλλοφύλων ἐπτὰ νευράς ὑγρὰς μὴ ἡρημωμέναις καὶ ἔδησεν αὐτὸν ἐν αὐταῖς⁹ καὶ τὸ ἔνεδρον αὐτοῦ ἐκάθητο ἐν τῷ ταμιείῳ καὶ εἶπεν πρὸς αὐτόν ἀλλόφυλοι ἐπὶ σέ Σαμψων καὶ διέρρηξεν τὰς νευράς ὃν τρόπουν διασπάται κλῶσμα τοῦ ἀποτινάγματος¹⁹⁶ ἐν τῷ ὄσφρανθῆναι πυρός καὶ οὐκ ἐγνώσθη ἡ ἰσχὺς αὐτοῦ¹⁰ καὶ εἶπεν Δαλιλα πρὸς Σαμψων ἵδον παρελογίσω¹⁹⁷ με καὶ ἐλάλησας πρὸς με ψευδῆ νῦν οὖν ἀνάγγειλον δή μοι ἐν τίνι δεθῆσῃ¹¹ καὶ εἶπεν πρὸς αὐτήν ἐὰν δεσμῷ δῆσωσίν με ἐν ἐπτὰ καλωδίοις¹⁹⁸ καινοῖς ἐν οἷς οὐκ ἐγενήθη ἔργον καὶ ἀσθενήσω καὶ ἔσομαι ὡς εἰς τῶν ἀνθρώπων¹² καὶ ἔλαβεν αὐτῷ Δαλιλα καλώδια καινὰ καὶ ἔδησεν αὐτὸν ἐν αὐτοῖς καὶ εἶπεν πρὸς αὐτόν οἱ ἀλλόφυλοι ἐπὶ σέ Σαμψων καὶ τὸ ἔνεδρον ἐκάθητο ἐν τῷ ταμιείῳ καὶ διέσπασεν αὐτὰ ἀπὸ τῶν βραχιόνων αὐτοῦ ὡς ῥάμμα¹⁹⁹

¹³ καὶ εἶπεν Δαλιλα πρὸς Σαμψων ἔως νῦν παρελογίσω με καὶ ἐλάλησας πρὸς με ψευδῆ ἀνάγγειλον δή μοι ἐν τίνι δεθῆσῃ²⁰⁰ καὶ εἶπεν πρὸς αὐτὴν ἐὰν ὑφάνης τὰς ἐπτὰ σειρὰς²⁰¹ τῆς

¹⁸⁸ li ho pienamente spazzati

¹⁸⁹ Distruzione della mascella

¹⁹⁰ l'apertura, la rottura, della mascella

¹⁹¹ si rianimò

¹⁹² Fonte soprannominata della mascella

¹⁹³ fecero silenzio

¹⁹⁴ montanti

¹⁹⁵ danneggiate

¹⁹⁶ il filo di burro

¹⁹⁷ mi hai messo nell'errore

¹⁹⁸ corde

¹⁹⁹ couture

²⁰⁰ in che cosa sei legato

κεφαλῆς μου μετὰ τοῦ διάσματος²⁰² καὶ ἐγκρούσης ἐν τῷ πασσάλῳ εἰς τὸν τοῖχον καὶ ἔσομαι
 ἀσθενῆς ως εἰς τῶν ἀνθρώπων¹⁴ καὶ ἐκοίμισεν αὐτὸν Δαλιλα καὶ ἐδιάσπα²⁰³ τοὺς ἐπτὰ
 βοστρύχους²⁰⁴ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ μετὰ τῆς ἐκτάσεως²⁰⁵ καὶ κατέκρουσεν²⁰⁶ ἐν τοῖς πασσάλοις
 εἰς τὸν τοῖχον καὶ εἶπεν πρὸς αὐτόν οἱ ἀλλόφυλοι ἐπὶ σέ Σαμψων καὶ ἐξηγέρθη ἐκ τοῦ ὑπου
 αὐτοῦ καὶ ἔξεσπασεν τοὺς πασσάλους σὺν τῷ ὑφάσματι²⁰⁷ ἐκ τοῦ τοίχου καὶ τὸ δίασμα²⁰⁸ καὶ
 οὐκ ἐγνώσθη ἡ ἴσχυς αὐτοῦ¹⁵ καὶ εἶπεν πρὸς αὐτὸν Δαλιλα πῶς ἐρεῖς ἡγάπηκά σε καὶ ἡ καρδία
 σου οὐκ ἔστιν μετ' ἐμοῦ τοῦτο τρίτον παρελογίσω με καὶ οὐκ ἀπήγγειλάς μοι ἐν τίνι ἡ ἴσχυς σου
 ἡ μεγάλη¹⁶ καὶ ἐγένετο ὅτε κατειργάσατο αὐτὸν τοῖς λόγοις αὐτῆς ὅλην τὴν νύκτα καὶ
 παρημώχλησεν²⁰⁹ αὐτόν καὶ ὠλιγοψύχησεν ἔως εἰς θάνατον¹⁷ καὶ ἀπήγγειλεν αὐτῇ πάντα τὰ ἀπὸ
 καρδίας αὐτοῦ καὶ εἶπεν αὐτῇ ξυρὸν οὐκ ἀναβήσεται ἐπὶ τὴν κεφαλήν μου ὅτι ναζιραῖος θεοῦ ἐγώ
 εἰμι ἐκ κοιλίας μητρός μου καὶ ἐὰν ξυρήσωμαι ἀποστήσεται ἀπ' ἐμοῦ ἡ ἴσχυς μου καὶ ἀσθενήσω
 καὶ ἔσομαι κατὰ πάντας τοὺς ἀνθρώπους¹⁸ καὶ εἶδεν Δαλιλα ὅτι ἀνήγγειλεν αὐτῇ πάντα τὰ ἀπὸ
 καρδίας αὐτοῦ καὶ ἀπέστειλεν καὶ ἐκάλεσεν πάντας τοὺς σατράπας τῶν ἀλλοφύλων λέγουσα
 ἀνάβητε τὸ ἄπαξ ὅτι ἀνήγγειλέν μοι πᾶσαν τὴν καρδίαν αὐτοῦ καὶ ἀνέβησαν πρὸς αὐτήν πᾶσαι αἱ
 σατραπίαι τῶν ἀλλοφύλων καὶ ἥνεγκαν τὸ ἀργύριον ἐν ταῖς χερσὶν αὐτῶν¹⁹ καὶ ἐκοίμισεν αὐτὸν
 ἀνὰ μέσον τῶν γονάτων αὐτῆς καὶ ἐκάλεσεν τὸν κουρέα καὶ ἔξύρησεν τοὺς ἐπτὰ βοστρύχους τῆς
 κεφαλῆς αὐτοῦ καὶ ἥρξατο ταπεινούσθαι καὶ ἀπέστη ἡ ἴσχυς αὐτοῦ ἀπ' αὐτοῦ²⁰ καὶ εἶπεν αὐτῷ
 Δαλιλα οἱ ἀλλόφυλοι ἐπὶ σέ Σαμψων καὶ ἐξηγέρθη ἐκ τοῦ ὑπου αὐτοῦ καὶ εἶπεν ἔξελεύσομαι καὶ
 ποιήσω καθὼς ἀεὶ καὶ ἀποτινάξομαι²¹⁰ καὶ αὐτὸς οὐκ ἔγνω ὅτι κύριος ἀπέστη ἀπ' αὐτοῦ²¹ καὶ
 ἐπελάβοιτο αὐτοῦ οἱ ἀλλόφυλοι καὶ ἐξώρυξαν τοὺς ὁφθαλμοὺς αὐτοῦ καὶ κατήγαγον αὐτὸν εἰς
 Γάζαι καὶ ἔδησαν αὐτὸν ἐν πέδαις χαλκαῖς καὶ ἦν ἀλήθων ἐν οἴκῳ τῆς φυλακῆς²² καὶ ἥρξατο ἡ
 θρὶξ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ ἀνατεῖλαι ἥνικα ἔξυρήθη^{211 23} καὶ οἱ σατράπαι τῶν ἀλλοφύλων
 συνήχθησαν τοῦ θύσαι μεγάλην Δαγων τῷ θεῷ αὐτῶν καὶ τοῦ εὑφρανθῆναι καὶ εἶπαν
 παρέδωκεν ὁ θεὸς ἡμῶν ἐν χειρὶ ἡμῶν Σαμψων τὸν ἔχθρὸν ἡμῶν²⁴ καὶ εἶδεν αὐτὸν ὁ λαὸς καὶ
 ἥνεσαν τοὺς θεοὺς αὐτῶν καὶ εἶπαν παρέδωκεν ὁ θεὸς ἡμῶν τὸν ἔχθρὸν ἡμῶν ἐν χειρὶ ἡμῶν καὶ
 τὸν ἔξερημουντα τὴν γῆν ἡμῶν ὅστις ἐπλήθυνεν τοὺς τραυματίας ἡμῶν²⁵ καὶ ἐγένετο ὅτε
 ἥγαθύνθη ἡ καρδία αὐτῶν καὶ εἶπαν καλέσατε τὸν Σαμψων ἐξ οἴκου φυλακῆς καὶ παιξάτω
 ἐνώπιον ἡμῶν καὶ ἐκάλεσαν τὸν Σαμψων ἐξ οἴκου τῆς φυλακῆς καὶ ἐνέπαιξον²¹² αὐτῷ καὶ
 ἔστησαν αὐτὸν ἀνὰ μέσον τῶν δύο στύλων²⁶ καὶ εἶπεν Σαμψων πρὸς τὸ παιδάριον τὸν
 χειραγωγοῦντα αὐτόν ἐπανάπαυσόν με δὴ καὶ ποίησον ψηλαφῆσάί με ἐπὶ τοὺς στύλους ἐφ' ὧν ὁ
 οἴκος ἐπεστήρικται ἐπ' αὐτῶν καὶ ἐπιστηρίσομαι ἐπ' αὐτούς ὁ δὲ παῖς ἐποίησεν οὕτως²⁷ ὁ δὲ
 οἴκος ἦν πλήρης ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν καὶ ἐκεῖ πάντες οἱ σατράπαι τῶν ἀλλοφύλων καὶ ἐπὶ τοῦ
 δώματος ὡσεὶ τρισχίλιοι ἄνδρες καὶ γυναικες ἐμβλέποντες ἐμπαιζόμενον τὸν Σαμψων²⁸ καὶ
 ἐβόησεν Σαμψων πρὸς κύριον καὶ εἶπεν κύριε κύριε μνήσθητί μου καὶ ἐνίσχυσόν με δὴ πλὴν ἔτι
 τὸ ἄπαξ τοῦτο καὶ ἐκδικήσω ἐκδίκησιν μίαν ἀντὶ τῶν δύο ὁφθαλμῶν μου ἐκ τῶν ἀλλοφύλων²⁹
 καὶ περιέλαβεν Σαμψων τοὺς δύο στύλους τοὺς μέσους ἐφ' ὧν ὁ οἴκος ἐπεστήρικτο ἐπ' αὐτῶν καὶ
 ἐπεστηρίσατο ἐπ' αὐτοῖς ἔνα ἐν τῇ δεξιᾷ αὐτοῦ καὶ ἔνα ἐν τῇ ἀριστερᾷ αὐτοῦ³⁰ καὶ εἶπεν Σαμψων
 ἀποθανέτω ἡ ψυχή μου μετὰ τῶν ἀλλοφύλων καὶ ἐκλινεῖν ἐν ἴσχυΐ²¹³ καὶ ἐπεσεν ὁ οἴκος ἐπὶ τοὺς
 σατράπας καὶ ἐπὶ πάντα τὸν λαὸν τὸν ἐν αὐτῷ καὶ ἐγένοντο οἱ τεθνηκότες οὓς ἐθανάτωσεν
 Σαμψων ἐν τῷ θανάτῳ αὐτοῦ πλείους ὑπὲρ οὓς ἐθανάτωσεν ἐν τῇ ζωῇ αὐτοῦ³¹ καὶ κατέβησαν οἱ

²⁰¹ trecce

²⁰² prendendole come catena (BA)

²⁰³ et le monta en chaîne

²⁰⁴ boccoli

²⁰⁵ tendendoli

²⁰⁶ inchiodò

²⁰⁷ tessitura

²⁰⁸ catena

²⁰⁹ lo straziò

²¹⁰ Je me dégagerai

²¹¹ dopo che era stato rasato

²¹² deridevano

²¹³ e si inclinò con forza

ἀδελφοὶ αὐτοῦ καὶ πᾶς ὁ οἶκος τοῦ πατρὸς αὐτοῦ καὶ ἔλαβον αὐτὸν καὶ ἀνέβησαν καὶ ἔθαψαν αὐτὸν ἀνὰ μέσον Σαραα καὶ ἀνὰ μέσον Εσθαολ ἐν τῷ τάφῳ Μανωε τοῦ πατρὸς αὐτοῦ καὶ αὐτὸς ἔκρινεν τὸν Ισραὴλ ἔικοσι ἔτη

Fondazione del santuario di Dan (17-18)

Il santuario privato di Mika (17,1-6)

17:1 καὶ ἐγένετο ἀνὴρ ἐξ ὄρους Εφραὶμ καὶ ὄνομα αὐτῷ Μιχα² καὶ εἶπεν τῇ μητρὶ αὐτοῦ χιλίους καὶ ἑκατὸν ἀργυρίου τοὺς λημφθέντας σοι καὶ ἔξωρκισας καὶ εἶπας ἐν τοῖς ὡσίν μου ἵδού τὸ ἀργύριον παρ' ἐμοὶ ἐγὼ ἔλαβον αὐτό καὶ εἶπεν ἡ μήτηρ αὐτοῦ εὐλογημένος ὁ υἱός μου τῷ κυρίῳ³ καὶ ἀπέδωκεν τοὺς χιλίους καὶ ἑκατὸν τοῦ ἀργυρίου τῇ μητρὶ αὐτοῦ καὶ εἶπεν ἡ μήτηρ αὐτοῦ ἀγιασμῷ ἥγιασα τὸ ἀργύριον τῷ κυρίῳ ἐκ τῆς χειρός μου κατὰ μόνας²¹⁴ τοῦ ποιῆσαι γλυπτὸν καὶ χωνευτόν²¹⁵ καὶ νῦν ἐπιστρέψω αὐτά σοι καὶ ἀποδώσω σοι αὐτό⁴ καὶ ἀπέδωκεν τὸ ἀργύριον τῇ μητρὶ αὐτοῦ καὶ ἔλαβεν ἡ μήτηρ αὐτοῦ διακοσίους τοῦ ἀργυρίου καὶ ἔδωκεν αὐτὸν τῷ χωνευτῇ καὶ ἐποίησεν αὐτὸν γλυπτὸν καὶ χωνευτόν καὶ ἐγένετο ἐν τῷ οἴκῳ Μιχα⁵ καὶ ὁ ἀνὴρ Μιχα αὐτῷ οἶκος θεοῦ καὶ ἐποίησεν εφουδ καὶ θεραφιν καὶ ἐνέπλησεν τὴν χεῖρα ἐνὸς τῶν υἱῶν αὐτοῦ καὶ ἐγενήθη αὐτῷ εἰς ιερέα⁶ ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις οὐκ ἦν βασιλεὺς ἐν Ισραὴλ ἀνὴρ τὸ ἀγαθὸν ἐν ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ ἐποίει

Un Levita diviene sacerdote nel santuario di Mika (17,7-13)

17:7 καὶ ἐγένετο παιδάριον ἐκ Βηθλεὲμ δήμου Ιουδα ἐκ τῆς συγγενείας Ιουδα καὶ αὐτὸς Λευίτης καὶ αὐτὸς παρώκει ἐκεῖ⁸ καὶ ἐπορεύθη ὁ ἀνὴρ ἐκ τῆς πόλεως Ιουδα ἐκ Βηθλεὲμ παροικεῖν οὐ ἐὰν εὔρῃ καὶ ἐγενήθη εἰς ὄρος Εφραὶμ ἔως οἴκου Μιχα τοῦ ποιῆσαι τὴν ὁδὸν αὐτοῦ⁹ καὶ εἶπεν αὐτῷ Μιχα πόθεν ἔρχῃ καὶ εἶπεν πρὸς αὐτόν Λευίτης ἐγὼ εἰμι ἐκ Βηθλεὲμ Ιουδα καὶ ἐγὼ πορεύομαι παροικεῖν οὐ ἐὰν εὕρω¹⁰ καὶ εἶπεν αὐτῷ Μιχα κάθου μετ' ἐμοῦ καὶ γενοῦ μοι εἰς πατέρα καὶ εἰς ιερέα καὶ ἐγὼ δώσω σοι δέκα ἀργυρίου εἰς ἡμέρας καὶ ζεῦγος ἴματίων καὶ τὰ πρὸς τὸ ζῆν σου καὶ ἐπορεύθη ὁ Λευίτης¹¹ καὶ ἤρξατο παροικεῖν παρὰ τῷ ἀνδρὶ καὶ ἐγενήθη αὐτῷ τὸ παιδάριον ὃς εῖς τῶν υἱῶν αὐτοῦ¹² καὶ ἐνέπλησεν Μιχα τὴν χεῖρα τοῦ Λευίτου καὶ ἐγενήθη αὐτῷ τὸ παιδάριον εἰς ιερέα καὶ ἦν ἐν τῷ οἴκῳ Μιχα¹³ καὶ εἶπεν Μιχα νῦν ἔγνων ὅτι ἥγαθοποίησέν με κύριος ὅτι ἐγενήθη μοι ὁ Λευίτης εἰς ιερέα

I Daniti alla ricerca di un territorio verso nord (18,1-10)

18:1 ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις οὐκ ἦν βασιλεὺς ἐν Ισραὴλ καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἐζήτει ἡ φυλὴ τοῦ Δαν ἑαυτῇ κλητρονομίαν τοῦ κατοικεῖν ὅτι οὐκ ἔπεσεν αὐτῇ ἔως τῶν ἡμερῶν ἐκείνων ἐν μέσῳ φυλῶν Ισραὴλ κλητρονομίᾳ² καὶ ἐξαπέστειλαν οἱ υἱοὶ Δαν ἐκ τῶν συγγενειῶν²¹⁶ αὐτῶν πέντε ἄνδρας ἀπὸ μέρους αὐτῶν²¹⁷ υἱοὺς δυνάμεως ἐκ Σαραα καὶ Εσθαολ τοῦ κατασκέψασθαι τὴν γῆν καὶ ἐξιχνιάσαι αὐτὴν καὶ εἶπαν πρὸς αὐτούς πορεύεσθε καὶ ἐξεραυνήσατε τὴν γῆν καὶ παρεγένοντο εἰς ὄρος Εφραὶμ ἔως οἴκου Μιχα καὶ κατέπαυσαν ἐκεῖ³ αὐτῶν ὄντων παρὰ τῷ οἴκῳ Μιχα καὶ αὐτοὶ ἐπέγνωσαν τὴν φωνὴν τοῦ παιδαρίου τοῦ νεωτέρου τοῦ Λευίτου²¹⁸ καὶ ἐξέκλιναν ἐκεῖ καὶ εἶπαν αὐτῷ τίς ἥγαγέν σε ὡδε καὶ τί ποιεῖς ἐνταῦθα καὶ τί σοι ἔστιν ὡδε⁴ καὶ εἶπεν πρὸς αὐτούς οὔτως καὶ οὕτως ἐποίησέν μοι Μιχα καὶ ἐμισθώσατό με καὶ ἐγενήθην αὐτῷ εἰς ιερέα⁵ αἱ εἶπαν αὐτῷ ἐπερώτησον δὴ ἐν τῷ θεῷ καὶ γνωσόμεθα εἰ κατευοδοῖ ἡ ὁδὸς ἡμῶν ἦν ἡμεῖς πορευόμεθα ἐπ' αὐτήν⁶ καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ ιερεὺς πορεύεσθε εἰς εἰρήνην ἐνώπιον κυρίου ἡ ὁδὸς ὑμῶν καθ' ἦν ὑμεῖς πορεύεσθε ἐν αὐτῇ⁷ καὶ ἐπορεύθησαν οἱ πέντε ἄνδρες καὶ

²¹⁴ da parte, avendoli messi da parte.

²¹⁵ un immagine intagliata e fusa. Probabilmente è un'immagine intagliata nel legno e ricoperta di placche di metallo (BA).

²¹⁶ dai loro clan

²¹⁷ dai loro ranghi

²¹⁸ Probabilmente hanno riconosciuto l'accento di un uomo del sud o piuttosto il cantilenare durante il culto (BA).

παρεγένοντο εἰς Λαισα καὶ εἶδον τὸν λαὸν τὸν κατοικοῦντα ἐν αὐτῇ καθήμενον ἐν ἐλπίδι²¹⁹ κατὰ τὴν σύγκρισιν τῶν Σιδωνίων ἡσυχάζοντας ἐν ἐλπίδι καὶ μὴ δυναμένους λαλῆσαι ρῆμα ὅτι μακράν εἰσιν ἀπὸ Σιδῶνος καὶ λόγος οὐκ ἦν αὐτοῖς μετὰ Συρίας⁸ καὶ παρεγένοντο οἱ πέντε ἄνδρες πρὸς τοὺς ἀδελφοὺς αὐτῶν εἰς Σαραα καὶ Εσθαολ καὶ ἔλεγον αὐτοῖς οἱ ἀδελφοὶ αὐτῶν τί ὑμεῖς κάθησθε⁹ καὶ εἶπαν ἀνάστητε καὶ ἀναβῶμεν ἐπ' αὐτούς ὅτι εἰσήλθαμεν καὶ ἐνεπειπατήσαμεν²²⁰ ἐν τῇ γῇ ἔως Λαισα καὶ εἴδομεν τὸν λαὸν τὸν κατοικοῦντα ἐν αὐτῇ ἐν ἐλπίδι κατὰ τὸ σύγκριμα τῶν Σιδωνίων καὶ μακράν ἀπέχοντες ἐκ Σιδῶνος καὶ λόγος οὐκ ἦν αὐτοῖς μετὰ Συρίας ἀλλὰ ἀνάστητε καὶ ἀναβῶμεν ἐπ' αὐτούς ὅτι εὑρήκαμεν τὴν γῆν καὶ ἵδοὺ ἀγαθὴ σφόδρα καὶ ὑμεῖς σιωπᾶτε μὴ ὀκνήσητε τοῦ πορευθῆναι τοῦ ἐλθεῖν καὶ κατακληρονομῆσαι τὴν γῆν¹⁰ ἡνίκα ἀν εἰσήλθητε ἥξετε πρὸς λαὸν πεποιθότα καὶ ἡ γῆ εὐρύχωρος ὅτι παρέδωκεν αὐτὴν ὁ θεὸς ἐν χειρὶ ὑμῶν τόπος οὐκ οὐκ ἔστιν ἐκεῖ ὑστέρημα παντὸς ρῆματος ὅσα ἐν τῇ γῇ²²¹

I Daniti rubano a Mika i suoi oggetti di culto e il suo sacerdote (18,11-26)

18:11 καὶ ἀπῆραν ἐκ συγγενείας τοῦ Δαν ἐκ Σαραα καὶ Εσθαολ ἔξακόσιοι ἄνδρες περιεζωσμένοι σκεύη πολεμικά¹² καὶ ἀνέβησαν καὶ παρενεβάλοσαν ἐν Καριαθιαριμ ἐν Ιουδα διὰ τοῦτο ἐκλήθη τῷ τόπῳ ἐκείνῳ Παρεμβολὴ Δαν ἔως τῆς ἡμέρας ταύτης ἵδον κατόπισθεν²²² Καριαθιαριμ¹³ παρῆλθαν ἐκεῖθεν καὶ ἥλθαν ἔως τοῦ ὄρους Εφραιμ καὶ ἥλθον ἔως οἴκου Μιχα¹⁴ καὶ ἀπεκρίθησαν οἱ πέντε ἄνδρες οἱ πορευόμενοι κατασκέψασθαι τὴν γῆν καὶ εἶπαν πρὸς τοὺς ἀδελφοὺς αὐτῶν εἰ οἴδατε ὅτι ἐν τοῖς οἴκοις τούτοις εφουδ καὶ θεραφιν καὶ γλυπτὸν καὶ χωνευτόν καὶ ινὴ γνώτε τί ποιήσετε¹⁵ καὶ ἔξεκλιναν ἐκεῖ καὶ εἰσήλθοσαν εἰς τὸν οἶκον τοῦ παιδαρίου τοῦ Λευίτου εἰς τὸν οἶκον Μιχα καὶ ἡσπάσαντο αὐτόν¹⁶ καὶ οἱ ἔξακόσιοι ἄνδρες περιεζωσμένοι σκεύη πολεμικὰ ἐστηλωμένοι²²³ παρὰ τὴν θύραν τοῦ πυλῶνος οἱ ἐκ τῶν οὐρανῶν Δαν¹⁷ καὶ ἀνέβησαν οἱ πέντε ἄνδρες οἱ πορευόμενοι κατασκέψασθαι τὴν γῆν ἐπελθόντες ἐκεῖ ἔλαβον τὸ γλυπτὸν καὶ τὸ εφουδ καὶ τὸ θεραφιν καὶ τὸ χωνευτόν καὶ ὁ ιερεὺς ἐστηλωμένος παρὰ τὴν θύραν τοῦ πυλῶνος καὶ οἱ ἔξακόσιοι ἄνδρες οἱ περιεζωσμένοι σκεύη πολεμικά¹⁸ καὶ οὗτοι εἰσῆλθον εἰς οἶκον Μιχα καὶ ἔλαβον τὸ γλυπτὸν καὶ τὸ εφουδ καὶ τὸ θεραφιν καὶ τὸ χωνευτόν καὶ εἶπεν πρὸς αὐτοὺς ὁ ιερεὺς τί ὑμεῖς ποιεῖτε¹⁹ καὶ εἶπαν πρὸς αὐτόν κώφευσον²²⁴ ἐπίθες τὴν χεῖρά σου ἐπὶ τὸ στόμα σου καὶ ἐλθὲ μεθ' ἡμῶν καὶ ἔσῃ ἡμῖν εἰς πατέρα καὶ εἰς ιερέα μὴ βέλτιον εἶναί σε ιερέα οἴκου ἀνδρὸς ἐνὸς ἢ γίνεσθαί σε ιερέα φυλῆς καὶ συγγενείας ἐν Ισραὴλ²⁰ καὶ ἡγαθύνθη²²⁵ ἡ καρδία τοῦ ιερέως καὶ ἔλαβεν τὸ εφουδ καὶ τὸ θεραφιν καὶ τὸ γλυπτὸν καὶ τὸ χωνευτόν καὶ εἰσῆλθεν ἐν μέσῳ τοῦ λαοῦ²¹ καὶ ἐπέστρεψαν καὶ ἀπῆλθαν καὶ ἔταξαν τὴν πανοικίαν καὶ τὴν κτῆσιν αὐτοῦ τὴν ἔνδοξον²²⁶ ἔμπροσθεν αὐτῶν²² αὐτῶν δὲ μεμακρυγότων ἀπὸ τοῦ οἴκου Μιχα καὶ ἵδον Μιχα καὶ οἱ ἄνδρες οἱ σὺν τῷ οἴκῳ μετὰ Μιχα ἔκραζον κατοπίσω οὐρανῷ Δαν²³ καὶ ἐπέστρεψαν οἱ οὐρανοὶ Δαν τὰ πρόσωπα αὐτῶν καὶ εἶπαν πρὸς Μιχα τί ἔστιν σοι ὅτι ἔκραξας²⁴ καὶ εἶπεν Μιχα ὅτι τὸ γλυπτόν μου ὃ ἐποίησα ἐμαυτῷ ἐλάβετε καὶ τὸν ιερέα καὶ ἀπῆλθατε καὶ τί ἔμοὶ ἔτι καὶ τί τοῦτο λέγετε μοι τί τοῦτο κράζεις²⁵ καὶ εἶπον πρὸς αὐτὸν οἱ οὐρανοὶ Δαν μὴ ἀκουσθήτω δὴ ἡ φωνὴ σου μεθ' ἡμῶν μήποτε ἀπαντήσωσιν ὑμῖν ἄνδρες κατώδυνοι ψυχῆ²²⁷ καὶ προσθήσεις τὴν ψυχήν σου καὶ τὴν ψυχήν τοῦ οἴκου σου²²⁸²⁶ καὶ ἐπορεύθησαν οἱ οὐρανοὶ Δαν εἰς τὴν ὁδὸν αὐτῶν καὶ εἶδεν Μιχα ὅτι ίσχυρότεροί εἰσιν αὐτοῦ καὶ ἔξενευσεν²²⁹ καὶ ἀνέστρεψεν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ

Presa di Lais e fondazione del santuario di Dan (18,27-31)

²¹⁹ in tutta sicurezza.

²²⁰ abbiamo camminato.

²²¹ un luogo dove non manca nessuno di quei beni, che sono sulla terra.

²²² dietro, cioè ad ovest.

²²³ si erano appostati

²²⁴ fa' silenzio.

²²⁵ si fece buono, si rallegrò

²²⁶ il suo bene prezioso

²²⁷ esasperati

²²⁸ lett.: e aggiungerai la tua anima e l'anima della tua casa *ai tuoi padri*, cioè morirai

²²⁹ voltò la sua testa.

18:27 καὶ αὐτὸὶ ἔλαβον ὅσα ἐποίησεν Μιχα καὶ τὸν Ἱερέα ὃς ἦν αὐτῷ καὶ ἥλθον ἔως Λαισα ἐπὶ λαὸν ἡσυχάζοντα καὶ πεποιθότα καὶ ἐπάταξαν αὐτὸὺς ἐν στόματι ῥομφαίας καὶ τὴν πόλιν ἐνέπρησαν²⁸ καὶ οὐκ ἔστιν ἔξαιρούμενος ὅτι μακράν ἔστιν ἀπὸ Σιδωνίων καὶ λόγος οὐκ ἔστιν αὐτοῖς μετὰ ἀνθρώπων καὶ αὐτὴ ἐν κοιλάδι ἥ ἔστιν τοῦ οἴκου Ρωβ καὶ ψικοδόμησαν τὴν πόλιν καὶ κατώκησαν ἐν αὐτῇ²⁹ καὶ ἐκάλεσαν τὸ ὄνομα τῆς πόλεως Δαν κατὰ τὸ ὄνομα τοῦ πατρὸς αὐτῶν ὃς ἐγενήθη τῷ Ισραὴλ καὶ ἦν Λαις ὄνομα τῇ πόλει τὸ πρότερον³⁰ καὶ ἀνέστησαν ἑαυτοῖς οἱ νιὸι τοῦ Δαν τὸ γλυπτὸν Μιχα καὶ Ιωναθαν υἱὸς Γηρσωμ υἱὸν Μωυσῆ αὐτὸς καὶ οἱ νιὸι αὐτοῦ ἥσαν ἵερεῖς τῇ φυλῇ Δαν ἔως τῆς ἡμέρας τῆς μετοικεσίας τῆς γῆς³¹ καὶ ἔταξαν ἑαυτοῖς τὸ γλυπτὸν Μιχα ὃ ἐποίησεν πάσας τὰς ἡμέρας ὅσας ἦν ὁ οἶκος τοῦ θεοῦ ἐν Σηλω

“Il Signore ha aperto una breccia tra le tribù d’Israele” (19-21)

Il crimine di Gabaa in Beniamino (19,1-30)

19:1 καὶ ἐγένετο ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις καὶ βασιλεὺς οὐκ ἦν Ισραὴλ καὶ ἐγένετο ἀνὴρ Λευίτης παροικῶν ἐν μηροῖς ὅρους Εφραὶμ καὶ ἔλαβεν ὃ ἀνὴρ ἑαυτῷ γυναῖκα παλλακὴν²³⁰ ἐκ Βηθλεὲμ Ιουδα² καὶ ὡργίσθη αὐτῷ ἡ παλλακὴ αὐτοῦ καὶ ἀπῆλθεν ἀπ’ αὐτοῦ εἰς τὸν οἶκον τοῦ πατρὸς αὐτῆς εἰς Βηθλεὲμ Ιουδα καὶ ἐγένετο ἐκεὶ ἡμέρας τετράμηνον³ καὶ ἀνέστη ὃ ἀνὴρ αὐτῆς καὶ ἐπορεύθη κατόπισθεν αὐτῆς τοῦ λαλῆσαι ἐπὶ τὴν καρδίαν αὐτῆς τοῦ διαλλάξαι²³¹ αὐτὴν ἑαυτῷ καὶ ἀπαγαγεῖν αὐτὴν πάλιν πρὸς αὐτόν καὶ τὸ παιδάριον αὐτοῦ μετ’ αὐτοῦ καὶ ζεῦγος ὑποζυγίων²³² καὶ ἐπορεύθη ἔως οἴκου τοῦ πατρὸς αὐτῆς καὶ εἶδεν αὐτὸν ὁ πατὴρ τῆς νεάνιδος καὶ παρῆν εἰς ἀπάντησιν αὐτοῦ⁴ καὶ εἰσήγαγεν αὐτὸν ὁ γαμβρὸς αὐτοῦ ὁ πατὴρ τῆς νεάνιδος καὶ ἐκάθισεν μετ’ αὐτοῦ ἡμέρας τρεῖς καὶ ἔφαγον καὶ ἔπιον καὶ ὕπνωσαν ἐκεῖ⁵ καὶ ἐγενήθη τῇ ἡμέρᾳ τῇ τετάρτῃ καὶ ὥρθησαν τὸ πρωὶ καὶ ἀνέστη τοῦ ἀπελθεῖν καὶ εἶπεν ὁ πατὴρ τῆς νεάνιδος πρὸς τὸν γαμβρὸν αὐτοῦ στήρισον τὴν καρδίαν σου κλάσματι ἄρτου καὶ μετὰ τοῦτο πορεύεσθε⁶ καὶ ἐκάθισαν καὶ ἔφαγον ἀμφότεροι ἐπὶ τὸ αὐτὸν καὶ ἔπιον καὶ εἶπεν ὁ πατὴρ τῆς νεάνιδος πρὸς τὸν ἄνδρα ἀρξάμενος αὐλίσθητι²³³ καὶ ἀγαθυνθήτω ἡ καρδία σου⁷ καὶ ἀνέστη ὃ ἀνὴρ ἀπελθεῖν καὶ ἐβιάσατο αὐτὸν ὁ γαμβρὸς αὐτοῦ καὶ πάλιν ηὐλίσθη ἐκεῖ⁸ καὶ ὥρθησεν τὸ πρωὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ πέμπτῃ τοῦ ἀπελθεῖν καὶ εἶπεν ὁ πατὴρ τῆς νεάνιδος στήρισον τὴν καρδίαν σου ἄρτῳ καὶ στρατεύθητι²³⁴ ἔως κλίνῃ ἡ ἡμέρα καὶ ἔφαγον καὶ ἔπιον ἀμφότεροι⁹ καὶ ἀνέστη ὃ ἀνὴρ τοῦ ἀπελθεῖν αὐτὸς καὶ ἡ παλλακὴ αὐτοῦ καὶ τὸ παιδάριον αὐτοῦ καὶ εἶπεν αὐτῷ ὃ γαμβρὸς αὐτοῦ ὁ πατὴρ τῆς νεάνιδος ἴδοιν δὴ εἰς ἐσπέραν κέκλικεν ἡ ἡμέρα κατάλισον ὥδε ἔτι σήμερον καὶ ἀγαθυνθήτω ἡ καρδία σου καὶ ὄρθριεῖτε αὔριον εἰς τὴν ὁδὸν ὑμῶν καὶ ἀπελεύσῃ εἰς τὸ σκήνωμά σου¹⁰ καὶ οὐκ ἡθέλησεν ὃ ἀνὴρ αὐλίσθηται καὶ ἀνέστη καὶ ἀπῆλθεν καὶ παρεγένοντο ἔως κατέναιντι Ιερουσαλημ καὶ μετ’ αὐτοῦ ζεῦγος ὑποζυγίων ἐπισεσαγμένων²³⁵ καὶ ἡ παλλακὴ αὐτοῦ μετ’ αὐτοῦ¹¹ ἔτι αὐτῶν ὄντων κατὰ Ιερουσαλημ καὶ ἡ ἡμέρα κεκλικυῖα σφόδρα καὶ εἶπεν τὸ παιδάριον πρὸς τὸν κύριον αὐτοῦ δεῦρο δὴ καὶ ἐκκλίνωμεν εἰς τὴν πόλιν τοῦ Ιερουσαλαίμ ταύτην καὶ αὐλίσθωμεν ἐν αὐτῇ¹² καὶ εἶπεν ὁ κύριος αὐτοῦ πρὸς αὐτόν οὐ μὴ ἐκκλίνω εἰς πόλιν ἀλλοτρίου ἢ οὐκ ἔστιν ἐκ τῶν υἱῶν Ισραὴλ καὶ παρελευσόμεθα ἔως Γαβαα¹³ καὶ εἶπεν τῷ παιδαρίῳ αὐτοῦ δεῦρο καὶ εἰσέλθωμεν εἰς ἔνα τῶν τόπων καὶ αὐλίσθωμεν ἐν Γαβαα ἥ ἐν Ραμα¹⁴ καὶ παρῆλθον καὶ ἀπῆλθον ἔδυ γὰρ ὁ ἥλιος ἔχόμενα τῆς Γαβαα ἥ ἔστιν τοῦ Βενιαμιν¹⁵ καὶ ἐξέκλιναν ἐκεῖ τοῦ εἰσελθεῖν καταλῦσαι ἐν Γαβαα καὶ εἰσῆλθον καὶ ἐκάθισαν ἐν τῇ πλατείᾳ τῆς πόλεως καὶ οὐκ ἔστιν ἀνὴρ ὁ συνάγων αὐτοὺς εἰς τὸν οἶκον καταλῦσαι¹⁶ καὶ ἴδοιν ἀνὴρ πρεσβύτης εἰσῆλθεν ἀπὸ τῶν ἔργων αὐτοῦ ἐκ τοῦ ἀγροῦ ἐσπέρας καὶ ὃ ἀνὴρ ἔξ ὅρους Εφραὶμ καὶ αὐτὸς παρώκει ἐν Γαβαα καὶ οἱ ἄνδρες τοῦ τόπου υἱοὶ Βενιαμιν¹⁷ καὶ ἀναβλέψας τοῖς ὄφθαλμοῖς

²³⁰ concubina.

²³¹ riconciliare

²³² bestie da soma.

²³³ deciditi di passare la notte.

²³⁴ fa il tuo servizio.

²³⁵ batées

εἶδεν τὸν ἄνδρα τὸν ὁδοιπόρον ἐν τῇ πλατείᾳ τῆς πόλεως καὶ εἶπεν ὁ ἀνὴρ ὁ πρεσβύτης ποῦ πορεύῃ καὶ πόθεν ἔρχῃ¹⁸ καὶ εἶπεν πρὸς αὐτὸν διαβαίνομεν ἡμεῖς ἐκ Βηθλεὲμ τῆς Ιουδαίας ἔως μηρῶν ὅρους τοῦ Εφραὶμ ἐγὼ δὲ ἐκεῖθέν εἰμι καὶ ἐπορεύθην ἔως Βηθλεὲμ Ιουδαίας καὶ εἰς τὸν οἶκόν μου ἐγὼ ἀποτρέχω καὶ οὐκ ἔστιν ἀνὴρ συνάγων με εἰς τὴν οἰκίαν¹⁹ καὶ γε ἄχυρα²³⁶ καὶ χορτάσματα ὑπάρχει τοῖς ὄνοις ἡμῶν καὶ γε ἄρτος καὶ οἶνος ὑπάρχει μοι καὶ τῇ δούλῃ σου καὶ τῷ παιδαρίῳ τοῖς δούλοις σου οὐκ ἔστιν ὑστέρημα παντὸς πράγματος²⁰ καὶ εἶπεν ὁ ἀνὴρ ὁ πρεσβύτης εἰρήνη σοι πλὴν πᾶν τὸ ὑστέρημά σου ἐπ' ἐμέ πλὴν ἐν τῇ πλατείᾳ μὴ καταλύσῃς²¹ καὶ εἰσήγαγεν αὐτὸν εἰς τὴν οἰκίαν αὐτοῦ καὶ παρέβαλεν τοῖς ὑποζυγίοις αὐτοῦ καὶ ἐνίψαντο τοὺς πόδας αὐτῶν καὶ ἔφαγον καὶ ἔπιον²² αὐτῶν δὲ ἀγαθυνθέντων τῇ καρδίᾳ αὐτῶν καὶ ἴδον οἱ ἄνδρες τῆς πόλεως υἱοὶ παρανόμων περιεκύλωσαν τὴν οἰκίαν καὶ ἔκρουσαν τὴν θύραν καὶ εἶπαν πρὸς τὸν ἄνδρα τὸν κύριον τῆς οἰκίας τὸν πρεσβύτην λέγοντες ἔξαγαγε τὸν ἄνδρα τὸν εἰσελθόντα εἰς τὴν οἰκίαν σου ἵνα γνῶμεν αὐτόν²³ καὶ ἔξῆλθεν πρὸς αὐτοὺς ὁ ἀνὴρ ὁ κύριος τῆς οἰκίας καὶ εἶπεν πρὸς αὐτούς μηδαμῶς ἀδελφοί μὴ πονηρεύσησθε δή μετὰ τὸ εἰσεληλυθέναι τὸν ἄνδρα τοῦτον εἰς τὴν οἰκίαν μου μὴ ποιήσητε τὴν ἀφροσύνην ταύτην²⁴ ἵδον ἡ θυγάτηρ μου ἡ παρθένος καὶ ἡ παλλακὴ αὐτοῦ ἔξαξω δὴ αὐτάς καὶ ταπεινώσατε αὐτάς καὶ ποιήσατε αὐταῖς τὸ ἀγαθὸν ἐν ὄφθαλμοῖς ὑμῶν καὶ τῷ ἀνδρὶ τούτῳ μὴ ποιήσητε τὸ ρῆμα τῆς ἀφροσύνης ταύτης²⁵ καὶ οὐκ ἥθλησαν οἱ ἄνδρες ἀκοῦσαι αὐτοῦ καὶ ἐπελάβετο ὁ ἀνὴρ τῆς παλλακῆς αὐτοῦ καὶ ἔξήγαγεν αὐτὴν πρὸς αὐτοὺς ἔξω καὶ ἔγνωσαν αὐτὴν καὶ ἐνέπαιξαν αὐτῇ ὅλην τὴν νύκταν ἔως τὸ πρωί καὶ ἔξαπέστειλαν αὐτὴν ἄμμα τῷ ἀναβαίνειν τὸν ὄρθρον²⁶ καὶ ἥλθεν ἡ γυνὴ τὸ πρὸς πρωὶ καὶ ἐπεσεν παρὰ τὴν θύραν τοῦ πυλῶνος τοῦ οἴκου τοῦ ἀνδρός οὗ ἦν ὁ κύριος αὐτῆς ἐκεῖ ἔως οὗ διέφαυσεν²⁷ καὶ ἀνέστη ὁ κύριος αὐτῆς τὸ πρωὶ καὶ ἤνοιξεν τὰς θύρας τοῦ οἴκου καὶ ἔξῆλθεν τοῦ ἀπελθεῖν τὴν ὁδὸν αὐτοῦ καὶ ἴδον ἡ γυνὴ ἡ παλλακὴ αὐτοῦ πεπτωκυῖα παρὰ τὴν θύραν καὶ αἱ χεῖρες αὐτῆς ἐπὶ τὸ πρόθυρον^{27,28} καὶ εἶπεν πρὸς αὐτήν ἀνάστηθι καὶ ἀπέλθωμεν καὶ οὐκ ἀπεκρίθη αὐτῷ ἀλλὰ τεθνήκει καὶ ἀνέλαβεν αὐτὴν ἐπὶ τὸ ὑποζύγιον καὶ ἀνέστη ὁ ἀνὴρ καὶ ἀπῆλθεν εἰς τὸν τόπον αὐτοῦ²⁹ καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ καὶ ἔλαβεν τὴν μάχαιραν καὶ ἐπελάβετο τῆς παλλακῆς αὐτοῦ καὶ ἐμέλισεν αὐτὴν κατὰ τὰ ὄστα αὐτῆς εἰς δώδεκα μερίδας καὶ ἔξαπέστειλεν αὐτὰς εἰς πάσας τὰς φυλὰς Ισραὴλ³⁰ καὶ ἐγένετο πᾶς ὁ ὄρων ἔλεγεν οὔτε ἐγενήθη οὔτε ὥφθη οὕτως ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἀναβάσεως υἱῶν Ισραὴλ ἐξ Αἰγύπτου ἔως τῆς ἡμέρας ταύτης καὶ ἐνετείλατο τοῖς ἄνδράσιν οἵς ἔξαπέστειλεν λέγων τάδε ἐρεῖτε πρὸς πάντα ἄνδρα Ισραὴλ εἰ γέγονεν κατὰ τὸ ρῆμα τούτο ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἀναβάσεως υἱῶν Ισραὴλ ἐξ Αἰγύπτου ἔως τῆς ἡμέρας ταύτης θέσθε δὴ ἐαυτοῖς βουλήν περὶ αὐτῆς καὶ λαλήσατε

La guerra dei tre giorni (c. 20)

Assembramento dei figli d'Israele contro la tribù di Beniamino (20,1-11)

^{20:1} καὶ ἔξῆλθον πάντες οἱ υἱοὶ Ισραὴλ καὶ ἐξεκλησιάσθη πᾶσα ἡ συναγωγὴ ὡς ἀνὴρ εἰς ἀπὸ Δαν καὶ ἔως Βηρσαβεὲ καὶ γῆ Γαλααδ πρὸς κύριον εἰς Μασσηφα² καὶ ἔστη τὸ κλίμα²³⁸ παντὸς τοῦ λαοῦ πᾶσαι αἱ φυλαὶ Ισραὴλ ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τοῦ λαοῦ τοῦ θεοῦ τετρακόσιαι χιλιάδες ἄνδρων πεζῶν σπωμένων ρόμφαιαν³ καὶ ἤκουσαν οἱ υἱοὶ Βενιαμιν ὅτι ἀνέβησαν οἱ υἱοὶ Ισραὴλ πρὸς κύριον εἰς Μασσηφα καὶ εἶπαν οἱ υἱοὶ Ισραὴλ λαλήσατε ποῦ ἐγένετο ἡ κακία αὕτη⁴ καὶ ἀπεκρίθη ὁ ἀνὴρ ὁ Λευίτης ὁ ἀνὴρ τῆς γυναικὸς τῆς πεφονευμένης καὶ εἶπεν εἰς Γαβαα τῆς Βενιαμιν ἥλθον ἐγὼ καὶ ἡ παλλακή μου καταλύσαι⁵ καὶ ἀνέστησαιν ἐπ' ἐμὲ οἱ ἄνδρες οἱ παρὰ τῆς Γαβαα καὶ περιεκύλωσαν ἐπ' ἐμὲ τὴν οἰκίαν νυκτὸς καὶ ἐμὲ ἥθλησαιν ἀποκτεῖναι καὶ τὴν παλλακήν μου ἐταπείνωσαν καὶ ἐνέπαιξαν αὐτῇ καὶ ἀπέθαινεν⁶ καὶ ἐπελαβόμην τῆς παλλακῆς μου καὶ ἐμέλισα αὐτὴν καὶ ἔξαπέστειλα ἐν παντὶ ὄριῳ κληρονομίας Ισραὴλ ὅτι ἐποίησαν ἀφροσύνην ἐν τῷ Ισραὴλ⁷ ἵδον πάντες ὑμεῖς οἱ υἱοὶ Ισραὴλ δότε ἐαυτοῖς λόγον καὶ βουλήν⁸ καὶ ἀνέστη πᾶς ὁ λαὸς ὡς ἀνὴρ εἰς λέγων οὐκ εἰσελευσόμεθα ἀνὴρ εἰς τὸ σκήνωμα αὐτοῦ καὶ οὐκ ἐκκλινοῦμεν ἀνὴρ εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ⁹ καὶ νῦν τοῦτο τὸ ρῆμα ὃ ποιήσομεν τῇ Γαβαα ἀναβησόμεθα ἐπ' αὐτὴν ἐν κλήρῳ

²³⁶ paglia.

²³⁷ suolo.

²³⁸ inclinazione, “convergenza” (BA).

¹⁰ καὶ λημψόμεθα δέκα ἄνδρας τοῖς ἑκατὸν καὶ ἑκατὸν τοῖς χιλίοις καὶ χιλίους τοῖς μυρίοις λαβεῖν ἐπιστισμὸν τῷ λαῷ τοῦς εἰσπορευομένους ἐπιτελέσαι τῇ Γαβαᾳ τοῦ Βενιαμιν κατὰ πᾶσαι τὴν ἀφροσύνην ἦν ἐποίησαν ἐν Ισραὴλ ¹¹ καὶ συνήχθη πᾶς ἀνὴρ Ισραὴλ ἐκ τῶν πόλεων ὡς ἀνὴρ εἰς ἔρχόμενοι

Primo giorno di combattimento (20,12-23)

^{20:12} καὶ ἔξαπέστειλαν αἱ φυλαὶ Ισραὴλ ἄνδρας ἐν πάσῃ φυλῇ Βενιαμιν λέγοντες τίς ἡ κακία αὕτη ἡ γενομένη ἐν ὑμῖν ¹³ καὶ νῦν δότε τοὺς ἄνδρας τοὺς ἀσεβεῖς τοὺς ἐν Γαβαᾳ τοὺς υἱοὺς Βελιαλ καὶ θανατώσομεν αὐτοὺς καὶ ἔξαροῦμεν κακίαν ἐξ Ισραὴλ καὶ οὐκ ἡθέλησαν οἱ υἱοὶ Βενιαμιν εἰσακοῦσαι τῆς φωνῆς τῶν ἀδελφῶν αὐτῶν τῶν υἱῶν Ισραὴλ ¹⁴ καὶ συνήχθησαν οἱ υἱοὶ Βενιαμιν ἐκ τῶν πόλεων αὐτῶν εἰς Γαβαᾳ ἔξελθεῖν τοῦ πολεμῆσαι μετὰ υἱῶν Ισραὴλ ¹⁵ καὶ ἐπεσκέπησαν ²³⁹ οἱ υἱοὶ Βενιαμιν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐκ τῶν πόλεων εἴκοσι καὶ πέντε χιλιάδες ἄνδρῶν σπωμένων ὁμοφαίαν χωρὶς τῶν κατοικούντων τὴν Γαβαᾳ οὗτοι ἐπεσκέπησαν ἐπτακόσιοι ἄνδρες νεανίσκοι ἐκλεκτοὶ ¹⁶ ἀμφοτεροδέξιοι πάντες οὗτοι σφενδονῆται βάλλοντες λίθους πρὸς τὴν τρίχα καὶ οὐ διαμαρτάνοντες ¹⁷ καὶ πᾶς ἀνὴρ Ισραὴλ ἐπεσκέπησαν χωρὶς τῶν υἱῶν Βενιαμιν τετρακόσιαι χιλιάδες ἄνδρῶν σπωμένων ὁμοφαίαν πάντες οὗτοι ἄνδρες πολεμισταὶ ¹⁸ καὶ ἀνέστησαν καὶ ἀνέβησαν εἰς Βαιθηλ καὶ ἐπηρώτησαν ἐν τῷ θεῷ καὶ εἶπαν οἱ υἱοὶ Ισραὴλ τίς ἀναβήσεται ἡμῖν ἀφηγούμενος πολεμῆσαι μετὰ Βενιαμιν καὶ εἶπεν κύριος Ιουδας ἀναβήσεται ἀφηγούμενος ¹⁹ καὶ ἀνέστησαν οἱ υἱοὶ Ισραὴλ καὶ παρενέβαλον ἐπὶ τὴν Γαβαᾳ ²⁰ καὶ ἔξῆλθεν πᾶς ἀνὴρ Ισραὴλ εἰς πόλεμον μετὰ Βενιαμιν καὶ παρετάξαντο μετ' αὐτῶν εἰς πόλεμον ἀνὴρ Ισραὴλ πρὸς τὴν Γαβαᾳ ²¹ καὶ ἔξῆλθον οἱ υἱοὶ Βενιαμιν ἐκ τῆς πόλεως καὶ διέφθειραν ἐν Ισραὴλ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ δύο καὶ εἴκοσι χιλιάδας ἄνδρῶν ἐπὶ τὴν γῆν ²² καὶ ἐνίσχυσεν ἀνὴρ Ισραὴλ καὶ προσέθεντο παρατάξασθαι πόλεμον ἐν τῷ τόπῳ ὃ παρετάξαντο ἐκεῖ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ πρώτῃ ²³ καὶ ἀνέβησαν οἱ υἱοὶ Ισραὴλ καὶ ἔκλαυσαν ἐνώπιον κυρίου ἔως ἐσπέρας καὶ ἐπηρώτησαν ἐν κυρίῳ λέγοντες εἰ προσθῶ προσεγγίσαι εἰς πόλεμον μετὰ Βενιαμιν τοῦ ἀδελφοῦ μου καὶ εἶπεν κύριος ἀνάβητε πρὸς αὐτόν

Il combattimento del secondo giorno (20,24-28)

^{20:24} καὶ προσήλθοσαν οἱ υἱοὶ Ισραὴλ πρὸς Βενιαμιν ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ δευτέρᾳ ²⁵ καὶ ἔξῆλθεν Βενιαμιν εἰς ἀπάντησιν αὐτῶν ἐκ τῆς Γαβαᾳ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ δευτέρᾳ καὶ διέφθειρεν ἐκ τοῦ λαοῦ ὀκτωκαΐδεκα χιλιάδας ἄνδρῶν ἐπὶ τὴν γῆν πάντες οὗτοι ἐσπασμένοι ὁμοφαίαν ²⁶ καὶ ἀνέβησαν πάντες οἱ υἱοὶ Ισραὴλ καὶ πᾶς ὁ λαὸς καὶ ἥλθοσαν εἰς Βαιθηλ καὶ ἔκλαυσαν ἔναντι κυρίου καὶ ἐνήστευσαν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ καὶ ἀνήνεγκαν ὀλοκαυτώματα σωτηρίου ἔναντι κυρίου ²⁷ καὶ ἐπηρώτησαν οἱ υἱοὶ Ισραὴλ ἐν κυρίῳ καὶ ἐκεῖ ἡ κιβωτὸς διαθήκης κυρίου ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ²⁸ καὶ Φινεες υἱὸς Ελεαζαρ υἱὸν Ααρων παρεστηκὼς ἐνώπιον αὐτῆς ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις λέγων εἰ προσθῶ ἔτι ἔξελθεῖν εἰς πόλεμον μετὰ υἱῶν Βενιαμιν τοῦ ἀδελφοῦ μου ἢ κοπάσω καὶ εἶπεν κύριος ἀνάβητε ὅτι αὔριον παραδώσω αὐτὸν ἐν χειρί σου

Il combattimento del terzo giorno (20,29-48)

^{20:29} καὶ ἔθηκαν οἱ υἱοὶ Ισραὴλ ἔνεδρα ἐν τῇ Γαβαᾳ κύκλῳ ³⁰ καὶ ἔταξεν ²⁴⁰ Ισραὴλ πρὸς τὸν Βενιαμιν ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ καὶ παρετάξαντο πρὸς Γαβαᾳ καθὼς ἄπαξ καὶ ἄπαξ ³¹ καὶ ἔξῆλθον οἱ υἱοὶ Βενιαμιν εἰς ἀπάντησιν τοῦ λαοῦ καὶ ἔξειλκύσθησαν ²⁴¹ ἐκ τῆς πόλεως καὶ ἤρξαντο τύπτειν ἐκ τοῦ λαοῦ καθὼς ἄπαξ καὶ ἄπαξ ἐν ταῖς ὁδοῖς ἡ ἐστιν μία ἀναβαίνουσα εἰς Βαιθηλ καὶ μία ἀναβαίνουσα εἰς Γαβαᾳ ἐν τῷ ἀγρῷ ὧσεὶ τριάκοντα ἄνδρας ἐν τῷ Ισραὴλ ³² καὶ εἶπαν οἱ υἱοὶ Βενιαμιν προσκόπτουσιν ἐνώπιον ἡμῶν καθὼς ἔμπροσθεν καὶ οἱ υἱοὶ Ισραὴλ εἶπαν φύγωμεν καὶ

²³⁹ si recensirono.

²⁴⁰ prese posizione

²⁴¹ furono attirati fuori

έκσπάσωμεν²⁴² αύτοὺς ἐκ τῆς πόλεως εἰς τὰς δόδοις³³ καὶ πᾶς ἀνὴρ Ισραηλ ἀνέστη ἐκ τοῦ τόπου αὐτοῦ καὶ παρετάξαντο ἐν Βααλθαμαρ καὶ τὸ ἔνεδρον Ισραηλ ἐπάλαιεν ἐκ τοῦ τόπου αὐτοῦ ἀπὸ δυσμῶν τῆς Γαβαα³⁴ καὶ παρεγένοντο ἐξ ἐναντίας τῆς Γαβαα δέκα χιλιάδες ἀνδρῶν ἐκλεκτῶν ἐκ παντὸς Ισραηλ καὶ ὁ πόλεμος ἐβαρύνθη καὶ αὐτοὶ οὐκ ἔγνωσαν ὅτι ἀφῆπται²⁴³ αὐτῶν ἡ κακία³⁵ καὶ ἐτρόπωσεν²⁴⁴ κύριος τὸν Βενιαμιν κατὰ πρόσωπον Ισραηλ καὶ διέφθειραν²⁴⁵ οἱ υἱοὶ Ισραηλ ἐν τῷ Βενιαμιν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἕικοσι καὶ πέντε χιλιάδας καὶ ἐκατὸν ἄνδρας πάντες οὗτοι σπώμενοι ῥόμφαίαν³⁶ καὶ εἶδεν Βενιαμιν ὅτι τετρόπωται καὶ ἔδωκεν ἀνὴρ Ισραηλ τῷ Βενιαμιν τόπον ὅτι ἥλπισαν ἐπὶ τὸ ἔνεδρον ὃ ἔταξαν πρὸς τὴν Γαβαα³⁷ καὶ τὸ ἔνεδρον ὥρμησεν καὶ ἐξεχύθησαν πρὸς τὴν Γαβαα καὶ ἐπορεύθη τὸ ἔνεδρον καὶ ἐπάταξαν ὅλην τὴν πόλιν ἐν στόματι ῥόμφαίας³⁸ καὶ ἡ συνταγὴ ἦν ἀνδρὶ Ισραηλ πρὸς τὸ ἔνεδρον τοῦ ἀνειγκαὶ αὐτοὺς πυρσὸν²⁴⁶ τοῦ καπνοῦ τῆς πόλεως³⁹ καὶ ἀνέστρεψαν ἀνὴρ Ισραηλ ἐν τῷ πολέμῳ καὶ Βενιαμιν ἥρκται τοῦ τύπτειν τραυματίας²⁴⁷ ἐν τῷ ἀνδρὶ Ισραηλ ὡσεὶ τριάκοντα ἄνδρας ὅτι εἴπαν πλὴν τροπούμενος τροπούται²⁴⁸ ἐναντίον ἡμῶν καθὼς ὁ πόλεμος ὁ ἔμπροσθεν⁴⁰ καὶ ὁ πυρσὸς ἥρξατο ἀναβαίνειν ἐκ τῆς πόλεως στύλος καπνοῦ καὶ ἐπέβλεψεν Βενιαμιν ὅπίσω αὐτοῦ καὶ ἴδον ἀνέβη συντέλεια τῆς πόλεως εἰς τὸν οὐρανόν⁴¹ καὶ ἀνὴρ Ισραηλ ἀπέστρεψεν καὶ ἔσπευσεν ἀνὴρ Βενιαμιν καὶ εἶδεν ὅτι ἥπται αὐτοῦ ἡ κακία⁴² καὶ ἔκλιναν ἐνώπιον ἀνδρὸς Ισραηλ εἰς τὴν ὁδὸν τῆς ἐρήμου καὶ ὁ πόλεμος κατέφθασεν αὐτὸν καὶ οἱ ἀπὸ τῶν πόλεων διέφθειραν αὐτὸν ἐν μέσῳ αὐτῶν⁴³ καὶ ἔκοψαν τὸν Βενιαμιν καταπαύσαι αὐτὸν κατάπαυσιν²⁴⁹ καὶ κατεπάτησαν αὐτὸν ἔως ἐξ ἐναντίας τῆς Γαβαα ἀπὸ ἀνατολῶν ἡλίου⁴⁴ καὶ ἐπεσαν ἐκ τοῦ Βενιαμιν ὀκτωκαίδεκα χιλιάδες ἀνδρῶν σὺν πᾶσιν τούτοις ἄνδρες δυνατοί⁴⁵ καὶ ἔξέκλιναν²⁵⁰ καὶ ἔφυγον εἰς τὴν ἔρημον πρὸς τὴν πέτραν τὴν Ρεμμων καὶ ἐκαλαμήσαντο²⁵¹ ἐν ταῖς ὁδοῖς πέντε χιλιάδας ἀνδρῶν καὶ προσεκολλήθησαν ὅπίσω αὐτοῦ ἔως Γαδααμ καὶ ἐπάταξαν ἐξ αὐτῶν δισχιλίους ἄνδρας⁴⁶ καὶ ἐγένοντο πάντες οἱ πεπτωκότες ἐν τῷ Βενιαμιν ἕικοσι καὶ πέντε χιλιάδες ἀνδρῶν σπωμένων ῥόμφαίαν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ σὺν πᾶσι τούτοις ἄνδρες δυνατοί⁴⁷ καὶ ἔξέκλιναν καὶ ἔφυγον εἰς τὴν ἔρημον πρὸς τὴν πέτραν τὴν Ρεμμων ἔξακόσιοι ἄνδρες καὶ ἐκάθισαν ἐν τῇ πέτρᾳ Ρεμμων τετράμηνον⁴⁸ καὶ ἀνὴρ Ισραηλ ἀπέκλεισεν²⁵² τὸν υἱὸν Βενιαμιν καὶ ἐπάταξαν αὐτοὺς ἐν στόματι ῥόμφαίας ἀπὸ πόλεως ἔχης ἔως κτήνους ἔως παντὸς τοῦ εὐρεθέντος εἰς πάσας τὰς πόλεις καὶ τὰς πόλεις τὰς εὑρεθείσας ἔξαπέστειλαν ἐν πυρί

La riparazione (c. 21)

La ricerca di donne per i rimasti di Beniamino: a labis di Galaad (21,1-14).

21:1 καὶ ἀνὴρ Ισραηλ ὥμοσεν ἐν Μασσηφα λέγων ἀνὴρ ἐξ ἡμῶν οὐ δώσει τὴν θυγατέρα αὐτοῦ τῷ Βενιαμιν εἰς γυναῖκα² καὶ παρεγένοντο πᾶς ὁ λαὸς εἰς Μασσηφα καὶ Βαιθηλ καὶ ἐκάθισαν ἐκεῖ ἔως ἐσπέρας ἐνώπιον τοῦ θεοῦ καὶ ἐπῆραν τὴν φωνὴν αὐτῶν καὶ ἔκλαυσαν κλαυθμὸν μέγαν³ καὶ εἴπαν ἵνα τί κύριε ὁ θεὸς Ισραηλ ἐγενήθη αὕτη ἐν τῷ Ισραηλ τοῦ ἐπισκεπτῆμαι²⁵³ σήμερον ἐν τῷ Ισραηλ φυλὴν μίαν⁴ καὶ ἐγένετο ἐν τῇ ἐπαύριον καὶ ὥρθισεν ὁ λαὸς καὶ ὠκοδόμησαν ἐκεῖ θυσιαστήριον καὶ ἀνήνεγκαν ὀλοκαυτώματα σωτηρίου⁵ καὶ εἴπαν οἱ υἱοὶ Ισραηλ τίς ὁ μὴ ἀναβὰς ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ἐκ πασῶν φυλῶν Ισραηλ πρὸς κύριον ὅτι ὄρκος μέγας ἦν τῷ μὴ ἀναβάντι πρὸς

²⁴² strappiamoli

²⁴³ si era attaccato

²⁴⁴ mise in fuga

²⁴⁵ fecero perire

²⁴⁶ torcia

²⁴⁷ aveva cominciato a far cadere

²⁴⁸ è completamente in rotta

²⁴⁹ e tagliarono in pezzi Beniamino perché cessasse completamente (?)

²⁵⁰ e si volsero

²⁵¹ e si ammassarono

²⁵² aveva chiuso il passaggio

²⁵³ senso primo: perché fosse visitata; effetto: fosse trovata assente

κύριον εἰς Μασσηφα λέγοντες θανάτῳ ἀποθανεῖται⁶ καὶ παρεκλήθησαν²⁵⁴ οἱ υἱοὶ Ισραὴλ περὶ Βενιαμιν τοῦ ἀδελφοῦ αὐτῶν καὶ εἶπαν ἀφῆρηται σῆμερον φυλὴ μίᾳ ἐξ Ισραὴλ⁷ τί ποιήσωμεν αὐτοῖς τοῖς ὑπολειφθεῖσιν²⁵⁵ εἰς γυναῖκας καὶ ἡμεῖς ὡμόσαμεν ἐν κυρίῳ τοῦ μὴ δοῦναι αὐτοῖς ἀπὸ τῶν θυγατέρων ἥμῶν εἰς γυναῖκας⁸ καὶ εἶπαν τίς μίᾳ τῶν φυλῶν Ισραὴλ ἦτις οὐκ ἀνέβη πρὸς κύριον εἰς Μασσηφα καὶ ἵδον οὐκ ἥλθεν ἀνὴρ εἰς τὴν παρεμβολὴν ἀπὸ Ιαβις Γαλααδ εἰς τὴν ἐκκλησίαν⁹ καὶ ἐπεσκέπη ὁ λαός καὶ ἵδον οὐκ ἔστιν ἐκεὶ ἀνὴρ ἀπὸ τῶν κατοικούντων Ιαβις Γαλααδ¹⁰ καὶ ἀπέστειλαν ἐκεὶ ἡ συναγωγὴ δώδεκα χιλιάδας ἀνδρῶν ἀπὸ τῶν υἱῶν τῆς δυνάμεως καὶ ἐνετείλαντο αὐτοῖς λέγοντες πορεύθητε καὶ πατάξατε πάντας τοὺς κατοικούντας Ιαβις Γαλααδ ἐν στόματι ρόμφαίας καὶ τὰς γυναῖκας καὶ τὸν λαόν¹¹ καὶ οὗτος ὁ λόγος δὲν ποιήσετε πᾶν ἀρσενικὸν καὶ πᾶσαν γυναῖκα γινώσκουσαν κοίτην ἄρσενος ἀναθεματεῖτε¹² καὶ εὑρον ἀπὸ τῶν κατοικούντων Ιαβις Γαλααδ τετρακοσίας νεάνιδας παρθένους αἵ οὐκ ἔγνωσαν ἀνδρα εἰς κοίτην ἄρσενος καὶ ἥγον αὐτὰς εἰς τὴν παρεμβολὴν εἰς Σηλω ἡ ἔστιν ἐν γῇ Χανααν¹³ καὶ ἀπέστειλεν πᾶσα ἡ συναγωγὴ καὶ ἐλάλησαν πρὸς Βενιαμιν τὸν ἐν τῇ πέτρᾳ Ρεμμων καὶ ἐκάλεσαν αὐτοὺς εἰς εἰρήνην¹⁴ καὶ ἀπέστρεψεν Βενιαμιν πρὸς τοὺς υἱοὺς Ισραὴλ ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ καὶ ἔδωκαν αὐτοῖς τὰς γυναῖκας αἴτινες ἥσαν ἐκ τῶν γυναικῶν Ιαβις Γαλααδ καὶ ἤρεσεν αὐτοῖς οὕτως

Ratto delle figlie di Silo (21,15-25)

21:15 καὶ ὁ λαὸς παρεκλήθη τῷ Βενιαμιν ὅτι ἐποίησεν κύριος διακοπὴν²⁵⁶ ἐν ταῖς φυλαῖς Ισραὴλ¹⁶ καὶ εἶπαν οἱ πρεσβύτεροι τῆς συναγωγῆς τί ποιήσωμεν τοῖς ἐπιλοίποις εἰς γυναῖκας ὅτι ἡφάνισται ἐκ τοῦ Βενιαμιν γυνή¹⁷ καὶ εἶπαν κληρονομίᾳ διασεσωμένη τῷ Βενιαμιν καὶ οὐ μὴ ἔξαλειφθῇ φυλὴ ἐξ Ισραὴλ¹⁸ καὶ ἡμεῖς οὐ δυνησόμεθα δοῦναι αὐτοῖς γυναῖκας ἀπὸ τῶν θυγατέρων ἥμῶν ὅτι ὡμόσαμεν οἱ υἱοὶ Ισραὴλ λέγοντες ἐπικατάρατος ὁ διδοὺς γυναῖκα τῷ Βενιαμιν¹⁹ καὶ εἶπαν ἔορτὴ τῷ κυρίῳ ἐν Σηλω ἀφ' ἡμερῶν εἰς ἡμέρας ἡ ἔστιν ἀπὸ βορρᾶ τῆς Βαιθηλ κατ'²⁰ ἀνατολὰς ἥλιου ἐν τῇ ὁδῷ τῇ ἀναβαίνοντῃ ἐκ Βαιθηλ εἰς Σικιμα καὶ ἀπὸ νότου τοῦ Λιβάνου τῆς Λεβωνία²¹ καὶ ἐνετείλαντο τοῖς υἱοῖς Βενιαμιν λέγοντες διέλθατε καὶ ἐνδρεύσατε ἐν τοῖς ἀμπελῶσιν²² καὶ ὄψεσθε καὶ ἵδον ὡς ἀν ἐξέλθωσιν αἱ θυγατέρες τῶν κατοικούντων Σηλω ἐν Σηλω χορεῦσαι ἐν χοροῖς καὶ ἐξελεύσεσθε ἀπὸ τῶν ἀμπελώνων καὶ ἀράσετε ἀνὴρ ὑναῖκα ἀπὸ τῶν θυγατέρων Σηλω καὶ ἀπελεύσεσθε εἰς γῆν Βενιαμιν²³ καὶ ἔσται ὅταν ἐλθωσιν οἱ πατέρες αὐτῶν ἡ οἱ ἀδελφοὶ αὐτῶν κρίνεσθαι πρὸς ὑμᾶς καὶ ἐροῦμεν πρὸς αὐτούς ἐλεήσατε αὐτούς ὅτι οὐκ ἔλαβον ἀνὴρ γυναῖκα αὐτοῦ ἐν τῷ πολέμῳ οὐ γὰρ ὑμεῖς δεδώκατε αὐτοῖς κατὰ τὸν καιρὸν ἐπλημμελήσατε²⁵⁷²³ καὶ ἐποίησαν οὕτως οἱ υἱοὶ Βενιαμιν καὶ ἔλαβον γυναῖκας κατὰ τὸν ἀριθμὸν αὐτῶν ἀπὸ τῶν χορευούσων ἃς διήρπασαν καὶ ἀπῆλθον καὶ ἀπέστρεψαν ἐπὶ τὴν κληρονομίαν αὐτῶν καὶ ὠκοδόμησαν ἔαυτοῖς πόλεις καὶ κατώκησαν ἐν αὐταῖς²⁴ καὶ περιεπάτησαν²⁵⁸ ἐκεῖθεν οἱ υἱοὶ Ισραὴλ ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἀνὴρ εἰς τὴν φυλὴν αὐτοῦ καὶ εἰς τὴν συγγένειαν αὐτοῦ καὶ ἀπῆλθον ἐκεῖθεν ἀνὴρ εἰς τὴν κληρονομίαν αὐτοῦ²⁵ ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις οὐκ ἦν βασιλεὺς ἐν Ισραὴλ ἀνὴρ ἔκαστος τὸ εὐθές ἐν ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ ἐποίει

²⁵⁴ si lasciarono commuovere

²⁵⁵ che sono rimasti

²⁵⁶ breccia

²⁵⁷ è secondo la circostanza che voi vi siete resi colpevoli (BA)

²⁵⁸ andarono, marciarono (BA)